

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ΠΜΣ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΤΗΝ ΑΜΥΝΑ

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ:

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ.

ΕΝΑΣ ΣΥΓΚΛΙΝΩΝ ΚΟΣΜΟΣ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΝΟ ΦΟΙΤΗΤΡΙΑΣ:

ΚΑΡΑΦΑΝΤΑΛΟΥ ΕΥΣΤΑΘΙΑ

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ:

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΟΛΛΙΑΣ

ΒΟΛΟΣ, 2019

Ευχαριστίες

Ευχαριστώ πολύ τον σύζυγο μου και τα παιδιά μου Γιώργο και Έρικα για την αμέριστη συμπαράσταση και υποστήριξη τους.

Επίσης ευχαριστώ θερμά τον κ. Κόλλια για τις σημαντικές κατευθύνσεις του και οδηγίες του που χωρίς αυτές δεν θα είχε ολοκληρωθεί η παρούσα εργασία.

Υπεύθυνη δήλωση

Βεβαιώνω ότι είμαι συγγραφέας αυτής της διπλωματικής εργασίας και ότι κάθε βοήθεια την οποία είχα για την προετοιμασία της, είναι πλήρως αναγνωρισμένη και αναφέρεται στη διπλωματική εργασία. Επίσης έχω αναφέρει τις όποιες πηγές από τις οποίες έκανα χρήση δεδομένων, ιδεών ή λέξεων, είτε αυτές αναφέρονται ακριβώς είτε παραφρασμένες. Επίσης βεβαιώνω ότι αυτή η διπλωματική εργασία προετοιμάστηκε από εμένα προσωπικά ειδικά για τις απαιτήσεις του προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών στην Εφαρμοσμένη Οικονομική του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας. Βόλος, Ιανουάριος 2019.

Ονοματεπώνυμο

Ημερομηνία

Υπογραφή

Καραφάνταλου Ευσταθία

30/01/2019

Πίνακας περιεχομένων

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ	7
ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ	8
ΠΡΟΛΟΓΟΣ	9
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	10

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

ΣΥΓΚΛΙΣΗ

1.1 Έννοια και Ιστορική αναδρομή της Σύγκλισης	11
1.2 Μεθοδολογίες σύγκλισης.....	12
1.2.1 β-σύγκλιση	12
1.2.2 σ-σύγκλιση	15
1.2.3 Σύγκλιση κατά ομάδες	15
1.2.4 Μεθοδολογία.....	16

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

ΣΥΓΚΛΙΣΗ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ

2.1 Σύγκλιση στον τομέα της Ειρήνης.....	17
2.2 Παράγοντες που οδηγούν στην σύγκλιση της ειρήνης	18
2.2.1 Παγκοσμιοποίηση	18
2.2.2 Δημοκρατική θεωρία της Ειρήνης	20
2.2.3 Παγκόσμιο εμπόριο	20
2.2.4 Περιφερειακές και Οικονομικές Συνεργασίες	21

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ

3.1 Ορισμός της Ειρήνης	23
3.2 Σκοπός του Παγκόσμιου Δείκτη Ειρήνης.....	24

3.3 Τι είναι ο Παγκόσμιος Δείκτης Ειρήνης.....	25
3.3.1 Σχηματισμός του Δείκτη.....	26
3.3.2 Κατηγορίες Δεικτών	29
3.3.3 Ανάλυση Δεικτών	30
3.4 Σχέσεις GPI με κοινωνικούς και πολιτικούς παράγοντες	50
3.5 Τι είναι ο Δείκτης θετικής Ειρήνης	52
3.6 Οι οκτώ πυλώνες της θετικής Ειρήνης	53

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

ΣΥΓΚΛΙΣΗ ΑΝΑ ΤΩΝ ΚΟΣΜΟ ΚΑΙ ΑΝΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ

4.1 Σύγκλιση ανά τον κόσμο	56
4.2 Σύγκλιση ανά γεωγραφική περιοχή	64
4.2.1 Η περίπτωση της Ευρώπης	65
4.2.2 Η περίπτωση της Βόρειας Αμερικής	71
4.2.3 Η περίπτωση της Ρωσίας και Ευρασίας.....	75
4.2.4 Η περίπτωση της Νότιας Ασίας.....	80
4.2.5 Η περίπτωση της Νότιας Αμερικής	85

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο

ΣΧΕΣΗ ΤΟΥ GLOBAL PEACE INDEX ΜΕ ΑΛΛΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ

5.1 Σχέση του Global Peace Index με τον KOF Globalisation Index.....	91
5.2 Σχέση του Global Peace Index με το Παγκόσμιο Εμπόριο (Trade%).....	94

ΕΠΙΛΟΓΟΣ.....	96
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	99

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Παράρτημα Α.....	106
Παράρτημα Β.....	108
Παράρτημα Γ	109
Παράρτημα Δ.....	109
Παράρτημα Ε	110
Παράρτημα ΣΤ.....	110
Παράρτημα Ζ.....	111
Παράρτημα Η.....	116

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα εργασία εξετάζει την ύπαρξη σύγκλισης της ειρήνης ανάμεσα σε 138 χώρες χρησιμοποιώντας τις αποδόσεις που έφεραν αυτές στον Global Peace Index. Επίσης διερευνάτε η ύπαρξη σύγκλισης ανάμεσα σε περιοχές όπως Ευρώπη, Β. Αμερική, Ν. Αμερική, Νότια Ασία και Ρωσία κ Ευρασία με γεωγραφικό κριτήριο. Το εγχείρημα αυτό πραγματοποιήθηκε εφαρμόζοντας την μεθοδολογία της σ-σύγκλισης η οποία είναι μια μεθοδολογία ευρέως διαδεδομένη στον επιστημονικό κόσμο και θεωρείται αφετηρία για την εξέταση σύγκλισης. Η περίοδος που καλύπτεται είναι από το 2008 έως το 2017. Ύστερα από την επεξεργασία των στοιχείων παρατηρήθηκε ότι χώρες παρουσιάζουν παρόμοιες συμπεριφορές στους 23 δείκτες του GPI. Με τις χώρες να παρουσιάζουν τάση σύγκλισης από το 2010 έως το 2012 και από το 2015 έως 2016 ενώ την περίοδο 2012 -2015 παρουσιάζουν απόκλιση ομοίως από το 2016 έως το 2017 με κύρια αιτία της απόκλισης τα γεγονότα που σχετίζονται με την αραβική άνοιξη στην περιοχή της Μέσης Ανατολής και Βόρεια Αφρικής. Επίσης διερευνήθηκε η σχέση της παγκοσμιοποίησης και του Παγκόσμιου Εμπορίου με τη ειρήνη όπου τα δεδομένα μας οδηγούν στο όχι παράλογο συμπέρασμα ότι σχέση τους είναι θετική.

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ

Σύγκλιση, Παγκόσμιος Δείκτης Ειρήνης, Παγκοσμιοποίηση, Παγκόσμιο Εμπόριο

ABSTRACT

This paper examines the convergence of peace among 138 countries using the returns they brought to the Global Peace Index. Also explore the existence of convergence between regions such as Europe, North America, South America, South Asia and Russia and Eurasia with a geographical criterion. This exercise was carried out by applying the methodology of σ -convergence which is a method widely used in the scientific world and is considered the starting point for convergence. The period covered is from 2008 to 2017. After the data were processed, it was observed that countries show similar behaviors in the 23 GPI indices. With countries showing a convergence trend from 2010 to 2012 and from 2015 to 2016, while in the period 2012-2015 there is a similar divergence from 2016 to 2017, with the main cause of the deviation being the events associated with the Arab spring in the region Middle East and North Africa. We also investigated the relationship between globalization and the World Trade with peace where data lead us to the unreasonable conclusion that their relationship is positive.

KEYWORDS

Keywords: Convergence, Global Peace Index, Globanisation, Trade

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η Παρούσα εργασία αποτελείται από πέντε κεφάλαια στο πρώτο εξ αυτών γίνεται μια αναφορά στην έννοια της σύγκλισης καθώς και στις μεθοδολογίες σύγκλισης που υπάρχουν, καθορίζετε η μεθοδολογία που επιλέχτηκε για την εκπόνηση αυτού του έργου, όπου είναι η μεθοδολογία της σ-σύγκλισης. Στο δεύτερο κεφάλαιο μελετάτε η σύγκλιση στον τομέα της ειρήνης και παρουσιάζονται οι παράγοντες που ωθούν την σύγκλιση ανάμεσα στις χώρες σε σχέση με την ειρηνικότητα τους. Για το λόγο αυτό αξιολογούνται η παγκοσμιοποίηση, η Δημοκρατία, το εμπόριο και οι οικονομικές και στρατιωτικές συμμαχίες.

Στο τρίτο κεφάλαιο γίνεται μια λεπτομερή αναφορά στο Παγκόσμιο δείκτη Ειρήνης, καθώς είναι ένας πρωτοποριακός δείκτης όπου καθιστά την ειρήνη μετρήσιμη ανάμεσα στις χώρες χρησιμοποιώντας 23 δείκτες οι οποίοι καλύπτουν τρεις κατηγορίες την εμπλοκή σε εσωτερικές και εξωτερικές συγκρούσεις, την εσωτερική ασφάλεια και την στρατικοποίηση των χωρών .

Στο τέταρτο κεφάλαιο εφαρμόζεται σ-σύγκλιση για να διαπιστώσουμε κατά πόσο οι χώρες συγκλίνουν στην ειρήνη ανάλογα με τους 23 δείκτες του Παγκόσμιου δείκτη ειρήνης. Επίσης διερευνάτε η ύπαρξη ή όχι σύγκλισης ανά γεωγραφική περιοχή. Οι γεωγραφικές περιοχές που εξετάζονται είναι με γεωγραφικό κριτήριο και είναι η Ευρώπη, η Βόρεια Αμερική, η Νότια Αμερική, η Ρωσία-Ευρασία και η Νότια Ασία.

Στο πέμπτο κεφάλαιο γίνεται μια προσπάθεια να διερευνηθεί η σχέση ανάμεσα στην ειρήνη και την παγκοσμιοποίηση. Για το σκοπό αυτό συλλέχτηκαν όλα τα διαθέσιμα δεδομένα από αξιόπιστες πηγές. Για την διερεύνηση της σχέσης χρησιμοποιήθηκαν στοιχεία από τον KOF Globalisation Index από το 2012 έως 2017 όπου καλύπτουν την περίοδο 2009-2014 συμπεριλαμβάνοντας 134 χώρες όπου υπήρχαν διαθέσιμα δεδομένα και για τους δυο δείκτες.

Επίσης στο ίδιο κεφάλαιο γίνεται μια σύγκριση ανάμεσα στο Παγκόσμιο Δείκτη Ειρήνης και το Παγκόσμιο εμπόριο από δεδομένα που προέρχονται από την παγκόσμια τράπεζα και αναφέρονται σε 124 χώρες την περίοδο 2008 έως 2016. Το Παγκόσμιο εμπόριο είναι εκφρασμένο ως το άθροισμα των εισαγωγών και εξαγωγών όλων των αγαθών και υπηρεσιών ως ποσοστό του ΑΕΠ.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο Πόλεμος είναι ένα από τα δεινά που βιώνει η ανθρωπότητα όπου ακόμα και σήμερα δεν κατόρθωσε να επιλύσει, παρόλο την πρόοδο που έκανε το ανθρώπινο είδος στον πλανήτη σε όλους τους τομείς. Η ειρήνη και μόνο αυτή μπορεί να κάνει τον κόσμο να ανθίσει και να ευημερήσει διότι μόνο σε ένα ισορροπημένο κόσμο χωρίς διαμάχες και συγκρούσεις μπορεί να εξελιχτεί το ανθρώπινο είδος.

Η ιστορία έχει καταγράψει πλήθος πολέμων κατά καιρούς. Η άνιση κατανομή των πόρων, τα οικονομικά και πολιτικά συμφέροντα είναι κάποιες από τις αιτίες που δημιουργούν εντάσεις στην κοινωνία. Ακόμη και σήμερα συμβαίνουν πόλεμοι. Δεν είναι λίγες οι φορές όπου με την χρήση βίας οι άνθρωποι προσπαθούν να λύσουν τις διαφορές του.

Στο νέο σύγχρονο περιβάλλον παρατηρούνται απειλές που δεν υπήρχαν παλιότερα όπως πυρηνικά όπλα, τρομοκρατία, κυβερνητικός πόλεμος. Έτσι η διεθνής κοινότητα εξαιτίας των νέων απειλών ήταν αναπόφευκτο να συσπειρωθεί από κοινού ώστε να προστατευτεί η ειρήνη και η ασφάλεια των πολιτών.

Οι χώρες μέσω της παγκοσμιοποίησης και των ανοιχτών οικονομιών εξαρτώνται τόσο η μια από την άλλη που ένας νέος πόλεμος θα ήταν καταστροφικός για την ανθρωπότητα. Για το λόγο αυτό η προστασία της ειρήνης και της ασφάλειας θα πρέπει να είναι πρωτεύων ζήτημα των υπευθύνων χάραξης πολιτικής.

Η διατήρηση της ειρήνης παγκοσμίως απαιτεί την υιοθέτηση πολιτικών και πρακτικών από κυβερνήσεις, κράτη και οργανώσεις με σκοπό την επίτευξη της. Σπουδαίο ρόλο ως προς την επίτευξη αυτού του σκοπού διαδραματίζει ο οοργανισμός Ηνωμένων Εθνών ο οποίος είναι ένας διεθνής οργανισμός με κρίσιμο ρόλο στις διεθνείς σχέσεις.

Τα τελευταία χρόνια οι χώρες έχουν υιοθετήσει παρόμοιες συμπεριφορές σε πολιτικές διακυβέρνησης, στην εκπαίδευση, στην άμυνα έτσι δεν θα μπορούσε να μην συμβεί και στο τομέα της ειρήνης. Οι χώρες ενδιαφέρονται για την διατήρηση καλών σχέσεων και την ανάπτυξη κλίματος συνεργασίας με άλλες χώρες.

.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^Ο

ΣΥΓΚΛΙΣΗ

1.1 Έννοια και Ιστορική αναδρομή

Ο όρος σύγκλιση χρησιμοποιείται για να περιγράψει την κατεύθυνση μιας σειράς μεταβλητών γύρω από μια μεταβαλλόμενη ή σταθερή τιμή ή αλλιώς την όλο και μεγαλύτερη ομοιότητα που επιδεικνύουν οι τιμές των μεταβλητών μέσα στο χρόνο (Plumper & Schneider, 2009). Σύγκλιση μπορεί να υπάρξει μέσω της σταδιακής διαδικασίας όπου οι χώρες υιοθετούν παρόμοιες συμπεριφορές σε διάφορα πεδία όπως στόχους, εισροές, μέσα με σκοπό την επίτευξη ενός κοινού στόχου (Arvanitidis et al, 2017).

Η μελέτη της σύγκλισης έχει τις ρίζες της στο νεοκλασικό υπόδειγμα εξωγενούς οικονομικής μεγέθυνσης του Swan και του Solow το 1956. Το υπόδειγμα αυτό προβλέπει την ύπαρξη μιας διαδικασίας σύγκλισης μεταξύ των οικονομιών. Σύμφωνα με το υπόδειγμα υπάρχει ένα κοινό σημείο μακροχρόνιας ισορροπίας μεταξύ ομοιογενών οικονομιών (Barro & Sala-i-Martin, 1992).

Δηλαδή όταν ο ρυθμός αποταμίευσης, το επίπεδο τεχνολογίας, ο ρυθμός αύξησης της εργασίας και ο ρυθμός απαξιώσεων του κεφαλαίου είναι όμοιος μεταξύ των οικονομιών τότε οι φτωχότερες χώρες θα αναπτύσσονται με γρηγορότερους ρυθμούς από ότι οι πλουσιότερες. Ως αποτέλεσμα την σύγκλιση όλων των οικονομιών σε ένα κοινό επίπεδο κατά κεφαλήν εισοδήματος (Barro & Sala-i-Martin, 1992).

Στις μέρες μας η μελέτη της σύγκλισης βρίσκει εφαρμογή σε διάφορους τομείς. Όπως η μελέτη της σύγκλισης των στρατιωτικών δαπανών των χωρών, η σύγκλιση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η σύγκλιση των οικονομιών των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής και άλλα.

Ένα παράδειγμα που βρίσκει εφαρμογή η μελέτη της σύγκλισης αποτελεί η έρευνα της σύγκλισης ή απόκλισης των στρατιωτικών δαπανών παγκοσμίως. Οι χώρες δαπανούν ένα σημαντικό ποσοστό από το ΑΕΠ τους για την άμυνα της χώρας, ιδιαίτερα όμως στο σύγχρονο περιβάλλον οι νέες προκλήσεις στην ασφάλεια σε παγκόσμιο ή περιφερειακό επίπεδο οδηγούν σε αλλαγές στο επίπεδο των αμυντικών

βαρών. Γενικότερα παρατηρείται μια τάση σύγκλισης ανάμεσα στις χώρες διεθνώς στον τομέα των αμυντικών δαπανών λόγο ότι οι χώρες επιδεικνύουν παρόμοιες συμπεριφορές στην κατανομή των πόρων για στρατιωτικό εξοπλισμό ή αλλιώς μίας παρόμοιας αμυντικής πολιτικής μεταξύ των χωρών του κόσμου (Arvanitidis et al, 2014).

1.2 Μεθοδολογίες σύγκλισης

Οι βασικές μεθοδολογίες μέσω των οποίων διερευνάτε η ύπαρξη ή όχι σύγκλισης που αναφέρονται στην βιβλιογραφία είναι "σύγκλιση τύπου β", "σύγκλιση τύπου σ" και "σύγκλιση κατά ομάδες" (Αρτελάρης και συν, 2011).

1.2.1 β-σύγκλιση

Η β-σύγκλιση (beta convergence) είναι μια μεθοδολογία εμπειρικής διερεύνησης. Σχετίζεται με την κινητικότητα των διάφορων οικονομιών εντός της δεδομένης κατανομής του παγκόσμιου εισοδήματος. Υπάρχει β-σύγκλιση όταν η συσχέτιση ανάμεσα στα αρχικά επίπεδα του κατά κεφαλήν ΑΕΠ και στον μέσο ετήσιο ρυθμό μεταβολής είναι αρνητική.

Οι Barro και Sala-i-Martin υποστήριζαν με στοιχεία ότι υπάρχει αρνητική σχέση ανάμεσα στο ρυθμό αύξησης του κατά κεφαλήν εισοδήματος και το αρχικό επίπεδο του κατά κεφαλήν εισοδήματος. Τη διαδικασία αυτή ονόμασαν β-σύγκλιση.

Η β-σύγκλιση διακρίνεται στην απόλυτη σύγκλιση και στην κατά συνθήκη σύγκλιση. Σύμφωνα με την έννοια της απόλυτης β-σύγκλισης, οι φτωχές χώρες τείνουν να αναπτύσσονται ταχύτερα από τις πλούσιες χώρες, περιορίζοντας τη διαφορά που τους χωρίζει. Αυτό σημαίνει ότι όλες οι οικονομίες (πλούσιες και φτωχές) τείνουν να εξισορροπούνται διαχρονικά, φτάνοντας σε ένα κοινό σημείο ισορροπίας. Η σύγκλιση στο ίδιο σταθερό σημείο συνεπάγεται ότι οι οικονομίες δε διαφέρουν ως προς τα επίπεδα της τεχνολογίας, την αναλογία των επενδύσεων, τα ποσοστά αποταμίευσης, τους φορολογικούς συντελεστές και άλλες δομές

Δίνεται έμφαση στο αρχικό εισόδημα των οικονομιών και πως αυτό επηρεάζει την μετέπειτα πορεία τους. Η απόλυτη β-σύγκλιση συνεπάγεται τάση εξισορρόπησης των οικονομιών που λειτουργούν υπό παρόμοιες συνθήκες και έχουν παρόμοια χαρακτηριστικά. Η απόλυτη β-σύγκλιση συναντάται σε ομοιογενείς χώρες.

Επίσης, είναι πιθανότερο να παρατηρηθεί μεταξύ περιφερειών της ίδιας χώρας, καθώς παρουσιάζουν ομοιογένεια στο νομικό σύστημα, το εκπαιδευτικό σύστημα, το τεχνολογικό επίπεδο, το θεσμικό περιβάλλον κτλ.

Η β-σύγκλιση λοιπόν αφορά την πορεία των οικονομιών σε σχέση με την απόκλιση του αρχικού εισοδήματος από το σημείο μακροχρόνιας ισορροπίας τους. Εξαρτάται δηλαδή τόσο από το αρχικό εισόδημα όσο και από την ισορροπία της οικονομίας σε μακροχρόνια βάση. Τα μοντέλα της κατά συνθήκη σύγκλισης περιέχουν μεταβλητές ελέγχου προκειμένου να καλύψουν τις διαφορετικές αρχικές συνθήκες των οικονομιών (Eckey & Turck, 2007).

Η κατά συνθήκη β- σύγκλιση φαίνεται να παρουσιάζεται στην πραγματική οικονομία καθώς αποδεικνύεται έμπρακτα ότι με το πέρασμα των ετών οι πλουσιότερες οικονομίες διατηρούν το προβάδισμα της ανάπτυξης έναντι των λιγότερο αναπτυγμένων οικονομιών. Η κάθε χώρα (ή περιφέρεια) δηλαδή επιτυγχάνει μακροχρόνια το δικό της επίπεδο εισοδήματος, το οποίο φυσικά μπορεί να είναι πολύ διαφορετικό από αυτό άλλων χωρών (ή περιφερειών). Η κατά συνθήκη σύγκλιση δε σημαίνει σύγκλιση με την έννοια ότι οι φτωχές χώρες μειώνουν το χάσμα με τις πλούσιες αλλά υποδεικνύει, ανάλογα με το επίπεδο σταθερής μεγέθυνσης, αρνητική μερική συσχέτιση μεταξύ του ποσοστού ανάπτυξης και του εισοδηματικού επιπέδου. Η μόνη περίπτωση να συμπίπτουν οι δύο έννοιες (απόλυτη και κατά συνθήκη β-σύγκλιση) είναι όταν όλες οι οικονομίες έχουν το ίδιο σημείο σταθερής μεγέθυνσης (Sala-i-Martin, 1996).

Σε γενικές γραμμές, η ύπαρξη και μόνο της β-σύγκλισης δεν συνεπάγεται αυτομάτως μικρότερη διασπορά στα επίπεδα εισοδήματος καθώς η διασπορά ενδέχεται να είναι σταθερή ή ακόμη και να αυξάνεται. Θα μπορούσε ενδεχομένως μια φτωχή χώρα να επιδείξει μια τόσο γρήγορη ανάπτυξη που θα ξεπερνούσε εισοδηματικά μια πλουσιότερη χώρα.

Η β-σύγκλιση εκτιμάται μέσω παλινδρόμησης, η οποία εξετάζει τη συσχέτιση μεταξύ του ρυθμού ανάπτυξης του κατά κεφαλήν εισοδήματος μιας συγκεκριμένης χρονικής περιόδου και του αρχικού επιπέδου του κατά κεφαλήν εισοδήματος. Η γενική μορφή της εξίσωσης παλινδρόμησης (Marques & Soukiazis, 1998) παρουσιάζεται ως εξής:

$$\log G_i(t) = a - \beta (Y_i(0) - Y_i(t)) + \sum X_i(t) + u_i(t)$$

Όπου $Y_i(t)$: το πραγματικό κατά κεφαλήν εισόδημα της περιφέρειας i τη χρονική στιγμή t , $Y_i(0)$: το αρχικό κατά κεφαλήν εισόδημα της περιφέρειας i , $X_i(t)$: το σύνολο εξωγενών μεταβλητών που επηρεάζουν την εισοδηματική ανάπτυξη, T : η εξεταζόμενη χρονική περίοδος, $u_i(t)$: το σφάλμα (διαταρακτικός όρος), a : ο σταθερός όρος που επηρεάζεται από το ποσοστό τεχνολογικής προόδου και το ρυθμό ανάπτυξης του κατά κεφαλήν εισοδήματος και β : ο συντελεστής σύγκλισης.

Ο συντελεστής β δηλώνει την ταχύτητα σύγκλισης, δηλαδή το κατά πόσο γρήγορα πλησιάζουν οι οικονομίες στη μακροχρόνια ισορροπία. Όταν ο συντελεστής β είναι αρνητικός και στατιστικά σημαντικός, τότε υπάρχει σύγκλιση, καθώς οι αρνητικές τιμές υποδηλώνουν ότι οι υστερούσες περιφέρειες αναπτύσσονται ταχύτερα από τις περιφέρειες με υψηλά αρχικά εισοδηματικά επίπεδα.

Αντίθετα, απόκλιση υπάρχει όταν ο συντελεστής β παίρνει θετικές και στατιστικά σημαντικές τιμές. Ο έλεγχος της ύπαρξης ή μη της β-σύγκλισης πραγματοποιείται είτε μέσω διαγραμματικών δεδομένων (cross-section data) είτε μέσω συνδυασμού διαγραμματικών και χρονολογικών δεδομένων (panel data). Μία εναλλακτική μέθοδο διερεύνησης αποτελούν και οι στοχαστικές διαδικασίες (stochastic procedures), που όμως χαρακτηρίζονται από ελλείψεις.

Πληθώρα ερευνών που χρησιμοποιούν διαστρωματικά στοιχεία έχουν καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η επίτευξη β-σύγκλισης είναι πολύ πιθανή. Αντίθετα, οι περισσότερες έρευνες που χρησιμοποιούν διαχρονικά δεδομένα αμφισβητούν έντονα την σύγκλιση των οικονομιών. Ωστόσο, έχει διαπιστωθεί από την πλειοψηφία των εμπειρικών ερευνών ότι υπάρχει β-σύγκλιση, έστω και αργή, μεταξύ των οικονομιών.

1.2.2 σ-σύγκλιση

Η σ-σύγκλιση υφίσταται όταν η κατανομή του εισοδήματος (ή άλλης μεταβλητής) συρρικνώνεται διαχρονικά. Με άλλα λόγια, μια ομάδα οικονομιών συγκλίνει όταν η διασπορά των πραγματικών κατά κεφαλήν ΑΕΠ (ή άλλων μεταβλητών) τείνει να μειώνεται διαχρονικά. Αντίθετα, όταν η διασπορά αυξάνεται διαχρονικά, τότε οι οικονομίες αποκλίνουν. Η σ-σύγκλιση εξετάζει περισσότερο τη συμπεριφορά της κατανομής των οικονομιών, παρά το αν κάθε οικονομία συγκλίνει προς μια σταθερή κατάσταση ισορροπίας. Όταν υπάρχει σ-σύγκλιση, η χώρα με την πλούσια οικονομία αναμένεται να έχει μικρότερο, από μια φτωχή χώρα, ρυθμό ανάπτυξης και συνεπώς το ποσοστό ανάπτυξής της αναμένεται να μειώνεται διαχρονικά.

Η κριτική που γίνεται στη σ-σύγκλιση είναι ότι δεν παρέχει πληροφόρηση για την κινητικότητα εντός της κατανομής (Quah 1996). Απαραίτητη, αλλά όχι επαρκής, προϋπόθεση/συνθήκη για την ύπαρξη σ-σύγκλισης, είναι η ύπαρξη της β-σύγκλισης. Η β-σύγκλιση τείνει να δημιουργεί σ-σύγκλιση (Sala-i-Martin, 1996). Εντούτοις, μία διαταραχή (shock) μπορεί προσωρινά να αυξήσει τη διασπορά του εισοδήματος μεταξύ των υπό ανάλυση χωρικών ενοτήτων (Αρτελάρης και συν, 2011), προκαλώντας απόκλιση.

1.2.3 Σύγκλιση κατά ομάδες

Η Σύγκλιση κατά ομάδες χρησιμοποιήθηκε για να περιγράψει τις οικονομίες που χαρακτηρίζονται από πανομοιότυπα διαρθρωτικά χαρακτηριστικά και παρόμοιες αρχικές συνθήκες οι οποίες συγκλίνουν στα ίδια επίπεδα του κατά κεφαλήν ΑΕΠ των χωρών. Ως αποτέλεσμα μπορεί να υπάρχει σύγκλιση σε μια ομάδα από ένα ευρύτερο σύνολο χωρίς ταυτόχρονη σύγκλιση των υπολοίπων ομάδων (Αρτελάρης και συν, 2011).

Το 1986 ο Baumol πρώτος ανέφερε την σύγκλιση σε ομάδες με σκοπό την ανάλυση ενός υποσύνολου εθνικών οικονομιών στην διεθνή οικονομία. Σε μια έρευνα που πραγματοποίησε συμπεριέλαβε 72 χώρες την περίοδο 1950-1980 για την διαπίστωση σύγκλισης στο επίπεδο των εισοδημάτων των χωρών και διαπίστωσε την ύπαρξη διαφορετικών ομάδων σύγκλισης.

1.3 Μεθοδολογία

Η παρούσα εργασία χρησιμοποιεί την μέθοδο της σ -σύγκλισης για την εξέταση της σύγκλισης του κόσμου σε σχέση με την ειρήνη που επικρατεί σε κάθε χώρα χρησιμοποιώντας τις τιμές του Global Peace Index από το 2008-2017 ανά χώρα. Η ανάλυση της σ -σύγκλισης εξετάζει την τυπική διακύμανση των τιμών του Global Peace Index στο χρόνο μεταξύ των διαφόρων χωρών. Η μείωση της διακύμανσης μεταξύ των τιμών του GPI δείχνει σύγκλιση (Knill, 2007). Στη συνέχεια η μέση αυτή τυπική διακύμανση διαιρείται με το μέσο όρο των τιμών και το αποτέλεσμα ονομάζεται συντελεστής μεταβλητότητας που δίνεται από τον παρακάτω τύπο:

$$CV_t = \frac{\sigma_t}{\bar{Y}_t}$$

Όπου το $\bar{Y}_t$ είναι ο μέσος όρος των n μεταβλητών και σ_t η τυπική απόκλιση και δίνονται από τους παρακάτω τύπους:

$$\bar{Y}_t = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n Y_{it}$$

$$\sigma_t = \sqrt{\frac{1}{n} \sum_{i=1}^n (Y_{it} - \bar{Y}_t)^2}$$

Η μείωση του συντελεστή μεταβλητότητας καταδεικνύει σύγκλιση ενώ η αύξηση του συντελεστή μεταβλητότητας καταδεικνύει απόκλιση (Morales-Zumaquero & Sosvilla-Rivero, 2015).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^Ο

ΣΥΓΚΛΙΣΗ ΣΤΟ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ

2.1 Σύγκλιση στο τομέα της ειρήνης

Οι δυο παγκόσμιοι πόλεμοι που βίωσε οι ανθρωπότητα και επηρέασαν όλη την υφήλιο με αναρίθμητους νεκρούς και τραυματίες, συντρίμια και ανυπολόγιστες υλικές ζημιές έπεισαν την διεθνή κοινότητα για την σημασία της ειρήνης και την ανάγκη να πραγματοποιήσουν ενέργειες και δράσεις ώστε ποτέ να μην αναγκαστούν τα έθνη του κόσμου να ξαναζήσουν κάτι παρόμοιο. Επίσης στο νέο σύγχρονο περιβάλλον παρατηρούνται απειλές που δεν υπήρχαν παλιότερα όπως τρομοκρατία, κυβερνητικός πόλεμος.

Έτσι με κάποιο τρόπο θα πρέπει η διεθνή κοινότητα να παρεμβαίνει και να προλαμβάνει τις πολεμικές συγκρούσεις και να διαφυλάσσει την ασφάλεια των πολιτών. Μάλιστα οι χώρες τα τελευταία χρόνια είναι περισσότερο εξαρτημένες και αλληλένδετες μεταξύ τους, μέσω της παγκοσμιοποίησης και των ανοιχτών οικονομιών όπου το κόστος ενός νέου πολέμου θα ήταν καταστροφικό για την ανθρωπότητα. Έτσι δεν άργησαν τα έθνη να συσπειρωθούν από κοινού για την επίτευξη ενός στόχου. Ο στόχος αυτός είναι η διεθνής ειρήνη.

Η Διατήρηση της ειρήνης παγκοσμίως απαιτεί την υιοθέτηση πολιτικών και πρακτικών από κυβερνήσεις, κράτη και οργανώσεις με σκοπό την επίτευξη της. Σπουδαίο ρόλο ως προς την επίτευξη αυτού του σκοπού διαδραματίζει ο οργανισμός των Ηνωμένων Εθνών ο οποίος είναι ένας διεθνής οργανισμός με κρίσιμο ρόλο στις διεθνείς εξελίξεις και στην ρύθμιση των διεθνών υποθέσεων. Αριθμεί σήμερα 193 κράτη μέλη.

Ο ΟΗΕ διαθέτει όργανα για την ορθή λειτουργία του και την επιτυχία των στόχων του όπως η Γενική Συνέλευση όπου αποτελεί σημαίνων όργανο για την χάραξη πολιτικής. Το συμβούλιο ασφαλείας ένα άλλο όργανο του ΟΗΕ με κύριο λόγο της ύπαρξης του τη διατήρηση της διεθνής ειρήνης και ασφάλειας. Το Διεθνές δικαστήριο της Χάγης όπου σκοπός του είναι η διευθέτηση των νομικών διαφορών μεταξύ των χωρών (<http://www.un.org/en/sections/about-un/main-organs/>).

Αποστολή του ΟΗΕ είναι η διατήρηση της εθνικής ειρήνης και ασφάλειας, η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η βιώσιμη ανάπτυξη, η προσφορά ανθρωπιστικής βοήθειας και εφαρμογή του διεθνή δικαίου μέσω της συλλογικής δράσης όλων των μελών (<http://www.un.org/en/sections/what-we-do/>).

Ο οργανισμός οργανώνει ειρηνευτικές αποστολές με στόχο την αποκατάσταση και την διατήρηση της ειρήνης. Σκοπός του είναι να στηρίζει τις χώρες που έχουν εμπλακεί σε συγκρούσεις, η ανακωχή μεταξύ των εμπλεκομένων και στην συνέχεια ενέργειες να διατηρηθεί η ειρήνη. Αυτές οι ενέργειες αποσκοπούν στην εδραίωση της ειρήνης είτε χωρίς βία μέσω διαπραγματεύσεων και προσπαθειών για την συμφιλίωση των εμπλεκομένων μερών, είτε σε κάποιες περιπτώσεις η επιβολή γίνεται με την χρήση βίας.

Τέτοιες προσπάθειες απαιτούν προσωπικό και πόρους ώστε να στηριχτούν οι χώρες που το έχουν ανάγκη. Οι ειρηνευτικές δυνάμεις του ΟΗΕ αποτελούνται από τις ένοπλες δυνάμεις, την αστυνομία αλλά και πολιτικό προσωπικό των κρατών- μελών. Ενώ η χρηματοδότηση των αποστολών γίνεται από όλα τα κράτη μέλη, το κόστος αυτό υπολογίζεται από την γενική συνέλευση και είναι διαφορετικό για κάθε χώρα λαμβάνοντας υπόψη την ευημερία κάθε περιοχής ενώ στα μόνιμα μέλη κατανέμεται μεγαλύτερο βάρος του κόστους αυτού.

2.2 ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΣ ΠΟΥ ΟΔΗΓΟΥΝ ΣΤΗΝ ΣΥΓΚΛΙΣΗ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ

Η διερεύνηση της ύπαρξης σύγκλισης σε σχέση με την ειρηνικότητα ανά χώρα απαιτεί να εξετάσουμε κάποιες παραμέτρους που θα μπορούσαν να την επηρεάσουν. Αυτοί οι παράγοντες είναι η παγκοσμιοποίηση, το εμπόριο, η δημοκρατία, οι περιφερικές οικονομικές και στρατιωτικές συμμαχίες.

2.2.1 Παγκοσμιοποίηση

Παγκοσμιοποίηση είναι ένα σύγχρονο φαινόμενο ιδιαίτερα πολύπλοκο που περιγράφει την διαδικασία αλληλεξάρτησης μεταξύ των χωρών τόσο οικονομικά,

πολιτικά και κοινωνικά. Ένας ορισμός που δίνετε από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο περιγράφει την Παγκοσμιοποίηση ως <<την οικονομική αλληλεξάρτηση των χωρών παγκοσμίως μέσω της ελεύθερης ροής κεφαλαίου, των διεθνών συναλλαγών αγαθών και υπηρεσιών, της ελεύθερης ροής κεφαλαίου και ευρείας διάχυση της τεχνολογίας>>.

Ο όρος παγκοσμιοποίηση συσχετίζεται με την όρο οικονομική αλληλεξάρτηση μεταξύ των χώρων με σκοπό να περιγράψει τους αναπτυσσόμενους δεσμούς μεταξύ των εθνών, των οικονομιών και των κοινωνιών (Barbieri & Schneider, 1999). Τα τελευταία χρόνια μέσω της διαδικασίας της παγκοσμιοποίησης ο κόσμος φαίνεται να έγινε επίπεδος μέσω της ροής πληροφοριών, της δραστηριοποίησης των πολυεθνικών επιχειρήσεων και το χρηματοπιστωτικών αγορών καθώς και της προώθησης των παγκοσμίων προτύπων που οδηγούν σε μια παγκόσμια κουλτούρα.

Η οικονομική διάσταση της παγκοσμιοποίησης φαίνεται να δημιουργεί εξάρτηση μεταξύ των χωρών μέσω της παγκόσμιας αγοράς και της εμπορικής ολοκλήρωσης. Οι αναπτυσσόμενες χώρες και οι αναδυόμενες αγορές ενσωματώνονται στο παγκόσμιο εμπορικό σύστημα. Μάλιστα το παγκόσμιο εμπόριο έχει αυξηθεί σημαντικά μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο πόλεμο, το 1960 αποτελεί το 17,8% ενώ το 2005 αυξάνετε σε 47,4% (Pyun et al, 2011).

Πολλοί μελέτησαν την σχέση παγκοσμιοποίησης και ειρήνης και κατέληξαν πως υπάρχει μια θετική σχέση μεταξύ τους. Σε έρευνα που πραγματοποιήθηκε ύστερα από την αξιολόγηση 132 χωρών την περίοδο 2008-2012 χρησιμοποιώντας τα στοιχεία από των Global Peace Index (GPI) και τον KOF Globalisation Index χρησιμοποιώντας ένα δυναμικό μοντέλο με διαφόρους εκτιμητές κατέληξαν στο συμπέρασμα πως η παγκοσμιοποίηση προωθεί την ειρήνη (Kollias & Palaiologou, 2017)

Επίσης μια άλλη έρευνα εντόπισε πως η οικονομική διάσταση της παγκοσμιοποίησης μειώνει την πιθανότητα εμφύλιων πολέμων. Ύστερα από την εξέταση τριών υποθέσεων. Η πρώτη εξέταζε εάν η παγκοσμιοποίηση μειώνει τους εμφύλιους πολέμους, η δεύτερη εάν η παγκοσμιοποίηση αποτελεί αιτία για αύξηση των εμφύλιων πολέμων και τέλος εάν δεν επηρεάζει καθόλου. Ύστερα από στατιστική ανάλυση μετρήθηκαν τα εμπορικά ρεύματα, οι άμεσες ξένες επενδύσεις, οι επενδύσεις χαρτοφυλακίου και η χρήση του Διαδικτύου σε σχέση με την έναρξη και

τη συχνότητα των πολέμων αυτών. Κατέληξαν ότι όσο πιο οικονομικά παγκοσμιοποιημένη είναι μια χώρα τόσο μειώνεται η πιθανότητα εμφυλίων πολέμων (Barbieri & Rafeal, 2005).

2.2.2 Η Δημοκρατική θεωρία της Ειρήνης

Υπάρχει μια αυξανόμενη βιβλιογραφία στις Διεθνείς Σχέσεις που ερευνά την σχέση της Δημοκρατίας με την Διεθνή ειρήνη. Το φαινόμενο αυτό στηρίζετε στην παρατήρηση ότι οι δημοκρατίες σπάνια εμπλέκονται σε πολεμικές συγκρούσεις η μια ενάντια στην άλλη. Έτσι ένας από τους παράγοντες που δείχνει να φέρνει ειρήνη στους λαούς είναι η Δημοκρατία μάλιστα αναφέρεται ότι η Δημοκρατία είναι το καλύτερο αντίδοτο για τον πόλεμο (Chan, 1997).

Η θεωρία αυτή εξυμνεί τις δημοκρατικές αξίες και υποστηρίζει ότι η Δημοκρατία προωθεί την ειρήνη. Μάλιστα υποστηρίζει ότι μέσω των δικαίων δημοκρατικών κυβερνήσεων που σέβονται τα ανθρώπινα δικαιώματα και καταδικάζουν τις παράνομες συμπεριφορές σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο θα έρθει αρμονία και ισορροπία στο κόσμο. Επίσης η θεωρία αυτή καταδεικνύει ότι οι εξάπλωση των δημοκρατικών αξιών σε όλο το κόσμο θα φέρει ειρήνη (Hess & Orphanides, 2001)

Πολλοί είναι και επικριτές της θεωρίας αυτής διότι υπάρχει η ανησυχία ότι μπορεί να χρησιμοποιηθεί ώστε να δικαιολογηθούν οι πόλεμοι εναντίον των μη δημοκρατικών κρατών, με σκοπό την διάδοση των δημοκρατιών αξιών στο όνομα της διεθνής ειρήνης.

2.2.3 Παγκόσμιο Εμπόριο

Υποστηρίζετε ότι οι χώρες που συνδέονται με στενές εμπορικές σχέσεις είναι παράλογο να εμπλακούν σε πολεμικές συγκρούσεις μεταξύ τους διότι αυτό θα ήταν καταστροφικό και θα επηρέαζε την αμοιβαία ευημερία τους (Kant, 1975). Επίσης παρατηρείται πως η ταχεία αύξηση του εμπορίου και η μεγάλη έκταση του αποτελούν μόνιμη ασφάλεια για την ειρήνη ανάμεσα στα έθνη (Mill, 1909).

Είναι λογικό το εμπόριο να φέρνει την ειρήνη ανάμεσα σε δυο έθνη που συνεργάζονται και είναι αμοιβαία εξαρτώμενα. Η σχέση αυτή βασίζεται στην

αμοιβαία ανάγκη της μιας χώρας από την άλλη διότι όταν κάποια χώρα έχει συμφέρον να αγοράσει τότε η άλλη χώρα έχει ενδιαφέρον να πουλήσει (Martin et al, 2008).

Είναι αλήθεια ότι η οικονομική αλληλεξάρτηση ανάμεσα στις χώρες αποτελεί αντικίνητρο για μια πολεμική σύγκρουση, φαίνεται πως τα κέρδη που απορρέουν από το εμπόριο είναι ανασταλτικός παράγοντας για πόλεμο (Blomberg & Hess, 2006) ενώ οι επιχειρηματικές ελίτ για να μην χάσουν τις απολαβές τους πιέζουν τις κυβερνήσεις προς ειρηνική επίλυση των διαφορών (Pyun & Lee, 2011).

Επιπρόσθετα η πρόσφατη βιβλιογραφία αποδεικνύει πως οι εμπλοκή σε στρατιωτικές συγκρούσεις επηρεάζει ιδιαίτερα την οικονομική δραστηριότητα τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα (Davis and Weinstein, 2002). Μάλιστα οι χώρες όπου εμπλέκονται σε πολεμικές συγκρούσεις καταγράφουν μείωση του εμπορίου με σοβαρές συνέπειες τόσο για την εθνική όσο και την παγκόσμια οικονομία (Glick & Taylor, 2005).

Σε μια έρευνα αποδείχτηκε πως υπάρχει αρνητική σχέση ανάμεσα στον πόλεμο και στο εμπόριο. Ύστερα από την εφαρμογή μακροοικονομικής θεωρίας εξετάστηκαν τριάντα χώρες με αξιόπιστα δεδομένα κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι χώρες που δραστηριοποιούνται περισσότερο με το εμπόριο εμπλέκονται λιγότερο σε εχθροπραξίες. Μάλιστα εάν το εμπόριο διπλασιαζόταν τότε η επιθετικότητα ανάμεσα στις χώρες θα μειώνετε κατά 20% (Polachek, 1980).

2.2.4 Περιφερειακές Στρατιωτικές και Οικονομικές Συνεργασίες

Τα εθνικά κράτη με σκοπό την αντιμετώπιση διαφορών προβλημάτων ή την από κοινού επιδίωξη παρόμοιων στόχων δημιουργούν συμμαχίες με αλλά κράτη με σκοπό την συνεργασία σε διάφορους τομείς. Έτσι αναπτύχθηκαν περιφερικοί οργανισμοί μεταξύ των χωρών με τα ίδια συμφέροντα. Τέτοιοι οργανισμοί μπορεί να είναι είτε οικονομικοί-εμπορικοί ή στρατιωτικοί. Παραδείγματα αποτελούν η Ευρωπαϊκή Ένωση, Αφρικάνικη Ένωση, οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, Σύνδεσμος Αραβικών Κρατών (Arab Leage) το NATO, ANZUS (Αμυντική συμμαχία ανάμεσα στις ΗΠΑ-Αυστραλία –Νέα Ζηλανδία)

Οι χώρες που ανήκουν σε οικονομικές και στρατιωτικές συνεργασίες δεν πολεμούν μεταξύ τους διότι έχουν κοινά συμφέροντα. Μάλιστα για τις χώρες που ανήκουν στην ίδια συμμαχία όχι μόνο μειώνονται τα κίνητρα να επιτεθούν η μια στην άλλη αλλά αυξάνονται τα κίνητρα να υπερασπιστούν η μια την άλλη (Jackson & Nei, 2015)

Ύστερα από ερευνά που πραγματοποιήθηκε με σκοπό να εντοπίσουν τον ρόλο των στρατιωτικών συμμαχιών στην πρόληψη των πολεμικών συγκρούσεων τόσο των διμερών όσο και των πολυμερών. Κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι στρατιωτικές και εμπορικές συμμαχίες έχουν αυξηθεί σημαντικά και σε συνδυασμό με την αύξηση του εμπορίου οι χώρες είναι λιγότερο επιρρεπείς στις συγκρούσεις και μάλιστα αποτελούν σημαντικό παράγοντα ώστε να αποτρέψει έναν σύμμαχο να επιτεθεί στρατιωτικά εναντίον ενός άλλου (Belous & Hartley 1990). Μάλιστα, υποστηρίζουν ότι η πτώση των διακρατικών πολέμων από το 1950 συνδέετε με την μεγαλύτερη αύξηση και σταθεροποίηση των εμπορικών και στρατιωτικών συμμαχιών (Jackson & Nei, 2015).

Οι στρατιωτικές συμμαχίες όπως το NATO όπου είναι συμμαχίες σκοπό έχουν την εξασφάλιση της ειρήνης και της ασφάλεια των μελών το οποίο επιτυγχάνεται είτε με στρατιωτικά είτε με πολιτικά μέσα. Τα μέλη τέτοιου είδους συνασπισμών σπάνια εμπλέκονται σε σύγκρουσης μεταξύ τους. Για παράδειγμα όλα τα κράτη μέλη του Βορειοατλαντικού σύμφωνου έχουν υπογράψει, πως εάν ένα κράτος μέλος επιτεθεί εναντίον κάποιου άλλου τότε θεωρείτε πως η επίθεση πραγματοποιείται εναντίον όλων. Το ίδιο συμβαίνει όταν επιτεθεί σε κάποιο μέλος του NATO κάποια χώρα που δεν είναι μέλος όπως προκύπτει σύμφωνα με το Άρθρο 51 του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών (<https://www.nato.int/>).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ

3.1 Ορισμός της Ειρήνης

Στην διεθνή βιβλιογραφία δεν αναφέρετε ένας ορισμός για την έννοια της Ειρήνης. Αυτό συμβαίνει διότι οι μελέτες που πραγματοποιήθηκαν επικεντρώνονταν περισσότερο στην εξέταση των πολέμων παρά στην διερεύνηση της ειρήνης και των αιτιών που την προκαλούν (Μοντεσσόρι, 1986).

Μια προσπάθεια να ορισθεί η έννοια της Ειρήνης έγινε από τα Ηνωμένα Έθνη όπου ορίζει ως ειρήνη << τις αξίες και τις στάσεις οι οποίες καλλιεργούν μια ειρηνική κοινωνία όπως η απόρριψη της βίας, δράσεις για την πρόληψη των πολέμων καθώς και την ανάγκη για επίλυση διαφωνιών μεταξύ των χωρών μέσω συζήτησης και πνεύμα συνεργασίας >> (Ηνωμένα Έθνη, 1999).

Σημαντικό έργο στις ειρηνευτικές σπουδές προσέφερε John Galtung ο οποίος πρώτος πρότεινε τον διαχωρισμό της ειρήνης σε δυο κατηγορίες την θετική και αρνητική. <<Αρνητική Ειρήνη θεωρείται η απουσία της βίας ή του φόβου της βίας >> δηλαδή η κατάσταση που επέρχεται μια χώρα όταν δεν βρίσκετε σε πόλεμο ή δεν υποφέρει από βίες συγκρούσεις όπως εμφύλιο πόλεμο. Αρνητική ειρήνη επικρατεί μετά το πέρας των μαχών. Οι κάτοικοι νιώθουν ανασφαλής και αγωνιούν για την επόμενη μέρα (Galtung, 1996).

Αντίθετα << θετική Ειρήνη είναι οι στάσεις, οι θεσμοί και οι δομές που δημιουργούν και διατηρούν την ειρήνη>>. Με αυτή τη έννοια ειρήνη σημαίνει οικοδόμηση καλών σχέσεων, ειρηνική επίλυση των διαφορών, σεβασμός στους ανθρώπους, δικαιοσύνη και ευημερία. Η θετική ειρήνη δίνει την δυνατότητα να κατανοηθούν οι αιτίες που προκαλούν ειρήνη και μέσω βελτίωσης αυτών να δημιουργηθούν ειρηνικές κοινωνίες. Είναι ο μόνος δρόμος η κοινωνία να μεγαλουργήσει και να εξελιχτεί με χρήσιμα αποτελέσματα για την ανθρωπότητα (Galtung, 1996).

Το Institute for Economics & Peace υιοθετεί τον διαχωρισμό του John Galtung για την ειρήνη. Η αρνητική ειρήνη είναι μετρίσιμη και υπολογίζεται από τον Global Peace Index, ο οποίος χρησιμοποιεί 23 δείκτες όπου κατατάσσονται σε τρεις κατηγορίες την συνεχιζόμενη εσωτερική και εξωτερική εμπλοκή σε συγκρούσεις,

την εσωτερική ασφάλεια σε μια κοινωνία και τον βαθμό στρατικοποίησης. Ο λόγος για τον οποίο χρησιμοποιούνται τόσοι δείκτες εγγυείται στην δυσκολία να οριστεί με ακρίβεια η ειρήνη (Global peace Index, 2008).

Η θετική ειρήνη υπολογίζεται από τον Positive Peace Index όπου χρησιμοποιεί 24 δείκτες οι οποίοι ομαδοποιούνται σε οχτώ κατηγορίες τους γνωστούς οχτώ πυλώνες της θετικής Ειρήνης. Οι 24 δείκτες που επιλέχθηκαν να χρησιμοποιηθούν στον PPI έδειξαν ότι είχαν στατιστικά σημαντική συσχέτιση με τον GPI. Ο δείκτης αυτός βοηθά τους ηγέτες και τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής να αντιληφθούν πως μόνο με προσπάθειες και ενέργειες να για την βελτίωση των οχτώ πυλώνων θα επιτύχουν ειρηνικές κοινωνίες (Global peace Index, 2012).

3.2 Σκοπός του Παγκοσμίου Δείκτη Ειρήνης

Το Ινστιτούτο Οικονομίας και Ειρήνης οραματίστηκε και δημιούργησε τον Παγκόσμιο δείκτη ειρήνης με δυο βασικούς στόχους. Ο πρώτος στόχος ήταν να κατορθώσει να δημιουργήσει ένα μοντέλο ώστε να μπορεί να κατατάζει τις χώρες του κόσμου ανάλογα με την ειρηνικότητα τους. Έτσι κατόρθωσε να παρουσιάζει όλες τις χώρες του κόσμου ταξινομημένες σε σειρά ώστε να επιτρέπουν συγκρίσεις μεταξύ τους.

Επίσης, μπορούν να εξαχθούν συμπεράσματα αν σε μια χώρα βελτιώθηκε η χειροτέρευσε το επίπεδο ειρηνικότητας της σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Επιπρόσθετα μπορούμε να αξιολογήσουμε την βελτίωση ή μη της εικονικότητας σε διάφορες γεωγραφικές περιοχές καθώς και να συγκρίνουμε το σύνολο των χωρών και να ελέγξουμε κατά πόσο ο κόσμος βελτιώθηκε η χειροτέρευσε μέσα σε μια συγκεκριμένη χρονιά (Global peace Index, 2008).

Ο GPI παράγεται κάθε χρόνο και μας επιτρέπει συγκρίσεις με το προηγούμενο έτος. Οι πιο ειρηνικές χώρες επιτυγχάνουν βαθμολογίες κοντά στο 1 ενώ από 3.5 και πάνω επιτυγχάνουν οι λιγότερο ειρηνικές χώρες. Για παράδειγμα στον GPI 2017 που περιλαμβάνει 163 χώρες, την πρώτη θέση κατέχει η Ισλανδία με βαθμολογία 1.111 ενώ την 163^η θέση η Συρία με βαθμολογία 3.814. Οι χώρες κατατάσσονται από την πιο ειρηνική ως την λιγότερο ειρηνική.

Κάθε χώρα βαθμολογείται για κάθε έναν από τους 23 δείκτες και κάθε αλλαγή ή κάποιο περιστατικό που συμβαίνει σε μια χώρα είναι αρκετό ώστε να επηρεάσει την βαθμολογία στην συνολική κατάταξη των χωρών για παράδειγμα το τρομοκρατικό χτύπημα στην Γαλλία το 2015 ήταν αρκετό για δυσχεραίνει την γενική κατάσταση ειρήνης αφού ο δείκτης που μετρά τη επίπτωση της τρομοκρατίας άλλαξε και η Γαλλία έπεσε στην γενική κατάταξη.

Ο GPI έχει σκοπό να συμβάλει σημαντικά στη δημόσια συζήτηση για την ειρήνη. Η φιλοδοξία του έργου είναι διερευνήσει σε βάθος την ειρήνη και τις αιτίες που την προκαλούν. Επιπλέον, δίνει την δυνατότητα στους υπευθύνους χάραξης πολιτικής να υιοθετήσουν πρακτικές ώστε να επιτύχουν ισορροπημένες και ειρηνικές κοινωνίες.

Ο δεύτερος σκοπός του Ινστιτούτο Οικονομίας και Ειρήνης ήταν να χρησιμοποιήσει τα αποτελέσματα του GPI ώστε να τα συσχετίσει με διάφορους άλλους οικονομικούς και κοινωνικούς παράγοντας ώστε να διαπιστώσει εάν και κατά πόσο οι παράγοντας αυτοί επηρεάζουν την δημιουργία και την ανάπτυξη ειρηνικών κοινωνιών. Οι επιπρόσθετοι αυτοί οδηγοί που χρησιμοποιούνται ώστε να αξιολογήσουν την σχέση τους με την ειρήνη είναι παράγοντας όπως η Δημοκρατία, η θρησκεία, εκπαίδευση, δημογραφικοί παράγοντας, η υλική ευημερία, κουλτούρα διαφθορά και άλλοι επιπρόσθετοι παράγοντες (Global peace Index, 2008, 2011).

Έτσι ο Παγκόσμιος δείκτης ειρήνης είναι ένα μοντέλο το οποίο είναι μια καινοτομία που κατορθώνει για πρώτη φορά όχι μόνο να μετρήσει την ειρήνη και να ταξινομήσει τις χώρες ανάλογα με την εικονικότητας της αλλά και να ερευνήσει ποιοι είναι εκείνοι παράγοντες που επηρεάζουν την οικοδόμηση της ειρήνης αλλά και της σύνδεσης που υπάρχει ανάμεσα στον GPI και άλλους κοινωνικούς και οικονομικούς παράγοντες.

3.3. Τι είναι ο Παγκόσμιος Δείκτης Ειρήνης

Ο Παγκόσμιος Δείκτης Ειρήνης είναι ένας πρωτοποριακός δείκτης που σκοπός του είναι όχι μόνο να παρουσιάσει το επίπεδο της ειρήνης που επικρατεί στις χώρες του κόσμου αλλά και τις να τις κατατάξει ανάλογα με την βαθμολογία που θα επιτύχουν.

Ο Παγκόσμιος Δείκτης Ειρήνης είναι μια διεθνής προσπάθεια μέτρησης της Ειρήνης,

ένα ετήσιο ποσοτικό μέτρο της Ειρήνης περιλαμβάνει σήμερα 163 χώρες και εστιάζει στους παράγοντες που δημιουργούν και διατηρούν την ειρήνη. Αυτός ο δείκτης είναι ένα ισχυρό εργαλείο διότι δίνει την δυνατότητα να αξιολογηθεί τόσο η εσωτερική όσο και η εξωτερική διάσταση της ειρήνης (Global peace Index, 2017).

Εμπνευστής της ιδέας για την δημιουργία του ήταν ο Αυστραλός Steve Killelea, ο οποίος είναι διεθνής επιχειρηματίας και φιλάνθρωπος. Σκοπός του ήταν να αναδείξει τα οφέλη που προκύπτουν όταν επικρατεί ειρήνη και ειδικά τα οικονομικά οφέλη που δημιουργεί ένα Ειρηνικό περιβάλλον. Ο Steve Killelea οραματίστηκε και ανακάλυψε το τρόπο ώστε να μετρήσει την ειρήνη (<https://peacealliance.org/steve-killelea/>).

Η νέα ιδέα δεν άργησε να γίνει πράξη μόλις το 2007 ήρθε στο φως της δημοσιότητας για πρώτη φορά η αρχική έκδοση του πρώτου Παγκοσμίου Δείκτη Ειρήνης. Στην δεκαετή πορεία του επέτυχε σημαντικά αποτελέσματα στην συγκέντρωση, στην μελέτη και την αξιολόγηση των δεδομένων. Σήμερα περιλαμβάνει 163 χώρες αντί 121 στο ξεκίνημα του

(<http://www.visionofhumanity.org/>).

Το Ινστιτούτο Οικονομίας και Ειρήνης παράγει κάθε χρόνο τον Παγκόσμιο Δείκτη Ειρήνης. Ο Δείκτης αποτελείται από 23 ποιοτικούς και ποσοτικούς δείκτες οι οποίοι συνδυάζουν εσωτερικούς και εξωτερικούς παράγοντες που επηρεάζουν την πορεία κάθε χώρας όσον αφορά την ειρηνικότητα τους. Οι παράγοντες αφορούν το επίπεδο εμπλοκής ή όχι σε εσωτερικές και εξωτερικές συγκρούσεις, την κοινωνική ασφάλεια και το επίπεδο στρατικοποίησης. Οι δείκτες αυτοί επιλέχτηκαν από μια ομάδα που αποτελείται από διεθνώς καταξιωμένους του χώρου η οποία αποτελείται από επιχειρηματίες, ακαδημαϊκούς, φιλάνθρωπους και ινστιτούτα ειρήνης. Τα δεδομένα αναλύονται και ταξινομούνται από το Economist Intelligent Unit (McConaghy, 2015).

3.3.1 Σχηματισμός του Δείκτη

Ο Σκοπός του δείκτη είναι να καταστήσει την Ειρήνη μετρήσιμη. Για το σκοπό αυτό απαιτούνται πάρα πολλά στοιχεία και δεδομένα από κάθε άκρη του κόσμου καθώς και συνεργασία με άλλους φορείς, πανεπιστήμια και Ινστιτούτα. Για την υλοποίηση

αυτής της σπουδαίας ιδέας επιστρατευτική μια ομάδα ειδικών που ήταν επιφορτισμένη να φέρει εις πέρας την αποστολή δηλαδή να εξάγει ένα αριθμό για κάθε χώρα που να αντικατοπτρίζει την ειρηνικότητα της.

Ύστερα από πολύωρες συζητήσεις και συναντήσεις για τους παράγοντες εκείνους που επηρεάζουν περισσότερο ή λιγότερο την ειρήνη, έπρεπε να επιλέξουν μια σειρά από στοιχεία που να μπορούν να ελέγχουν την εσωτερική αλλά και την εξωτερική ειρήνη. Τελικά ύστερα από γενική συναίνεση της ομάδας κατέληξαν σε μια συνάρτηση 23 παραγόντων που θα περιλαμβάνονται στο δείκτη (Global peace Index, 2008)

Οι 23 δείκτες που επιλέχθηκαν ώστε να συμπεριληφθούν στον δείκτη και μέσω τις επεξεργασίας τους να οδηγήσουν σε ένα αποτέλεσμα συγκρίσιμο είναι οι παρακάτω (Global peace index, 2017):

1. Αριθμός και διάρκεια και ρόλος στις εσωτερικών συγκρούσεων
2. Αριθμός θανάτων από εξωτερικές οργανωμένες συγκρούσεις
3. Αριθμός θανάτων από εσωτερικές οργανωμένες συγκρούσεις
4. Αριθμός, διάρκεια και ρόλο σε εξωτερικές συγκρούσεις
5. Ένταση οργανωμένων εσωτερικών συγκρούσεων
6. Σχέσεις με τις γειτονικές χώρες
7. Επίπεδο παρατηρούμενης εγκληματικότητας
8. Αριθμός προσφύγων και εκτοπισμένων ατόμων ως ποσοστό του πληθυσμού
9. Πολιτική Αστάθεια
10. Επίπεδο σεβασμού ανθρωπίνων δικαιωμάτων
11. Επίδραση τρομοκρατίας
12. Αριθμός ανθρωποκτονιών ανά 100.000 χιλ άτομα.
13. Επίπεδο βίαιων εγκλημάτων
14. Πιθανότητα βίαιων διαδηλώσεων

15. Αριθμός φυλακισμένων ανά 100.000 χιλιάδες άτομα
16. Αριθμός αστυνομικών δυνάμεων και δυνάμεων ασφαλείας ανά 100.000 χιλ. άτομα
17. Στρατιωτικές δαπάνες ως ποσοστό του ΑΕΠ
18. Αριθμός προσωπικού των ενόπλων δυνάμεων ανά 100.000 χιλιάδες άτομα
19. Εισαγωγές κύριων συμβατικών όπλων ανά 100.000 χιλιάδες άτομα
20. Εξαγωγές κύριων συμβατικών όπλων ανά 100.000 χιλιάδες άτομα
21. Χρηματοδότηση ειρηνευτικών αποστολών του ΟΗΕ
22. Πυρηνικά και βαρέα όπλα
23. Ευκολία πρόσβασης σε μικρά και ελαφριά όπλα

Η Διαδικασία εξαγωγής του δείκτη είναι σύνθετη . Η ομάδα των ειδικών είναι αυτή που αποφασίζει ποιος από τους 23 δείκτες έχει βαρύτερη σημασία και αποδίδει σε κάθε δείκτη ένα αριθμό σε μια βαθμολογημένη κλίμακα από το 1 έως το 5. Όπου το ένα σημαίνει ότι η επίδραση του στην ειρηνικότητα είναι λιγότερη σημαντική ενώ το 5 υποδεικνύει ότι ο παράγοντας είναι αυξημένης σημαντικότητας και επηρεάζει περισσότερο την Ειρήνη.

Στην συνέχεια, η ομάδα καλείτε να αποφασίσει κατά πόσο ειρηνική είναι η χώρα στο εσωτερικό και εξωτερικό της. Έτσι εισάγει δυο μέτρα σε ποσοστά 60% και 40% αντίστοιχα. Ο λόγος που στην εσωτερική ειρήνη αποδίδεται μεγαλύτερο ποσοστό βασίζετε στο γεγονός πως μια χώρα δύσκολα θα αποφασίσει να εμπλακεί σε πολεμικές συγκρούσεις αν κυριαρχεί ειρήνη στο εσωτερικό της. Έπειτα παράγετε ένα σύνθετο αποτέλεσμα συνυπολογίζοντας τις βαθμολογίες που αποδόθηκαν σε κάθε δείκτη και το ανάλογο ποσοστό εσωτερικής και εξωτερικής ειρήνης για κάθε χώρα (Global peace index, 2009).

Τα δεδομένα των δεικτών προέρχονται είτε από ποιοτική είτε από ποσοτική έρευνα. Οι ποιοτικοί δείκτες, όπως το επίπεδο σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και το επίπεδο παρατηρούμενης εγκληματικότητας, παρουσιάζονται στην κλίμακα 1-5 και η βαθμολόγηση γίνεται από τους ειδικούς από το Economist Intelligence Unit. Οι

ποσοτικοί δείκτες όπως το επίπεδο τρομοκρατίας, αριθμός ανθρωποκτονιών ή φυλακισμένων υπολογίζετε με βάση μια εξίσωση όπου:

$$X = \frac{(x - \text{Min}(x))}{(\text{Max}(x) - \text{Min}(x))}$$

Το Min(x) είναι η χαμηλότερη βαθμολογία ενώ το Max(x) είναι η υψηλότερη βαθμολογία των χωρών που συμπεριλαμβάνονται κάθε φορά. Στην συνέχεια το αποτέλεσμα μετατρέπεται και στη κλίμακα 1-5 όπως στους ποιοτικούς δείκτες και έτσι όλοι οι δείκτες ποιοτικοί και ποσοτικοί μπορούν να συγκριθούν (Global peace index, 2008).

3.3.2 Κατηγορίες Δεικτών

Οι 23 δείκτες που επιλέχτηκαν χωρίζονται σε τρεις επιμέρους κατηγορίες. Η πρώτη κατηγορία περιλαμβάνει τους δείκτες εκείνους που βοηθούν να εκτιμηθεί η συνεχιζόμενη εσωτερική και εξωτερική εμπλοκή σε συγκρούσεις. Οι δείκτες που εξετάζουν την εσωτερική και εξωτερική εμπλοκή της χώρας σε συγκρούσεις, τον αριθμό των θανάτων από συγκρούσεις και τις σχέσεις με τις γειτονικές χώρες είναι πέντε.

Η δεύτερη κατηγορία περιλαμβάνει έντεκα δείκτες και καλείται να εξετάσει την εσωτερική ασφάλεια σε μια κοινωνία. Παράγοντες όπως ο αριθμός ανθρωποκτονιών, ο αριθμός φυλακισμένων, το επίπεδο βίαιων εγκλημάτων, ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και η επίδραση της τρομοκρατίας ανήκουν σε αυτήν την κατηγορία και η αξιολόγηση των στοιχείων δίνει συμπεράσματα για την ασφάλεια των πολιτών μέσα σε μια χώρα.

Η τρίτη κατηγορία αναφέρετε στο βαθμό στρατικοποίησης μιας χώρας και περιλαμβάνει ποσοτικούς παράγοντες όπως ο αριθμός των στρατιωτικών δαπανών μια χώρας, ο αριθμός εξαγωγών και εισαγωγών συμβατικών όπλων και τον αριθμό βαρέων όπλων.

Επιπρόσθετα θα πρέπει να αναφερθεί ότι οι δείκτες αναφέρονται στο προηγούμενο ημερολογιακό έτος για παράδειγμα ο Παγκόσμιος δείκτης Ειρήνης του έτους 2017 εξετάζει πόσο καλά τα πήγαν οι χώρες στην βελτίωση ή χειροτέρευση της

εικονικότητας τους κατά το έτος 2016. Είναι σημαντικό να αναφερθεί όμως ότι κάποια δεδομένα για κάποιους δείκτες έχουν συλλεχτεί κατά τα προηγούμενα δυο έτη ή παλιότερα.

Επίσης, η ειδική ομάδα αποφάσισε ότι θα ήταν καλύτερα να μην αναφέρετε σε διακρατικούς και εμφυλίους πολέμους από το μακρινό παρελθόν, στηριζόμενη στο γεγονός ότι σκοπός του δείκτη είναι να παρουσιάσει την κατάσταση που επικρατεί σήμερα καθώς και τρόπους να βελτιωθεί η κοινωνία ως σύνολο (Global peace index, 2008, 2017).

3.3.3 Ανάλυση των Δεικτών

Οι 23 δείκτες του περιλαμβάνονται στον Global Peace Index έχουν ως εξής (Global peace Index, 2017):

- **Σχέσεις με τις γειτονικές χώρες**

Ο δείκτης αυτός αποτελεί έναν ποιοτικό δείκτη. Η σπουδαιότητα του ιδιαίτερης σημασίας όπως συμφωνήσαν οι αναλυτές της Ειδικής ομάδας. Αυτός ο δείκτης δίνει πληροφορίες για το πώς οι χώρες συμπεριφέρονται, δηλαδή αν υπάρχουν εντάσεις διαφωνίες, βίες συγκρούσεις και ανοιχτά θέματα που τις κάνουν εχθρικές μεταξύ τους. Οι αναλυτές καλούνται να βαθμολογήσουν κάθε χώρα ανάλογα με τις σχέσεις που έχουν με τις γείτονες περιοχές τα στοιχεία του δείκτη αυτού αξιολογούνται κάθε χρόνο για κάθε ετήσια έκδοση του δείκτη. Το κύριο ερώτημα που θα πρέπει να διερευνηθεί στην περίπτωση αυτή είναι ο βαθμός αμφισβήτησης από τις γείτονες χώρες.

Οι επιλογές κατατάσσονται σε μια βαθμολογημένη κλίμακα από 1 έως 5 όπου το ένα σημαίνει ότι το περιβάλλον είναι ειρηνικό και επικρατούν άριστες σχέσεις με τους γείτονες ενώ δεν έχει πραγματοποιηθεί καμιά επίθεση από το 1950. Το δυο φανερώνει ότι μια χώρα δεν έχει ούτε άριστες αλλά ούτε και κακές σχέσεις, όμως υπάρχει ένα επιθετικό κλίμα. Το τρία υποδηλώνει εντάσεις και υποδεικνύει μέτριες σχέσεις. Με τέσσερα βαθμολογείται μια χώρα όταν έχει επιθετικές σχέσεις με την γειτονιά της, έχει ανοιχτές συγκρούσεις που προκαλούν βία. Τέλος όταν μια χώρα βαθμολογείται με 5 σημαίνει ότι το κλίμα είναι πολύ επιθετικό, οι σχέσεις είναι

εχθρικές και η χώρα δέχεται παραβιάσεις από τους γείτονες. Τα δεδομένα που συλλέγονται για τον δείκτη αυτό είναι από πηγές του Economist Intelligent Unit.

▪ **Αριθμός φυλακισμένων ανά 100.000 χιλιάδες άτομα**

Ο δείκτης αυτός αποτελεί έναν ποσοτικό δείκτη και η σπουδαιότητα του ιδιαίτερης σημασίας όπως συμφώνησαν οι αναλυτές. Σκοπός της επιλογής του δείκτη αυτού να ερευνήσει τον αριθμό των φυλακισμένων ανά χώρα ώστε να εξετάσει κατά πόσο επηρεάζει την εικονικότητα μιας κοινωνίας. Ο Δείκτης αυτός για να μπορέσει να συγκριθεί με άλλους ποιοτικούς δείκτης ήταν αναγκαίο να καθοριστούν οι τιμές που θα λαμβάνει ο αριθμός των φυλακισμένων στην κλίμακα 1 έως 5. Οι τιμές φαίνονται όπως παρακάτω:

1: 0-126.405

2: 126.406-252.811

3: 252.812-379.217

4: 379.218-505.624

5: >505.625

Η πηγή των δεδομένων είναι από το International Center for Prison Studies που εδρεύει στο Λονδίνο το οποίο διαθέτει μια ηλεκτρονική βάση δεδομένων που καταγράφονται όλοι οι φυλακισμένοι σε κάθε χώρα (World Prison Brief). Η βάση αυτή ξεκίνησε το 2000 με σκοπό να καταγραφεί ο πληθυσμός των φυλακών παγκοσμίως και φιλοξενείται από το Institute for Criminal Policy Research. Η Βάση αυτή παρέχει πληροφορίες για τα συστήματα φυλακών και τους φυλακισμένους σε κάθε χώρα.

Τα στοιχεία συλλέγονται μηνιαίως από αξιόπιστες κυβερνητικές πηγές ή από τις εθνικές διοικήσεις των φυλακών ανά χώρα. Υπάρχει η δυνατότητα να δούμε πληροφορίες όπως μεταξύ άλλων τον αριθμό των φυλακισμένων ανά 100.000 άτομα, τον αριθμό των γυναικών, των αλλοδαπών και των ανηλίκων καθώς και τον αριθμό των προφυλακισμένων. Τέλος αυτή η βάση αποτελεί ένα σπουδαίο εργαλείο διότι επιτρέπει την αξιολόγηση και την σύγκριση των φυλακισμένων ως ποσοστό του συνολικού πληθυσμού της χώρας με άλλες χώρες και περιοχές. (<http://www.prisonstudies.org/about-us>).

- **Αριθμός ανθρωποκτονιών ανά 100.000 χιλ άτομα.**

Αυτός ο δείκτης είναι ποσοτικός έχει ιδιαίτερη βαρύτητα στην αξιολόγηση της εσωτερικής ειρήνης μιας χώρας. Μετρά τον αριθμό των ανθρωποκτονιών ανά 100.000 άτομα όπου <<ως ανθρωποκτονία νοείται η ενέργεια που σκοπίμως προκλήθηκε σε ένα άτομο από άλλο άτομο και προκάλεσε τον θάνατο του, συμπεριλαμβανομένου της παιδοκτονίας>>.

Τα δεδομένα προέρχονται από την UN-CTS όπου είναι μια βάση δεδομένων των Ηνωμένων Εθνών που ερευνά τις τάσεις των εγκλημάτων και τη λειτουργία των συστημάτων ποινικής δικαιοσύνης. Τα δεδομένα συλλέγονται κάθε χρόνο μέσω ερωτηματολογίου που συμπληρώνετε από όλα τα κράτη μέλη των Ηνωμένων Εθνών. Σκοπός των ερευνών αυτών είναι να διερευνηθούν οι τάσεις των εγκλημάτων και η συχνότητα που αυτά συμβαίνουν καθώς και η λειτουργία των συστημάτων ποινικής δικαιοσύνης ώστε να επέλθει η βελτίωση τους (<https://www.unodc.org/unodc/en/data-and-analysis/United-Nations-Surveys-on-Crime-Trends-and-the-Operations-of-Criminal-Justice-Systems.html>).

Οι ειδικοί των EIU αφού συλλέξουν και επεξεργαστούν τα στοιχεία από τις έρευνες των Ηνωμένων Εθνών και ύστερα βαθμολογούν τις χώρες ανάλογα με το επίπεδο των ανθρωποκτονιών που συνέβησαν σε αυτές. Οι βαθμολογίες στην κλίμακα 1-5 έχουν ως εξής:

1: 1-1,99

2: 2-5,99

3: 6-9,99

4: 10-19,99

5: >20

- **Χρηματοδότηση ειρηνευτικών αποστολών του ΟΗΕ**

Αυτός ο δείκτης αποτελεί έναν ποσοτικό δείκτη, τα δεδομένα συλλέγονται από τον Οργανισμό ηνωμένων εθνών. Η χρήση του δείκτη αυτού αφορά την συνέπεια των κρατών μελών στην συμμετοχή τους στην χρηματοδότηση των ειρηνευτικών αποστολών. Στο κόστος των αποστολών που λαμβάνουν χώρα από τον ΟΗΕ

συμμετέχουν όλα τα κράτη μέλη, το κόστος αυτό υπολογίζεται από την γενική συνέλευση και είναι διαφορετικό για κάθε χώρα λαμβάνοντας υπόψη την ευημερία κάθε περιοχής ενώ στα μόνιμα μέλη κατανέμεται μεγαλύτερο βάρος του κόστους αυτού.

Ο δείκτης αυτός δημιουργήθηκε για να υπολογίζει το ποσοστό του ανεξόφλητου χρέους σε σχέση με το ύψος του προϋπολογισμού που καταρτίστηκε για το τρέχον έτος για ειρηνευτικές αποστολές ενώ στο τελικό αποτέλεσμα προσμετράτε και το ύψος των προηγούμενων δυο ετών με συντελεστή βαρύτητας 0,5 για το τρέχον έτος, 0,3 για το προηγούμενο και 0,2 για δυο χρόνια πριν.

Αρχικά η επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών εκτιμά το ποσό που θα πρέπει να καταβάλει κάθε κράτος-μέλος για το συγκεκριμένο έτος. Στη συνέχεια καταγράφει το ποσό που συλλέχθηκε τελικά και έτσι εξαγάγετε το ωφελούμενο ποσό για το συγκεκριμένο έτος για κάθε χώρα. Ο λόγος των εκκρεμών οφειλών προς το ποσό που έπρεπε να καταβάλει κάθε χώρα μας δίνει το αποτέλεσμα του δείκτη αυτού. Τα αποτελέσματα του λόγου κυμαίνονται σε τιμές από το μηδέν έως το ένα. Το μηδέν φανερώνει ότι το χρέος είναι μηδενικό ενώ το ένα δείχνει ότι το κράτος-μέλος δεν είναι καθόλου συνεπής στις υποχρεώσεις. Στην συνέχεια τα αποτελέσματα μετατρέπονται στην κλίμακα του 1 έως 5 για της ανάγκες του Δείκτη Ειρήνης.

Έτσι οι τιμές στην κλίμακα 1-5 έχουν έως παρακάτω :

1: 0-25%

2: 25%-50%

3: 50%-75%

4: 75%-99%

5: 100%

Στην κλίμακα αυτή με 1 βαθμολογούνται οι χώρες που είναι συνεπής και αποδίδουν το ποσό που τους αναλογεί για την χρηματοδότηση των αποστολών η το χρέος τους είναι ελάχιστο ενώ το 5 δείχνει πως τα τελευταία τρία χρόνια δεν έχει καταβληθεί κανένα χρηματικό ποσό για την εξυπηρέτηση της αποστολής των ηνωμένων εθνών.

- **Αριθμός προσωπικού των ενόπλων δυνάμεων ανά 100.000 άτομα**

Ο δείκτης αυτός μετρά τον αριθμό των ενόπλων δυνάμεων μιας χώρας και περιλαμβάνει όλο το ένοπλο προσωπικό της αεροπορίας, του ναυτικού και του στρατού ξηράς. Ο δείκτης είναι ποσοτικός και τα στοιχεία συλλέγονται από το International Institute for Strategic Studies (IISS). Το International Institute for Strategic Studies ιδρύθηκε το έτος 1958 και έχει έδρα το Ηνωμένο Βασίλειο. Πρωταρχικό μέλημα του Ινστιτούτου είναι η πυρηνική αποτροπή και ο έλεγχος των όπλων. Επίσης σκοπός του Ινστιτούτου είναι η μελέτη της παγκόσμιας ασφάλειας, των πολιτικών κινδύνων και των πολεμικών συγκρούσεων. Είναι μια μη κερδοσκοπική οργάνωση με στόχο την προαγωγή πολιτικών για την Ειρήνη και την Ασφάλεια καθώς και την διατήρηση υγιών διεθνών σχέσεων. (<https://www.iiss.org/en/about-s-us>).

Κάθε χώρα βαθμολογείται ανάλογα με τον αριθμό των ενόπλων δυνάμεων όπως παρακάτω:

- 1: 0-657.744
- 2: 657.745- 1,315.489
- 3: 1,315.49-1,973.234
- 4: 1,973.235-2,630.98
- 5: > 2,630.981

▪ Επίδραση τρομοκρατίας

Ο παράγοντας αυτός είναι ποσοτικός διερευνά την ειρήνη στο εσωτερικό μιας χώρας και μετρά την επίδραση της τρομοκρατίας. Είναι βαρύνουσα σημασίας δείκτης. Τα δεδομένα του δείκτη προέρχονται από Παγκόσμιο Δείκτη Τρομοκρατίας (Global Terrorism Index) ο οποίος παράγεται από το Institute for Economics and Peace. Οι πληροφορίες που συλλέγονται προέρχονται από μια παγκόσμια βάση δεδομένων η οποία ερευνά την τρομοκρατία και τις επιδράσεις της από μια διεθνής κοινοπραξία την Study of Terrorism and Responses to Terrorism (START) (<https://www.start.umd.edu/>).

Η βάση αυτή αποτελεί ένα σημαντικό επίτευγμα παγκοσμίως καθώς περιλαμβάνει δεδομένα τρομοκρατικής δραστηριότητας σε διεθνές επίπεδο ενώ από το 2000 που δημοσιεύτηκε ο GTI έχει καταγράψει 150.000 τρομοκρατικές ενέργειες.

Σύμφωνα με το GTI τρομοκρατία θεωρείται ως << η απειλούμενη ή η πραγματική χρήση παράνομων δυνάμεων ή βίας από μη κρατικούς παράγοντες με σκοπό να επιτύχουν πολιτικό, οικονομικό, θρησκευτικό ή κοινωνικό στόχο μέσω του φόβου, του εξαναγκασμού και του εκφοβισμού>>. Πρέπει να τονιστεί ότι τρομοκρατία δεν λογίζεται μόνο η πράξη αλλά και η ψυχολογική επίδραση που έχει η ενέργεια αυτή στην κοινωνία ως σύνολο.

Στον GTI καταγράφονται οι τρομοκρατικές ενέργειες που συνέβησαν σε κάθε χώρα, οι θάνατοι μαζί με τους τραυματισμούς που προκλήθηκαν από αυτές καθώς και όλες οι υλικές ζημιές που συνέβησαν. Έπειτα, υπολογίζονται αυτοί παράγοντες για κάθε έτος για κάθε χώρα για να εξαχτεί ένα συγκρίσιμο αποτέλεσμα.

Σύμφωνα με της ανάγκες του GPI τα δεδομένα στην κλίμακα από το 1-5 έχουν ως εξής :

1: 0-13.479

2: 13.480-181.699

3: 181.700-2,449.309

4: 2,449.31-33,015.949

5: >33,015.95

Όπου το 1 αντικατοπτρίζει ελάχιστη επίδραση από την τρομοκρατία με ελάχιστες τρομοκρατικές πράξεις και ελαχίστους ή καθόλου θανάτους ενώ το 5 δείχνει ότι η επίδραση της τρομοκρατίας είναι υψηλή με μεγάλο αριθμό θανάτων και τραυματισμών καθώς και υλικών ζημιών.

▪ Στρατιωτικές δαπάνες ως ποσοστό του ΑΕΠ

Ο δείκτης αυτός είναι ένας ποσοτικός δείκτης εξετάζει τις στρατιωτικές δαπάνες ως ποσοστό του ΑΕΠ μιας χώρας. Σκοπός του δείκτη είναι να εξετάσει την δαπάνες κάθε χώρας για στρατιωτικό εξοπλισμό και υπάγετε στους παράγοντες που διερευνούν την

εξωτερική ειρηνικότητα. Τα δεδομένα προέρχονται από το International Institute for Strategic Studies και την ετήσια έκθεση του Military Balance. Τα δεδομένα συλλέγονται για κάθε έτος αναλόγως της διαθεσιμότητας. (<https://www.iiss.org/en/about-s-us>).

Στρατιωτικές δαπάνες ορίζονται ως << Οι Ταμειακές δαπάνες της κεντρικής ή ομοσπονδιακής κυβέρνησης που αφορούν την κάλυψη του κόστους των εθνικών ενόπλων δυνάμεων, συμπεριλαμβανομένου στρατιωτικές δυνάμεις του στρατού του ναυτικού και της αεροπορίας καθώς και παραστρατιωτικών δυνάμεων, τελωνειακών δυνάμεων και συνοριοφυλάκων, εφόσον αυτές ανήκουν στην στρατιωτική δύναμη>> (Global Peace Index, 2008).

Στην κλίμακα του 1-5 οι τιμές διαμορφώνονται ως εξής:

1: 0-2.092

2: 2.093-4.184

3: 4.185-6.277

4: 6.278-8.37

5: >8.371

▪ **Εισαγωγές κύριων συμβατικών όπλων ανά 100.000 άτομα**

Ο δείκτης αυτός είναι ποσοτικός, διερευνά τις εισαγωγές κύριων συμβατικών όπλων που διεξάγονται σε μια χώρα. Κύρια συμβατικά όπλα θεωρούνται τα αεροσκάφη, τα τεθωρακισμένα οχήματα, συστήματα ραντάρ, πύραυλοι, πλοία μεταξύ άλλων. Για την συλλογή των δεδομένων το Ινστιτούτο οικονομίας και Ειρήνης συνεργάζεται με το διεθνές Ινστιτούτο Ειρήνης που εδρεύει στην Στοκχόλμη (SIPRI) και διαθέτει μια βάση δεδομένων που καταγράφονται όλες οι εισαγωγές και εξαγωγές όπλων (SIPRI Arms Transfers Database) καθώς και η τεχνολογία που είναι απαραίτητη για την κατασκευή τους (<https://www.sipri.org/>).

Η βάση αυτή δημοσιεύεται κάθε χρόνο και περιέχει τις διεθνείς τάσεις στις μεταφορές όπλων καθώς και αναλυτική περιγραφή των όπλων αυτών. Μερικές από τις πληροφορίες που περιέχονται σε αυτή την βάση καταγράφουν τους προμηθευτές καθώς και τους αγοραστές κύριων συμβατικών όπλων καθώς και τις μεταξύ τους

σχέσεις, τα όπλα που έχουν εξαχτεί ή εισαχτεί και από ποιους προμηθευτές καθώς και τους αγοραστές. Μετά την συγκέντρωση του συνολικού όγκου εισαγωγών διαιρούν με το μέσο πληθυσμό ανάλογα με την χρονική περίοδο που μελετάτε και τιμές στην κλίμακα 1-5 για τις ανάγκες του GPI διαμορφώνονται ως εξής :

1:0-7.233

2:7.234-14.468

3:14.469-21.702

4:21.703-28.936

5:>28.937

▪ **Εξαγωγές κύριων συμβατικών όπλων ανά 100.000 άτομα**

Ο δείκτης αυτός είναι ποσοτικός και μας δείχνει τις εξαγωγές που συνέβησαν σε μια χώρα κύριων και συμβατικών όπλων. Τα δεδομένα προέρχονται από την SIPRI Arms Transfers Database. Στην συνέχεια αφού καταμετρηθεί ο συνολικός όγκος των συμβατικών όπλων τότε διαιρείται με το μέσο πληθυσμό της χρονικής περιόδου που περιόδου που καλύπτουν. Τα δεδομένα για το μέσο πληθυσμό υπάρχουν στο Economist Intelligent Unit. Έπειτα οι τιμές που αξιολογούν τις χώρες στην κλίμακα έχουν όπως παρακάτω. Με ένα βαθμολογούνται οι χώρες που έχουν λιγότερες εξαγωγές κύριων και συμβατικών όπλων ενώ το 5 δείχνει ότι όγκος εξαγωγών όπλων είναι μεγάλος.

1 :0-3.681

2 :3.682-7.364

3: 7.365-11.046

4 :11.047- 14.729

5:>14.73

▪ **Ευκολία πρόσβασης σε μικρά και ελαφριά όπλα**

Ο δείκτης αυτός είναι ποιοτικός με στόχο την αξιολόγηση της προσβασιμότητας σε μικρά ή ελαφριά όπλα. Μικρά όπλα θεωρούνται τα χειροκίνητα πυροβόλα μικρού

διαμετρήματος όπως τυφέκια, αυτόματα όπλα και φορητά πολυβόλα ενώ ελαφριά όπλα θεωρούνται συστήματα όπλων μέσου διαμετρήματος όπως όπλα κατά προσωπικού αντιαρματικά και αντιαεροπορικά, παραδείγματος χάριν βαριά πυροβόλα, χειροβομβίδες, φορητοί εκτοξευτές συστημάτων αντιαρματικών και αντιαεροπορικών πυραύλων. Ο υπολογισμός γίνεται σε ετήσια βάση από την ομάδα των ειδικών του EIU. Κριτήριο για την κατηγορία αυτή κατά πόσο περιορισμένη ή όχι είναι η χώρα στο να αποκτήσει τα όπλα.

1= Πολύ περιορισμένη πρόσβαση: Με ένα βαθμολογείται η χώρα όπου η πρόσβαση είναι δύσκολη. Αυτό σημαίνει ότι η χώρα έχει υιοθετήσει πολιτικές και πρακτικές που βοηθούν στο καλύτερο έλεγχο όπως πολιτικές άδειες, εξονυχιστικός έλεγχος εξαγωγών, κωδικούς και σημάνσεις.

2 = Περιορισμένη πρόσβαση: Σε αυτήν περίπτωση η πρόσβαση είναι περιορισμένη διότι υπάρχουν κανονισμοί οι οποίοι δυσχεραίνουν την απόκτηση όπλων καθώς και την διάθεση όπλων σε παράνομες αγορές.

3 = Μέτρια πρόσβαση: Οι χώρες που βαθμολογούνται με τρία έχουν κανονισμούς ώστε να εφαρμόζονται έλεγχοι για την κατοχή όπλων από πολίτες αλλά φαίνεται πως υπάρχει ροή παράνομων όπλων στην χώρα.

4 = Εύκολη πρόσβαση: Το τέσσερα συνεπάγεται πως η πρόσβαση στα όπλα είναι εύκολη, η χώρα έχει αναπτύξει κάποιους κανονισμούς αλλά τις περισσότερες δεν εφαρμόζονται.

5 = Πολύ εύκολη πρόσβαση: Στις χώρες αυτής της κατηγορίας δεν υφίσταται καμιά ρύθμιση σε ότι αφορά την οπλοκατοχή και την χρήση των όπλων.

▪ Πολιτική Αστάθεια

Η πολιτική αστάθεια είναι ένας ποιοτικός δείκτης αξιολογείτε από του αναλυτές του EIU κάθε τρίμηνο και τα ετήσια αποτελέσματα υπολογίζονται ως ο μέσος όρος των τριμήνων. Οι αναλυτές απαντούν μια σειρά ερωτήσεων για κάθε χώρα που σχετίζονται με την πολιτική και στην συνέχεια ύστερα από επεξεργασία κάθε χώρα βαθμολογείται σε ποσοστό από 0 έως 100.

Οι ερωτήσεις αυτές σχετίζονται με το αν υπάρχει η πιθανότητα να συμβούν κοινωνικές αναταραχές στα επόμενα δυο έτη, αν υπάρχει πιθανότητα κάποια ομάδα

να πάρει την εξουσία και να προκαλέσει αναστάτωση στο επιχειρηματικό τομέα, αν υπάρχουν μηχανισμοί για την ομαλή μεταφορά εξουσίας ανάμεσα στις κυβερνήσεις και αν υπάρχουν διαφορές με άλλα κράτη που να μπορούν να επηρεάσουν αρνητικά την χώρα.

Τέλος οι απαντήσεις στα παραπάνω ερωτήματα δίνονται για κάθε χώρα και ανάλογα ποια κριτήρια καλύπτουν οι αναλυτές τους βαθμολογούν από 1 έως 5 όπως παρακάτω:

1: 0–20.4

2: 20.5–40.4

3: 40.5–60.4

4: 60.5–80.4

5: 80.5–100

▪ **Επίπεδο παρατηρούμενης εγκληματικότητας**

Ο δείκτης αυτός είναι ποιοτικός αξιολογείται κάθε χρόνο από το EIU και εξετάζει πόσο ασφαλείς αισθάνονται οι πολίτες μιας χώρας σε σχέση με την εγκληματικότητα. Με ένα βαθμολογείται μια χώρα όταν το επίπεδο είναι πολύ χαμηλό δηλαδή υπάρχει εμπιστοσύνη μεταξύ των πολιτών και δεν υπάρχει ανασφάλεια. Το 2 σημαίνει ότι υπάρχει θετικό κλίμα εμπιστοσύνης με άλλους πολίτες 3 σημαίνει ότι σε γενικά πλαίσια υπάρχει εμπιστοσύνη μεταξύ των πολιτών. Το 4 συνεπάγεται δυσπιστία μεταξύ των πολιτών ενώ με 5 βαθμολογούνται οι χώρες όπου οι πολίτες της νιώθουν μεγάλη ανασφάλεια το οποίο φαίνεται από τον αυξημένο αριθμό αποκλεισμένων κοινοτήτων και μεγάλο αριθμό αστυνομικών αρχών στις χώρες αυτές.

▪ **Ένταση οργανωμένων εσωτερικών συγκρούσεων**

Ο παράγοντας αυτός σκοπό έχει να αξιολογήσει την εσωτερική ειρήνη και ερευνά την ένταση των συγκρούσεων που συμβαίνουν σε μια χώρα. Η διερεύνηση γίνεται από τους αναλυτές του EIU σε ετήσια βάση για τις ανάγκες του δείκτη. Σε μια βαθμολογημένη κλίμακα από το 1 έως το 5 με 1 βαθμολογούνται οι χώρες οι οποίες δεν καταγράφουν καθόλου συγκρούσεις στο εσωτερικό τους ενώ το 5 δείχνει

σοβαρές κρίσεις στο εσωτερικό της χώρας για παράδειγμα εμφύλιο πόλεμο. Με 4 βαθμολογείται η χώρα που βρίσκετε σε κρίση δηλαδή ένα έντονο γεγονός που απαιτεί τουλάχιστον μια ομάδα να χρησιμοποιήσει βίαια μέσα. Όταν μια χώρα αξιολογηθεί με τρία σημαίνει ότι υπάρχουν ξεκάθαρες απειλές με αποτέλεσμα η χώρα να κινδυνεύει από οικονομικές κυρώσεις άλλων χωρών. Τέλος με 2 βαθμολογούνται οι χώρες όπου διαπιστώνονται συγκρούσεις αλλά μόνο σε θέματα εθνικής σημασίας.

▪ Επίπεδο βίαιων εγκλημάτων

Ο δείκτης είναι ποιοτικός και αξιολογείται από τους αναλυτές του EIU κάθε τρίμηνο. Το ετήσιο αποτέλεσμα αποτελείτε ο μέσος όρος των τριμήνων. Οι χώρες βαθμολογούνται ανάλογα με τα βίαια εγκλήματα που συμβαίνουν στο εσωτερικό της. Οι αναλυτές αξιολογούν την πιθανότητα ένα βίαιο έγκλημα να προκαλέσει σοβαρό πρόβλημα στην κυβέρνηση αλλά και στο επιχειρηματικό περιβάλλον στα επόμενα δυο χρόνια. Ανάλογα με τα αποτελέσματα κάθε χώρα κατατάσσεται σε μια από της παρακάτω κατηγορίες

1: Απίθανων

2: Όχι

3: Εξαρτάται

4: Ναι

5: Πολύ πιθανών

▪ Πιθανότητα βίαιων διαδηλώσεων

Ο δείκτης είναι ποιοτικός και αξιολογείται από τους αναλυτές του EIU κάθε τρίμηνο. Το ετήσιο αποτέλεσμα εξάγεται ύστερα από τον υπολογισμό του μέσου όρου των τριμήνων. Είναι ένας ποιοτικός δείκτης που έρευνα την πιθανότητα να ξεσπάσουν στο εσωτερικό μιας χώρα βίαιες διαδηλώσεις και βαθμολογούνται στην κλίμακα ένα 1 ως 5. Οι αναλυτές αξιολογούν την πιθανότητα οι βίαιες διαδηλώσεις να προκαλέσουν απειλή για τις περιουσίες των πολιτών ή των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε μια χώρα τα επόμενα δυο χρόνια. Ανάλογα με τα αποτελέσματα κάθε χώρα κατατάσσεται σε μια από της παρακάτω κατηγορίες:

1: Απίθανων

2: Όχι

3: Εξαρτάται

4: Ναι

5: Πολύ πιθανών

▪ **Αριθμός αστυνομικών δυνάμεων και δυνάμεων ασφαλείας ανά 100.000 άτομα**

Ο αριθμός των αστυνομικών δυνάμεων μιας χώρας είναι ένας ποσοτικός δείκτης με σκοπό να αναδείξει την ειρηνικότητα στο εσωτερικό της. Οι πληροφορίες που απαιτούνται για αυτόν τον δείκτη λαμβάνονται από το Γραφείο των Ηνωμένων Εθνών για τα ναρκωτικά και το έγκλημα (UNCDO) όπου διαθέτει μια βάση δεδομένων η οποία καταγράφει τις τάσεις των εγκλημάτων αλλά και την λειτουργία των συστημάτων ποινικής δικαιοσύνης (Survey of Crime Trends and Operations of Criminal Justice Systems (UN-CTS)).

Όσον αφορά το δείκτη αναφέρετε στον αριθμό των αστυνομικών δυνάμεων που διατηρεί μια χώρα και σύμφωνα με το UN-CTS ως << Αστυνομία νοείται το προσωπικό που απασχολείται σε δημοσίους οργανισμούς, των οποίων η αποστολή τους είναι η πρόληψη, η ανίχνευση, η διερεύνηση εγκλημάτων καθώς και η σύλληψη υποτιθέμενων παραβατών >>.

Οι χώρες λαμβάνουν ένα αριθμό από το 1-5 ανάλογα με τον αριθμό των αστυνομικών δυνάμεων όπως παρακάτω:

1: 0–199.8

2: 199.9–399.8

3: 399.9–599.8

4: 599.9–799.8

5: > 799.9

▪ **Αριθμός θανάτων από εξωτερικές οργανωμένες συγκρούσεις**

Ο δείκτης αφορά την ποσοτική ανάλυση των θανάτων που επήλθαν σε μια χώρα από εξωτερικές συγκρούσεις. Για την αξιολόγηση του δείκτη χρησιμοποιείται ο ορισμός που δόθηκε από το Uppsala Conflict Data Program (UCDP) όπου ορίζει μια σύγκρουση ως <<μια διαμάχη ανάμεσα σε δυο μέρη όπου είναι δύσκολο να συνυπάρξουν μεταξύ τους, χρησιμοποιούν ένοπλες δυνάμεις για την επίτευξη των στόχων τους και απαραιτήτως θα πρέπει το ένα μέρος της διαμάχης να είναι η κυβέρνηση του κράτους αυτού. Τέλος για να θεωρείται εξωτερική οργανωμένη σύγκρουση θα πρέπει τα θύματα να ξεπερνούν τα 25 σε αριθμό ετησίως>> (<http://ucdp.uu.se/>).

1: 0–23 θάνατοι

2: 24–998 θάνατοι

3: 999–4,998 θάνατοι

4: 4,999–9,998 θάνατοι

5:> 9,999 θάνατοι

▪ **Αριθμός προσφύγων και εκτοπισμένων ατόμων ως ποσοστό του πληθυσμού**

Αυτός ο δείκτης είναι ένας ποσοτικός δείκτης και μετρά τον αριθμό των προσφύγων και των εκτοπισμένων μιας χώρας υπολογίζοντας τον αριθμό των προσφύγων ανά χώρα και τον αριθμό των εκτοπισμένων ανά χώρα ως ποσοστό του συνολικού πληθυσμού. Τα στοιχεία αξιολογούνται κάθε χρόνο και προέρχονται από την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες (UNHCR) και από το International Displacement Monitoring Centre (IDMC).

Η Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ είναι ένας παγκόσμιος οργανισμός που ιδρύθηκε το 1950 με έδρα την Ελβετία. Σκοπός του οργανισμού είναι να προστατεύει και να βοηθά του πρόσφυγες τις εκτοπισμένες κοινότητες και τους απάτριδες ώστε να εξασφαλίσουν ότι κάθε άνθρωπος θα έχει το δικαίωμα να ζητήσει άσυλο ή καταφύγιο από άλλη χώρα με την επιλογή επαναπατρισμού εθελοντικά ή της παραμονής στην χώρα ασύλου ή της μετεγκατάστασης σε άλλη χώρα..

Τα δεδομένα παρέχονται από μια στατιστική βάση δεδομένων που συμπληρώνονται και παρακολουθούνται από εξειδικευμένο προσωπικό η οποία παρακολουθεί και μετρά των αριθμό των προσφύγων. Η βάση αυτή περιέχει πληροφορίες όπως στατιστικά στοιχεία για τους πρόσφυγες, των ατόμων που ζητούν άσυλο, τους επαναπατρισμένους πρόσφυγες, τους εσωτερικά εκτοπισμένους, τους αιτούντες άσυλο και τους απάτριδες.

Επίσης στην βάση αυτή καταγράφονται δεδομένα σχετικά για τους πρόσφυγες όπως χώρα ασύλου, χώρα προέλευσης, ηλικία και φύλο. Τα δεδομένα αποτελούν πολύ σημαντικό εργαλείο για την αποστολή της αμνηστίας (<http://www.unhcr.org/>).

Το International Displacement Monitoring Centre (IDMC) είναι μια μη κερδοσκοπική οργάνωση που ιδρύθηκε το 1998 να ερευνήσει και καταγράψει όλες ομάδες ανθρώπους που έχουν εκτοπιστεί εσωτερικά σε διεθνές επίπεδο. Η IDMC έχει καταγράψει 169 χώρες όπου έχουν εκτοπιστεί άνθρωποι λόγω συγκρούσεων και καταστροφών. Σύμφωνα με την IDMC ως εσωτερικός εκτοπισμός νοείται <<η υποχρεωτική μετακίνηση ανθρώπων από την χώρα την οποία ζουν>>. Χιλιάδες άνθρωποι εγκαταλείπουν τα σπίτια τους ή τις χώρες που ζουν λόγω συγκρούσεων, βίας, αναπτυξιακών έργων, καταστροφών και κλιματικών αλλαγών.

Μάλιστα πολλές φορές μένουν εκτοπισμένοι μέσα στην χώρα τους ή ζουν σε μια κατάσταση διαρκής μετακινήσεως. Η Οργάνωση αυτή διαθέτει μια ανοιχτή βάση δεδομένων όπου καταγράφει στοιχεία και πληροφορίες σχετικά τις εσωτερικές μετακινήσεις και αναφέρετε σε όλες τις χώρες όπου έχει αποκτήσει δεδομένα.

(<http://www.internal-displacement.org/about-us/about-idmc/>).

Οι αναλυτές του EIU χρησιμοποιώντας τα στοιχεία από τις δυο αυτές αξιόπιστες πηγές. Ύστερα από επεξεργασία οι χώρες κατατάσσονται στην κλίμακα 1-5 ως εξής:

1: 0-3.034

2: 3.035-6.069

3: 6.070-9.104

4: 9.105-12.139

5: >12.140

▪ **Επίπεδο πολιτικής τρομοκρατίας (Σεβασμού ανθρωπίνων δικαιωμάτων)**

Αυτός ο δείκτης είναι ποιοτικός, χρησιμοποιείται για την διερεύνηση της εσωτερικής διάστασης της ειρήνης μέσα μια χώρα. Το επίπεδο της πολιτικής τρομοκρατίας είναι δείκτης βαρύνουσας σημασίας. Η Πολιτική τρομοκρατία έχει σκοπό να μετρήσει τον πολιτικό τρόπο. Η ιδέα να μετρηθεί ο πολιτικός τρόμος ήρθε από τον Michael Stohl και τους φοιτητές του το 1980 όπου δημιούργησαν ένα σχέδιο πολιτικής τρομοκρατίας (Political Terror Scale PTS).

Για να επιτύχουν το σκοπό τους συνεργάστηκαν με το Freedom house όπου είχε στη κατοχή μια κωδικοποιημένη κλίμακα από το 1-5 όπου καταγράφονταν ο πολιτικός τρόμος ανά χώρα η οποία χρησιμοποιείται από τότε μέχρι σήμερα. Αρχικά συμπεριλάμβανε 59 χώρες ενώ όσο τα χρόνια περνούσαν επεκτάθηκε σε όλο το κόσμο. Σύμφωνα με τη PTS ως πολιτική τρομοκρατία ορίζετε << η παραβίαση των βασικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη σωματική ακεραιότητα του προσώπου από πράκτορες του κράτους μέσα στα εδαφικά όρια του υπό αμφισβήτηση κράτους>>. (<http://www.politicalterrorscale.org/Data/>).

Ο Πολιτικός τρόμος μετράτε σε μια κλίμακα από το 1-5 καταγράφονται όλες οι αναφορές μέσα σε ένα έτος και η χώρα κατατάσσεται μια από αυτές τις κατηγορίες όπως παρακάτω:

1: Στην κατηγορία αυτή ανήκουν οι χώρες που διέπονται από ένα ασφαλές κράτος δικαίου. Κυριαρχεί η ελευθερία έκφρασης, οι άνθρωποι δεν υπόκεινται σε βασανιστήρια και δεν παρατηρούνται πολιτικές δολοφονίες .

2: Στην κατηγορία αυτή ανήκουν χώρες όπου αναφέρονται κάποιες φυλάκισης ανθρώπων όμως για μη βίαιη πολιτική δραστηριότητα όπου θίγονται ελάχιστοι άνθρωποι. Τα βασανιστήρια είναι ασυνήθιστα ενώ φόντοι με πολιτικά κίνητρα είναι σπάνιοι.

3: Στην κατηγορία αυτή ανήκουν χώρες όπου αναφέρονται περιστατικά όπου οι άνθρωποι φυλακίζονται για την πολιτική τους άποψη. Παρατηρούνται πολιτικές δολοφονίες, βία και αξιοσημείωτος αριθμός φυλακισμένων χωρίς δίκη για τις πολιτικές τους απόψεις.

4. Στην κατηγορία αυτή ανήκουν οι χώρες όπου παραβιάζουν τα πολιτικά δικαιώματα των κατοίκων τους και αφορά σημαντικό αριθμό των κατοίκων. Οι θάνατοι, οι εξαφανίσεις και τα βασανιστήρια είναι καθημερινό φαινόμενο.

5. Στις χώρες της κατηγορίας αυτής το σύνολο του πληθυσμού δέχεται πολιτική τρομοκρατία, δεν υπάρχουν όρια για τους ηγέτες παρά μόνο της επιδίωξης τους να υπερίσχυση η δική τους ιδεολογία.

Πηγές για την συλλογή των απαραίτητων δεδομένων αποτελούν οι εκθέσεις κάθε χώρας προς την Διεθνή αμνηστία και οι εκθέσεις του Υπουργείου εξωτερικών των ΗΠΑ όσον αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα. Κάθε χώρα κατατάσσεται σε μια κατηγορία από 1-5 αφού συνυπολογιστούν τα δεδομένα και από τις δυο πηγές, ο μέσος όρος των δεδομένων δίνει το αποτελέσματα για κάθε χώρα.

■ **Αριθμός, διάρκεια και ρόλο σε εξωτερικές συγκρούσεις**

Αυτός ο δείκτης είναι ποσοτικός, ερευνά την εξωτερική διάσταση της ειρηνικότητας σε μια χώρα και αξιολογεί τον αριθμό, την διάρκεια αλλά και τον ρόλο μιας χώρας σε πολέμους πέρα από τα σύνορα της. Κάθε χώρα βαθμολογείται σε τρεις παραμέτρους ώστε να λάβει την βαθμολογία από τον δείκτη αυτό. Αυτές οι κατηγορίες είναι ο αριθμός, η διάρκεια και ο ρόλος σε συγκρούσεις πέρα από τα σύνορα της.

Όσον αφορά τον αριθμό καταμετράται το σύνολο των διεθνοποιημένων εσωτερικών ενόπλων συγκρούσεων και οι διαπολιτειακές ένοπλες συγκρούσεις όπου έχει συμμετάσχει ή όχι η κάθε χώρα. Επίσης καταμετρώνται και ο αριθμός θανάτων που επήλθαν από κάθε εμπλοκή, η χώρα βαθμολογείται με ένα εάν η σύγκρουση είναι πόλεμος και έχει πάνω από 1000 θανάτους ενώ αν αποτελεί μια ένοπλη σύγκρουση με θανάτους λιγότερους από 1000 τότε βαθμολογείται με 0,25.

Όσον αφορά την διάρκεια εμπλοκής της χώρας σε πολεμικές συγκρούσεις, αυτή υπολογίζεται ανά πενταετία από την στιγμή έναρξης της σύγκρουσης. Για παράδειγμα μια χώρα θα βαθμολογηθεί με ένα εάν η σύγκρουση ξεκίνησε πριν πέντε χρόνια. Τέλος ο ρόλος κάθε χώρας αναφέρετε στο εάν η χώρα είναι κύριο μέρος της σύγκρουσης όπου και λαμβάνει τον βαθμό ένα, ή είναι δευτερεύον όπου λαμβάνει την βαθμολογία 0,25. Επίσης, εάν μια χώρα είναι συμβαλλόμενο μέρος σε μια δύναμη που καλύπτεται από σχετικό ψήφισμα του Συμβουλίου Ασφαλείας των

Ηνωμένων Εθνών, τότε ολόκληρο το ποσοστό σύγκρουσης πολλαπλασιάζεται επί ένα τέταρτο.

Κυρίως προμηθευτής των δεδομένων που απαιτούνται για τον υπολογισμό του δείκτη είναι μια βάση από το πανεπιστήμιο Ουψάλας όπου καταγράφετε ο αριθμός των θανάτων που σχετίζονται με πολεμικές συγκρούσεις παγκοσμίως (UCDP Battle-Related Deaths Dataset). Το UCDP Battle-Related Deaths Dataset παρέχει αξιόπιστα δεδομένα όπου έχουν παγκόσμια κάλυψη, είναι συγκρίσιμα μεταξύ των χωρών και έχουν μακρές χρονικές σειρές που ενημερώνονται κάθε χρόνο (<http://www.pcr.uu.se/research/ucdp/>).

Επίσης όσων αφορά τα δεδομένα για να υπολογιστούν η διάρκεια και ο ρόλος στις πολεμικές συγκρούσεις αυτά αξιολογούνται κατευθείαν από τους αναλυτές του Institute of Economics and Peace. Οπότε, για κάθε χώρα υπολογίζετε η συνολική βαθμολογία και στους τρεις παράγοντες και στην συνέχεια κατατάσσεται σε μια από τις παρακάτω βαθμολογίες για τις ανάγκες του GPI.

1. Καμιά εξωτερική Σύγκρουση
2. Βαθμολογία των τριών συνιστωσών πάνω από 1,5
3. Βαθμολογία των τριών συνιστωσών πάνω από 3
4. Βαθμολογία των τριών συνιστωσών πάνω από 4,5
5. Βαθμολογία των τριών συνιστωσών πάνω από 6

▪ **Αριθμός, διάρκεια εσωτερικών συγκρούσεις**

Ο Δείκτης αυτός είναι ποσοτικός και αναφέρετε στην εσωτερική διάσταση της ειρήνης, μετρά τον αριθμό και την διάρκεια των συγκρούσεων που λαμβάνουν μέρος στα νόμιμα σύνορα μια χώρας. Για να αξιολογήσουμε μια χώρα σε πια κατηγορία ανήκει θα πρέπει να ερευνήσουμε το σύνολο των ενόπλων συγκρούσεων που συνέβησαν στο εσωτερικό της, τις διεθνοποιημένες εσωτερικές ένοπλες συγκρούσεις, τις μονόπλευρες συγκρούσεις και τις μη κρατικές συγκρούσεις.

Στην συνέχεια συγκεντρώνετε ο αριθμός των θανάτων που επήλθαν από τις συγκρούσεις και αν η θάνατοι ξεπερνούν τους 1000, δηλαδή πρόκειται για πόλεμο, βαθμολογείται με ένα, εάν δεν πρόκειται για πόλεμο και ο αριθμός θανάτων είναι μικρότερος από 1000 τότε βαθμολογείται με 0,25. Επίσης πρέπει να αξιολογηθεί και η διάρκεια της εσωτερικής σύγκρουσης όπου κάθε χώρα βαθμολογείται ανά πενταετία ανάλογα με το ποσό διαρκή η σύγκρουση στο εσωτερικό της. Στη συνέχεια παράγετε ένα σύνθετο αποτέλεσμα αυτών των παραγόντων οι οποίοι κατατάσσουν μια χώρα στην κλίμακα του 1-5 όπως παρακάτω:

1:Καμία εσωτερική Σύγκρουση

2: Βαθμολογία των τριών συνιστωσών πάνω από 4.75

3. Βαθμολογία των τριών συνιστωσών πάνω από 9.5

4: Βαθμολογία των τριών συνιστωσών πάνω από 14.25

5: Βαθμολογία των τριών συνιστωσών πάνω από 19

Οι πληροφορίες για των δείκτη αυτό παρέρχονται από το πανεπιστήμιο της Ουψάλας όπου διαθέτει τρις βάσεις δεδομένων που εξυπηρετούν την αξιολόγηση του δείκτη.

Αυτές είναι :

UCDP Battle-Related Deaths Dataset αποτελεί μια βάση δεδομένων του Πανεπιστημίου της Ουψάλας όπου καταγράφονται όλοι οι θάνατοι που προήρθαν από τις πολεμικές συγκρούσεις των αντιμαχόμενων μερών είτε πρόκειται για παραδοσιακές μάχες είτε για αντάρτικες δραστηριότητες, είτε για βομβαρδισμούς στρατιωτικών βάσεων πόλεων ή περιοχών είτε για οποιοδήποτε θάνατο που σχετίζεται με μια σύγκρουση. Σημαντικό είναι να τονιστεί ότι σε μάχες παρατηρούνται και παράπλευρες απώλειες όπως ο θάνατος άμαχου πληθυσμού όπου στο σύνολο των θανάτων περιλαμβάνονται και αυτοί. Όλα τα θύματα στρατιώτες και πολίτες που ο θάνατος τους προκλήθηκε από την πολεμική σύγκρουση καταγράφονται στην βάση αυτή (UCDP Battle-Related Deaths Dataset Codebook, 2017).

UCDP Non-State Conflict Dataset. Αποτελεί μια βάση δεδομένων του Πανεπιστημίου της Ουψάλας όπου καταγράφονται ένοπλες συγκρούσεις που διενεργούνται σε μια χώρα μεταξύ δυο οργανωμένων ένοπλων ομάδων όπου καμία

από τις οποίες δεν είναι η κυβέρνηση του κράτους, το οποίο έχει ως αποτέλεσμα τουλάχιστον 25 θανάτους (UCDP Non-State Conflict Codebook, 2016).

UCDP One-sided Violence Dataset: Αποτελεί μια βάση δεδομένων του Πανεπιστημίου της Ουψάλας όπου αφορά την χρήση μονομερούς βίας στο εσωτερικό μιας χώρας. Η μονομερούς βία είναι η χρήση ένοπλης δύναμης από την κυβέρνηση ενός κράτους ή από μια επίσημη οργανωμένη ομάδα εναντίον αμάχων η οποία έχει ως αποτέλεσμα τουλάχιστον 25 θανάτους (UCDP One-sided Violence Codebook, 2016).

▪ **Αριθμός θανάτων από εσωτερικές οργανωμένες συγκρούσεις**

Αυτός ο δείκτης είναι ένα ποσοτικός δείκτης όπου φαίνονται οι θάνατοι που συνέβησαν σε μια χώρα από συγκρούσεις στο εσωτερικό της. Τα στοιχεία προέρχονται από το International Institute for Strategic Studies (IISS) το οποίο διαθέτει μια βάση δεδομένων την Armed Conflict Database που καταγράφει τις πολεμικές συγκρούσεις και τους θανάτους που συνέβησαν σε μια χώρα. Ως αριθμός θανάτων που προκλήθηκαν από την σύγκρουση λογίζονται όλες οι στρατιωτικές και μη στρατιωτικές ζωές που χάνονται ως άμεσο αποτέλεσμα μιας ένοπλης σύγκρουσης (<https://www.iiss.org/publications/armed-conflict-database>).

Ο δείκτης αυτός για να αξιολογήσει τις συγκρούσεις χρησιμοποιεί τον ορισμού που δίνει το Uppsala Conflict Data Program (UCDP) <<μια σύγκρουση ως μια διαμάχη ανάμεσα σε δυο μέρη όπου είναι δύσκολο να συνυπάρξουν μεταξύ τους, χρησιμοποιούν ένοπλες δυνάμεις για την επίτευξη των στόχων τους και απαραίτητως θα πρέπει το ένα μέρος της διαμάχης να είναι η κυβέρνηση του κράτους αυτού. Τέλος για να θεωρείται εξωτερική οργανωμένη σύγκρουση θα πρέπει τα θύματα να ξεπερνούν τα 25 σε αριθμό ετησίως>>.

Κάθε χώρα κατατάσσεται σε μια από τις παρακάτω κατηγορίες:

1: 0–23 θανάτους

2: 24–998 θανάτους

3: 999–4,998 θανάτους

4: 4,999–9,998 θανάτους

5: > 9,999 θανάτους

▪ Πυρηνικά και βαρέα όπλα

Αυτός ο δείκτης είναι ποσοτικός και αξιολογεί τον αριθμό των βαρέων όπλων καθώς και των πυρηνικών που έχουν στην κατοχή τους οι χώρες. Βαρέα όπλα θεωρούνται μεταξύ άλλων τα άρματα μάχης, τα βαρέα όπλα πυροβολικού, τεθωρακισμένα οχήματα τα οποία διαθέτουν οι περισσότερες χώρες ενώ πυρηνικά όπλα διαθέτουν εννέα χώρες οι Ηνωμένες Πολιτείες, η Ρωσία, το Ηνωμένο Βασίλειο, η Γαλλία, η Κίνα, η Ινδία, το Πακιστάν, το Ισραήλ και η Βόρεια Κορέα (SIPRI, 2017).

Εκτιμάτε ότι το σύνολο των πυρηνικών που είχαν στην κατοχή τους αυτές οι χώρες μέχρι το 2017 άγγιζε τον αριθμό 14.935 πυρηνικών όπλων. Αξίζει να σημειωθεί ότι τα πυρηνικά όπλα είναι καταστροφικά για την ανθρωπότητα καθώς μπορούν να προκαλέσουν θανάτους χιλιάδων ανθρώπων και αφανισμό ολόκληρων πόλεων ενώ προκαλεί τεράστια καταστροφή του Φυσικού περιβάλλοντος (SIPRI, 2017).

Ο τρόπος βαθμολόγησης των χωρών είναι η ταξινόμηση των βαρέων όπλων σε πέντε κατηγορίες και ανάλογα το είδος και τον αριθμό των όπλων που διαθέτει μια χώρα συγκεντρώνει μια βαθμολογία και κατόπιν υπάγεται στην κλίμακα από 1-5. Οι πηγές που χρησιμοποιούνται για να αξιολογήσουμε τον δείκτη αυτό έρχονται από το Διεθνές Ινστιτούτο Στρατηγικών Μελετών και το Μητρώο Συμβατικών Όπλων των Ηνωμένων Εθνών.

Το Μητρώο συμβατικών όπλων των Ηνωμένων εθνών καταγράφει όλες τις επίσημες μετακινήσεις βαρέων όπλων. Ουσιαστικά είναι ένας μηχανισμός όπου οι κυβερνήσεις αναφέρουν σε οικιοθελώς, όλες τις εισαγωγές και εξαγωγές όπλων που συνέβησαν στην χώρα τους κατά το προηγούμενο έτος (<https://www.unroca.org/>).

Επίσης, το Διεθνές Ινστιτούτο Στρατηγικών Μελετών διαθέτει μια ηλεκτρονική βάση δεδομένων την (Military balance+) όπου μεταξύ άλλων καταγράφετε τόσο ο αριθμός αλλά και οι τύποι των βαρέων όπλων που κατέχει κάθε χώρα. Έτσι συνδυάζοντας τα δεδομένα από τις δυο αυτές αξιόπιστες πηγές έχουμε τα αποτελέσματα για τις ανάγκες του Παγκόσμιου δείκτη Ειρήνης.

Τέλος για την καταγραφή των πυρηνικών όπλων, τα δεδομένα προέρχονται από το Διεθνές Ινστιτούτο έρευνας για την Ειρήνη στην Στοκχόλμη (Stockholm International

Peace Research Institute, SIPRI) όπου σε ετήσια βάση εκδίδει μια έκθεση όπου καταγράφονται όλα τα πυρηνικά όπλα που υπάρχουν στον κόσμο καθώς και οι εξελίξεις των πυρηνικών δυνάμεων των κρατών όπως και κράτη διατηρούν ή εκσυγχρονίζουν τα οπλοστάσια τους (SIPRI, 2017).

Οι κατηγορίες των Βαρέων όπλων έχουν διακριθεί σε πέντε κατηγορίες αυτές είναι:

1. Τεθωρακισμένα οχήματα και βαρέα όπλα πυροβολικού (ένα βαθμό)
2. Άρματα μάχης (δυο βαθμούς)
3. Πολεμικά Αεροσκάφη και πολεμικά ελικόπτερα (είκοσι βαθμοί)
4. Πολεμικά πλοία (εκατό βαθμοί)
5. Αεροπλανοφόρα και Πυρηνικά υποβρύχια (χιλίους βαθμούς)

Αφού καταμετρηθούν όλα τα βαρέα όπλα κάθε χώρας σύμφωνα με το παραπάνω τρόπο κάθε χώρα κατατάσσεται σε μια από της παρακάτω κατηγορίες. Οι χώρες με πυρηνικά όπλα κατατάσσονται αυτόματα στην πέμπτη κατηγορία

1: 0-18.185

2: 18.185-36.368

3: 36.368-54.553

4: 54.553-72.737

5: Όσα κράτη έχουν πυρηνική ικανότητα υπάγονται κατευθείαν σε αυτή την κατηγορία καθώς και τα κράτη τα οποία διαθέτουν βαρέα όπλα που υπερβαίνουν τα 72.738.

3.4 Σχέση του Παγκόσμιου Δείκτη Ειρήνης με Κοινωνικούς και Πολιτικούς Παράγοντες

Ο Global Peace Index είναι ένας δείκτης που μετρά την αρνητική ειρήνη, μετρά την ειρηνικότητα ανά χώρα με βάση την απουσία των πολέμων μετρά τα θύματα στα πεδία των μαχών, τις συγκρούσεις και τους πολέμους και πόσα όπλα και άρματα διαθέτει κάθε χώρα. Όμως κάποιες χώρες οι οποίες δεν υποφέρουν από πολέμους ή

εμφύλιες συγκρούσεις καταφέρνουν να είναι στην κορυφή του GPI ενώ άλλες που και αυτές δεν υποφέρουν από πολέμους όχι. Έτσι οι αναλυτές εντόπισαν ότι υπάρχουν και άλλοι πιθανοί παράγοντες που σχετίζονται με την ειρήνη και ανέπτυξαν 33 επιπρόσθετους δείκτες ώστε να αξιολογήσουν κατά πόσο έχουν σχέση με την ειρηνικότητα σε μια χώρα (Global peace Index, 2008).

Οι αναλυτές του Economic Intelligent Unit ύστερα από έρευνες ώστε να αξιολογήσουν τους κοινωνικούς και πολιτικούς παράγοντες που επηρεάζουν την ειρηνικότητα και έχουν σχέση με τον GPI κατέληξαν ότι κάποιοι παράγοντες συνδέονται. Τα αποτελέσματα προήρθαν από μια προσπάθεια που καλύπτει πέντε έτη με συνεχείς συσχετίσεις δεδομένων από αξιόπιστες πηγές και συγκρίσεις με διεθνείς δείκτες. Αυτοί κατέληξαν ότι υπάρχουν παράγοντες άλλοι περισσότερο και άλλοι λιγότερο που οδηγούν σε ειρηνικές κοινωνίες (Global peace Index, 2008-2011).

Η έρευνα αυτή για να πραγματοποιηθεί οι αναλυτές χρησιμοποίησαν σύνολα δεδομένα από διαθέσιμες πηγές και τα συσχέτισαν με τις συνολικές βαθμολογίες του GPI, με τις εσωτερικές και εξωτερικές βαθμολογίες που προέκυψαν για κάθε χώρα.

Έτσι πρόέκυψε πως ο παράγοντας με την υψηλότερη σύνδεση με τον GPI είναι αυτός της διαφθοράς. Όσο λιγότερο διεφθαρμένο είναι το πολιτικό σύστημα τόσο πιο ειρηνικές τείνουν να είναι οι κοινωνίες. Επιπρόσθετα παρατηρήθηκε ότι οι δημοκρατικές κοινωνίες που διέπονται από ένα από υγιής και δίκαιο πολιτικό σύστημα καθώς και δυνατούς θεσμούς βρίσκονται στην κορυφή του GPI. Επίσης η εκπαίδευση είναι ένα άλλος δείκτης που αποδείχτηκε ότι έχει στατιστικά σημαντική συσχέτιση με τον GPI διερευνήθηκαν οι σχέσεις τόσο με τα χρόνια της υποχρεωτικής εκπαίδευσης, της δευτεροβάθμιας και της πανεπιστημιακής τείνουν να είναι πιο ειρηνικές όπως για παράδειγμα η Ευρωπαϊκή Ένωση η οποία έχει την πρωτιά είναι η πιο ειρηνική περιοχή του κόσμου.

Μεταξύ άλλων βρέθηκαν να έχουν σημαντική συσχέτιση παράγοντες όπως η ελευθερία του τύπου, ο ρόλος της θρησκείας στην κοινωνική ζωή, η υλική ευημερία, η στάση απέναντι στους αλλοδαπούς και στις επενδύσεις. Επίσης με το κατά κεφαλήν ΑΕΠ καθώς η βρεφική θνησιμότητα ανά 1000 γεννήσεις είναι και αυτοί παράγοντες που έδειξα συσχέτιση.

Οι περισσότεροι παράγοντες έδειξαν να συσχετίζονται σημαντικά με την εσωτερική διάσταση της ειρήνης και λιγότερο με την εξωτερική διάσταση. Έτσι, μπορούμε να ισχυριστούμε σύμφωνα με τα αποτελέσματα που προέκυψαν ότι οι ειρηνικές κοινωνίες χαρακτηρίζονται εκείνες όπου δεν υποφέρουν από εσωτερικές συγκρούσεις, διοικούνται από αμερόληπτες κυβερνήσεις, έχουν δυνατές οικονομίες και καλές διεθνείς σχέσεις.

3.5. Τι είναι ο Δείκτης Θετικής Ειρήνης

Ο Δείκτης Θετικής Ειρήνης (Positive Peace Index) είναι ένα δείκτης σε αντίθεση με τον GPI που μετράει την θετική ειρήνη σε κάθε χώρα. Ο PPI είναι αναπόσπαστο κομμάτι του Παγκόσμιου δείκτη ειρήνης όπου για πρώτη φορά συμπεριλήφθηκε στην έκθεση του 2012 και μέχρι σήμερα αποτελεί μέρος του έργου του Παγκοσμίου Δείκτη Ειρήνης. Ο PPI είναι ένας εμπνευσμένος από τον GPI και γι αυτό ο τρόπος υπολογισμού του είναι παρεμφερής.

Πρόκειται για ένα σύνθετο δείκτη μέτρησης της θετικής ειρήνης όπου η δημιουργία του προήρθε από την συσχέτιση του GPI με δεδομένα που προέρχονται από όλες τις χώρες και σχετίζονται με οικονομικούς, κοινωνικούς διακυβερνητικούς, θεσμικούς και πολιτικούς παράγοντες. Για κάθε σύνολο δεδομένων όπου στατιστικά εντοπίστηκε σημαντική συσχέτιση με τον GPI συμπεριλήφθηκε στον PPI και έπειτα αναπτύχθηκαν σε οχτώ κατηγορίες οι οποίοι αποτελούν τους οχτώ πυλώνες της θετικής ειρήνης (GPI, 2013).

Ο PPI υπολογίζεται από τους αναλυτές του EIU χρησιμοποιώντας 24 δείκτες όπου κατατάσσονται σε 8 κατηγορίες. Κάθε δείκτη βαθμολογείτε από 1εως το 5 όπου το ένα σημαίνει η θετική ειρήνη στη χώρα είναι σε υψηλό επίπεδο ενώ το 5 η χώρα είναι λιγότερο θετικά ειρηνική που σημαίνει ότι οι θεσμοί και οι δομές απαιτούν περεταίρω δουλειά για να επιτύχουν ένα ειρηνικό περιβάλλον.

Οι ερευνητές εντόπισαν ότι τα πιο ειρηνικά περιβάλλοντα παρουσιάζουν μεγάλη συσχέτιση με τους οχτώ πυλώνες του δείκτη. Μάλιστα, παρατηρείται ότι οι δείκτες αλληλοεξαρτώνται και κάθε αλλαγή ενός παράγοντα επηρεάζει τον άλλον. Η θετική ειρήνη όταν υπερισχύει τότε μπορούν να επιτύχουν ευεργετικά κοινωνικά αποτελέσματα. Έτσι, οι κυβερνήσεις που θα ήθελαν να οικοδομήσουν ένα κόσμο

ειρηνικό θα πρέπει οι προσπάθειες τους να στοχεύουν στην όσο το δυνατόν μεγαλύτερη ενίσχυση και οικοδόμηση αυτών των πυλώνων (GPI, 2015).

3.6 Οι οκτώ Πυλώνες του Δείκτης Θετικής Ειρήνης

Οι οκτώ πυλώνες του Δείκτη θετικής ειρήνης είναι (GPI, 2017) :

- **Καλή λειτουργία της Κυβέρνησης**

Μια αποτελεσματική κυβέρνηση έχει καθήκον να εξασφαλίσει την ασφάλεια, την δικαιοσύνη και την τήρηση των νόμων μέσα σε μια χώρα. Πρωταρχικό μέλημα μιας δίκαιης κυβέρνησης πρέπει να είναι η παροχή ποιοτικών δημοσίων υπηρεσιών και σωστή διαχείριση των υποδομών. Μια χώρα για να είναι ειρηνική θα πρέπει να πρέπει οι πολίτες να έχουν εμπιστοσύνη στην κυβέρνηση να τους παρέχει αίσθημα ασφάλειας και κλίμα σταθερότητας. Οι κυβερνήσεις θα πρέπει να είναι σε επιφυλακή για την έγκαιρη αντιμετώπιση εσωτερικών και εξωτερικών κρίσεων. Τέλος επιτυχημένο πολιτικό σύστημα σημαίνει ότι επιτρέπουν στους πολίτες να έχουν φωνή στις σημαντικές αποφάσεις για τον τόπο.

- **Υγιές επιχειρησιακό περιβάλλον**

Ένα καλώς δομημένο επιχειρησιακό περιβάλλον αποτελεί σημαντικό παράγοντα για την ειρήνη μιας χώρας. Οι επιχειρήσεις κατέχουν τα μέσα παραγωγής, προσφέρουν θέσεις εργασίας και εισόδημα στους πολίτες. Για το λόγο αυτό είναι απαραίτητη η ύπαρξη υποδομών και νόμων ώστε να στηριχτεί η λειτουργία τους.

- **Καλή Κατανομή των Πόρων**

Ο δείκτης αυτός αναφέρετε στην σπουδαιότητα τις ίσης κατανομής των πόρων μέσα σε μια χώρα. Πρόκειται για την πρόσβαση στην υγεία, στην εκπαίδευση, εισόδημα. Είναι απαραίτητο να διασφαλιστεί η δίκαιη πρόσβαση των πολιτών σε αυτές τις υπηρεσίες γιατί αποτελούν αφορμή για εντάσεις και διαμάχες. Οι ηγέτες που ενδιαφέρονται για την αρμονία στην χώρα τους θα πρέπει να εξασφαλίσουν ότι όλοι οι πολίτες ανεξάρτητα από την κοινωνική θέση, το φύλο ή την θρησκεία θα έχουν ίση πρόσβαση. Όσο πιο υψηλός είναι ο παράγοντας αυτός τόσο πιο ειρηνική είναι μια κοινωνία.

- **Σεβασμός στα ανθρώπινα Δικαιώματα**

Από τους οχτώ πυλώνες δεν θα μπορούσε να λείπει ο δείκτης για το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Μια χώρα θα πρέπει να αναπτύξει νόμους και θεσμούς για τη προστασία θεμελιωδών δικαιωμάτων των ανθρώπων καθώς και εξασφάλιση της ελευθερίας των πολιτών της. Επίσης, θα πρέπει να συμπεριληφθούν και οι άτυποι κανόνες συμπεριφοράς που σχετίζονται με ομάδες μέσα στην χώρα με διαφορετική γλώσσα, θρησκεία, φυλή όπου θα πρέπει να υπάρχει σεβασμός στην διαφορετικότητα. Οι χώρες που σέβονται τα δικαιώματα των ανθρώπων τείνουν να είναι πιο ειρηνικές στο εσωτερικό τους .

- **Υγιής Σχέσεις με τις γείτονες χώρες**

Ο δείκτης αναφέρεται στην σημαντικότητα διατήρησης υγιών σχέσεων τόσο με άλλες χώρες όσο και μεταξύ ομάδων όπως θρησκευτικές, πολιτικές ή φυλετικές, που συνυπάρχουν μέσα στην χώρα. Η σχέση της ειρήνης με τον δείκτη αυτό είναι θετική όσο πιο καλές σχέσεις υπάρχουν τόσο πιο ειρηνική τείνει να είναι μια χώρα. Μάλιστα παρατηρήθηκε ότι ύπαρξη καλών σχέσεων συνδέεται με την σταθερότητα και καλή λειτουργία της κυβέρνησης ενώ επωφελούνται οι επιχειρήσεις, οι επενδύσεις και ο τουρισμός.

- **Ελεύθερη ροή Πληροφοριών**

Η Ελεύθερη ροή πληροφοριών σχετίζεται με την δυνατότητα των πολιτών μιας κοινωνίας να έχουν πρόσβαση στην πληροφόρηση. Εξαρτάται από το κατά πόσο ανεξάρτητα δρουν τα μέσα μαζικής ενημέρωσης από κυβερνητικά και οικονομικά συμφέροντα. Επίσης, η πρόσβαση των πολιτών στο διαδίκτυο καθώς και η ελευθερία του τύπου είναι παράγοντες που επιδεικνύουν κατά πόσο ανεξάρτητη είναι η πληροφόρηση στο εσωτερικό μιας χώρας. Όσο πιο αμερόληπτα γίνεται η ροή πληροφοριών σε μια χώρα τόσο μεγαλύτερη διαφάνεια υπάρχει..

- **Υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης**

Ο δείκτης αυτός καθιστά το ανθρώπινο κεφάλαιο μιας κοινωνίας πρωταρχικής σημασίας για την οικοδόμηση της ειρήνης. Αφορά τις ικανότητες και τις γνώσεις των ανθρωπίνων πόρων μέσα σε μια κοινωνία. Αναφέρετε στο εκπαιδευτικό σύστημα που

παρέχει κάθε χώρα στους πολίτες της. Το υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης συνδέεται σημαντικά με την ειρήνη. Όσες χώρες έχουν επενδύσει σε δομές που ενισχύουν την εκπαίδευση δείχνουν να είναι πιο ειρηνικές από όσες χώρες υστερούν.

- **Χαμηλό επίπεδο Διαφθοράς**

Ένας άλλος δείκτης που φαίνεται να έχει μεγάλη σχέση με την ειρήνη είναι το επίπεδο διαφθοράς μιας χώρας. Παρατηρήθηκε ότι όσο πιο υψηλό είναι το επίπεδο διαφθοράς τόσο λιγότερο ειρηνική είναι μια χώρα. Παραδείγματα διαφθοράς είναι η κατάχρηση εξουσίας από τους πολιτικούς, δωροδοκία κυβερνητικών και αστυνομικών υπαλλήλων. Η ειρήνη επηρεάζεται αρνητικά από μια τέτοια κατάσταση αφού η διαφθορά γεννά βία. Οι αδικίες, η έλλειψη αξιοκρατίας, οι ανισότητες δημιουργούν στους πολίτες αισθήματα ανασφάλειας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

ΣΥΓΚΛΙΣΗ ΑΝΑ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΚΑΙ ΑΝΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ

4.1 Σύγκλιση ανά τον κόσμο

Το παρακάτω κεφάλαιο ερευνά την σύγκλιση ανά το κόσμο σε σχέση με την ειρήνη που επικρατεί σε κάθε χώρα ανάλογα με τις αποδόσεις που έφεραν αυτές στους 23 δείκτες του Global Peace Index. Η μέθοδος που χρησιμοποιήθηκε είναι η σ-σύγκλιση και περιλαμβάνει 138 χώρες από την περίοδο 2008-2017 όπως φαίνεται Παράρτημα Α.

Οι πιο ειρηνικές χώρες του κόσμου είναι Ισλανδία, Νορβηγία, Δανία, Καναδάς, Ιαπωνία. Η Ευρώπη θεωρείται η πιο ειρηνική περιοχή παγκοσμίως ενώ όλη την υπό εξέταση περίοδο κατακτά πάντα την πρώτη θέση. Βέβαια είναι μια περιοχή που την περίοδο αυτή βίωσε αναταραχές και εντάσεις κυρίως λόγω της Οικονομικής κρίσης.

Αντίθετα οι λιγότερο ειρηνικές χώρες του κόσμου για το 2008 ήταν το Σουδάν, Σομαλία, Ισραήλ, Ιράκ, Αφγανιστάν, η Ρωσία και Βόρεια Κορέα ενώ έως το 2017 ξέσπασαν νέες κρίσεις σε χώρες όπως η Ουκρανία, η Συρία, η Λιβύη, η Υεμένη, το Πακιστάν, η Κεντρική Αφρικάνικη Δημοκρατία, η Δημοκρατία του Κονγκό.

Την περίοδο αυτή ο κόσμος ήρθε αντιμέτωπος με πολύ δύσκολες καταστάσεις από τη μια η παγκόσμια οικονομική κρίση στην αρχή της δεκαετίας η οποία έχει αφετηρία τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής το 2009 όπου μεταδόθηκε στον υπόλοιπο κόσμο σαν επιδημία. Η χρηματοπιστωτική κρίση μεταδόθηκε ιδιαίτερα στις αναπτυγμένες χώρες με τεράστιες επιπτώσεις στο τραπεζικό σύστημα και στις επιχειρήσεις (Birdsall, 2009). Η κατάσταση αυτή πυροδότησε μια σειρά βίαιων διαδηλώσεων και αύξηση της αντίληψης της εγκληματικότητας

Γενικότερα την δεκαετία αυτή μια γεωγραφική περιοχή κατέγραψε την χειρότερη επιδείνωση και μάλιστα επηρέασε όλο το κόσμο. Αυτή είναι η περιοχή της Μέσης Ανατολής και της Βόρειας Αφρικής η οποία βίωσε τα πιο ταραχώδη γεγονότα για την δεκαετία. Κύριος παράγοντας για αυτήν την εξέλιξη είναι μια εξέγερση στην Τυνησία, το Δεκέμβριο του 2010, με σκοπό την απομάκρυνση από την εξουσία του προέδρου Zin el-Abidine Ben Ali όπου το γεγονός αυτό πυροδότησε το κίνημα

γνωστό ως <<Αραβική Άνοιξη>> το οποίο επηρέασε όλες της χώρες της MENA (GPI, 2011)

Η αραβική άνοιξη είναι ένα κίνημα διαδηλώσεων και διαμαρτυριών το οποίο πυροδότησε πορείες και απεργίες με βασικό στόχο την απομάκρυνση των απολυταρχικών αραβικών καθεστώτων και την εκδημοκράτιση της περιοχής. Ενώ η επανάσταση αυτή πυροδότησε εμφύλιους πολέμους στην Συρία, στην η Λιβύη και στην Υεμένη.

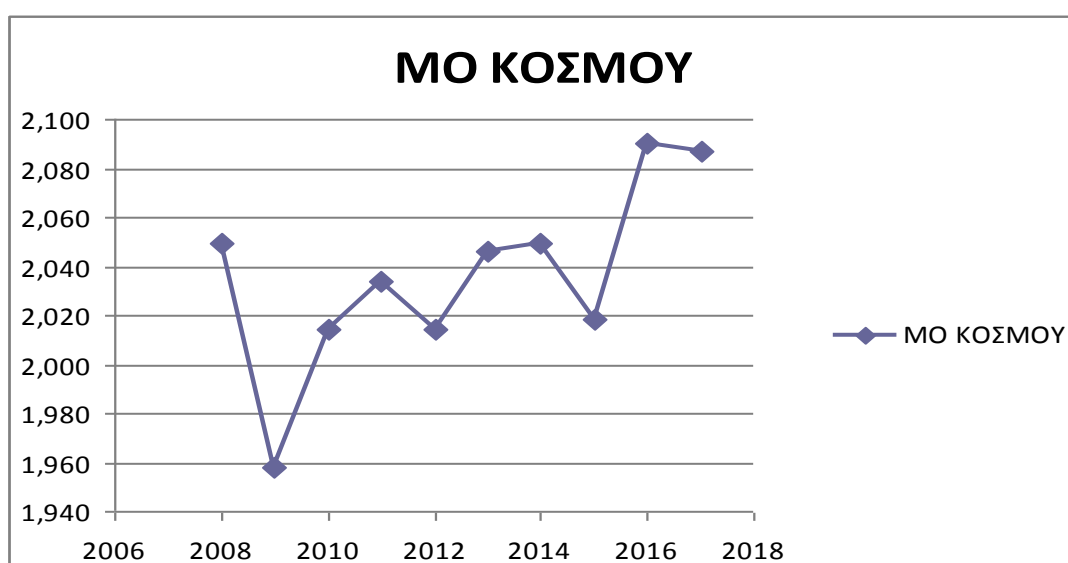
Η Υεμένη, η πιο φτωχή χώρα της αραβικής χερσονήσου, βίωσε εμφύλιο πόλεμο το 2015 μεταξύ της Διεθνώς αναγνωρισμένης κυβέρνησης της χώρας του Προέδρου Αμπντ Ραμπ Μονδουρ Χαντι και του επαναστατικού κινήματος των Χουτι. Μάλιστα εμπλέχτηκε στην διαμάχη αυτή και η Σαουδική Αραβία, η οποία υποστήριζε την νόμιμη κυβέρνηση της χώρας με αεροπορικές επιθέσεις εναντίων της Υεμένης, ενώ φαίνεται ότι το Ιράκ δρούσε υπέρ των Χουτι. Εκμεταλλευόμενη την κατάσταση οι τρομοκρατικές οργανώσεις Αλ Κάιντα και ΠΣΣ δρουν στην περιοχή δυσχεραίνοντας την κατάσταση (GPI, 2016).

Επίσης υπάρχουν και άλλες χώρες στον υπόλοιπο κόσμο που καταγράφουν συγκρούσεις, όπως στην Μαύρη Ήπειρο οι χώρες Σομαλία, Νιγηρία, Τσαντ, Σουδάν, Κεντρική Αφρικανική δημοκρατία, Δημοκρατία του Κονγκό βιώνουν πολεμικές συγκρούσεις.. Το Σουδάν υποφέρει λόγο της τραγικής κατάστασης στην περιοχή Νταφούρ και τον εμφύλιο πόλεμο μεταξύ Βόρειων και Νότιων. Τελικά, το 2011 θα ανεξαρτητοποιηθεί από το Νότιο τμήμα και θα σχηματιστεί ένα νέο κράτος, το Νότιο Σουδάν. Επίσης, το Ιράκ καταγράφει μια δύσκολη περίοδο μετά των πόλεμο που τους κήρυξε οι ΗΠΑ το 2005 κατατάσσετε στις τελευταίες θέσεις του GPI, το οποίο καταγράφει υψηλές βαθμολογίες στους περισσότερους δείκτες (GPI, 2012).

Επίσης ταραχώδη είναι και οι κατάσταση στο Αφγανιστάν και το Πακιστάν ένεκα των ανταρτών της περιοχής (FACH) και του αυξημένου αριθμού θανάτων από τις εσωτερικές συγκρούσεις. Ενώ το 2014 βλέπουμε τις σχέσεις Ρωσίας και Ουκρανίας να χειροτερεύουν ένεκα της εδαφικής διαμάχης στην περιοχή της Κριμαίας. Στην άλλη πλευρά του πλανήτη η κεντρική και νότια Αμερική υποφέρει από το πόλεμο των ναρκωτικών και την τα βίαια εγκλήματα (GPI, 2015).

Τα παραπάνω επεισόδια που συνέβησαν στο κόσμο πυροδότησαν μεγάλη αύξηση των προσφύγων και εκτοπισμένων την τελευταία δεκαετία κυρίως Αβγανών, Ιρακινών και Σύριων. Ένας άλλος δείκτης με δραματική αύξηση είναι αυτός της επίδρασης της τρομοκρατίας. Επίσης την ίδια περίοδο βλέπουμε τους θανάτους από εσωτερικές συγκρούσεις να αυξάνονται δραματικά ενώ ο παράγοντας που μειώθηκε λόγω της οικονομικής κρίσης είναι οι προϋπολογισμοί για τις στρατιωτικές δαπάνες.

Γράφημα 1. Μέσος Όρος 138 χωρών σύμφωνα με τις αποδόσεις στον Global peace Index. Πηγή Institute for Economics and peace, υπολογισμοί του συγγραφέα.

Την δεκαετία μελέτης της παρούσας εργασίας η εικόνα του κόσμου όπως φαίνεται στο παραπάνω διάγραμμα είναι απαισιόδοξη, ένεκα του γεγονότος ότι ο κόσμος από το 2008 έως το 2017 έγινε λιγότερο ειρηνικός. Καταγράφεται ξεκάθαρα η ανοδική πορεία του GPI με εξαίρεση τα έτη 2009, 2012 και 2015.

Αναλυτικότερα, ο κόσμος το 2009 έως το 2011 βίωσε μια συνεχόμενη μείωση της ειρήνης λόγω της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης πολλές χώρες βίωσαν τις συνέπειες της κρίσης με την αύξηση των τιμών στα καύσιμα και στα τρόφιμα ως αποτέλεσμα οι χώρες επηρέασαν τις βαθμολογίες τους στην κατηγορία ασφάλεια στην κοινωνία (GPI, 2011). Επιπρόσθετα, το Δεκέμβριο του 2008 καταγράφεται ο Ισραηλινός στρατός να εισβάλλει στην Γάζα (GPI, 2009) ενώ σε πόλεμο βρίσκεται και η Γεωργία με την Ρωσία λόγω της έντασης στην Νότια Οσσετία.

Το 2012 ο κόσμος βλέπει ύστερα από 2 χρόνια επιδείνωσης μια μικρή βελτίωση. Οι χώρες και στις πέντε ηπείρους βελτιώνονται εκτός από τις χώρες της Μέσης Ανατολής και Βόρειας Αφρικής. Μεγάλη βελτίωση καταγράφει αυτό το έτος η Μαύρη Ήπειρος η οποία για πρώτη φορά δεν τερματίζει τελευταία βελτιώσεις καταγράφουν οι χώρες Ζιμπάμπουε, Μαδαγασκάρη και Καμπών. Βέβαια η Σομαλία γι αυτό το έτος κατατάχτηκε τελευταία στην παγκόσμια κατάταξη εξαιτίας των συνεχιζόμενων εσωτερικών συγκρούσεων (GPI, 2012).

Για να ακολουθήσουν δυο έτη με δραματική μείωση της ειρήνης. Το 2013 είναι το έτος που ξεσπά ο εμφύλιος στην Συρία όπου η χώρα βίωσε μια τεράστια επιδείνωση στην ειρήνη της. Επίσης οι ΗΠΑ αποσύρουν τα στρατεύματα από το Αφγανιστάν το οποίο σημαίνει αύξηση των εσωτερικών συγκρούσεων και αύξηση των στρατιωτικών δαπανών για το Αφγανιστάν. Και από την άλλη το 2014 η Ουκρανία καταγράφει αύξηση των εντάσεων της με την Ρωσία. Αισιόδοξη είναι η κατάσταση στην Λιβύη καταγράφει την μεγαλύτερη ύστερα από τον εμφύλιο βελτίωση επίσης το Σουδάν και το Τσαντ κατέγραψαν βελτιώσεις, οι οποίες υπέφεραν και αυτές από εσωτερικές συγκρούσεις (GPI, 2013, 2014).

Οι χώρες που καταγράφουν μείωση στην ειρήνη αυτό το έτος είναι η Βόρεια Κορέα όπου αυξήθηκε ο αριθμός των φυλακισμένων, η οποία είναι και η 2^η χώρα μετά τις ΗΠΑ με τον μεγαλύτερο αριθμό φυλακισμένων ενώ υποφέρει και από πολιτική αστάθεια. Ακόμα μια χώρα όπου ο GPI κατέγραψε να επιδεινώνετε είναι το Ιράκ λόγω αύξησης στρατιωτικών δαπανών της τάξης 7,1 % του ΑΕΠ (GPI, 2013).

Το Αφγανιστάν και το Πακιστάν εξαιτίας των συνεχιζόμενων εσωτερικών συγκρούσεων και την τρομοκρατία χειροτέρευσαν ενώ το Κονγκό (ΛΔΚ) επιδεινώθηκε και αυτό με τις εσωτερικές συγκρούσεις να χτυπάνε κόκκινο. Επίσης καταγράφεται μεγάλη αύξηση της τρομοκρατίας στο Αφγανιστάν, στο Ιράκ, στις Φιλιππίνες και στην Λιβύη ενώ οι παραπάνω χώρες υποφέρουν από πολυάριθμες εσωτερικές συγκρούσεις (GPI, 2014) .

Οι δείκτες που αυξήθηκαν περισσότερο και έκαναν το κόσμο λιγότερο ειρηνικό αυτά τα δυο έτη ήταν το επίπεδο ανθρωποκτονιών, οι στρατιωτικές δαπάνες και τέλος η πολιτική αστάθεια σε σημαντικό αριθμό χωρών κυρίως το 2013 ενώ το 2014 αυξήθηκαν οι θάνατοι από εσωτερικές συγκρούσεις, η εμπλοκή σε εξωτερικές και

εσωτερικές συγκρούσεις, οι πρόσφυγες και οι εκτοπισμένοι και τέλος οι θάνατοι από εσωτερικές συγκρούσεις. Μια σημαντική διαπίστωση για την ειρήνη είναι ότι έχουν μειωθεί οι μεγάλες διακρατικές συγκρούσεις και αυξήθηκαν οι εσωτερικές (GPI, 2013, 2014).

Ενώ το 2015 βελτιώνεται ξανά ο κόσμος με την πλειοψηφία των χωρών να βελτιώνονται. Οι χώρες με μεγαλύτερη βελτίωση ήταν, η Ακτή ελεφαντοστού λόγω καλύτερου σταθερού πολιτικού περιβάλλοντος, η Αίγυπτος, το Τατζικιστάν, και το Μπενίν λόγω μείωσης εσωτερικών συγκρούσεων. Αυτό το έτος, την μεγαλύτερη χειροτέρευση την είχε η Λιβύη εξαιτίας του εμφυλίου και η Ουκρανία εξαιτίας του πολέμου στο Ντόνμπας και την προσάρτηση της Κριμαίας στη Ρωσία (GPI, 2015).

Επίσης μεγάλη επιδείνωση καταγράφεται στην Νιγηρία εξαιτίας της επίδραση της τρομοκρατίας αφού στην περιοχή δρα μια από τις πιο θανατηφόρες τρομοκρατικές οργανώσεις παγκοσμίως οι <<Boko Haram>>. Αυτή την χρονιά την μεγαλύτερη επιδείνωση την είχε η MENA όπου η περισσότερες χώρες υποφέρουν από ένα κύμα βίας με εμφύλιες συγκρούσεις τερματίζοντας τελευταία στον GPI (GPI, 2015).

Θετικές εξελίξεις καταγράφουν οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, ο Καναδάς, το Ηνωμένο Βασίλειο λόγω μείωσης των εξωτερικών συγκρούσεων και των θανάτων που προέρχονται από αυτές ένεκα της απόσυρσης των δυνάμεων του Νάτο από το Αφγανιστάν (GPI, 2015).

Γενικότερα αυτή η χρονιά είδε μια βελτίωση στην κατηγορία ασφάλεια στην κοινωνία καταγράφοντας μείωση στον ρυθμό ανθρωποκτονιών και την πιθανότητα βίαιων διαδηλώσεων. Όμως επιδείνωση καταγράφηκε στην συνεχιζόμενη εμπλοκή σε συγκρούσεις και στην στρατικοποίηση κυρίως λόγω αύξησης των θανάτων από εσωτερικές συγκρούσεις και την μη πληρωμή των δαπανών για ειρηνευτικές αποστολές των Ηνωμένων Εθνών.

Μάλιστα η δράση μιας άλλης θανατηφόρας τρομοκρατικής οργάνωσης που δρα στη περιοχή του Ιράκ και των Λιβάνου η οποία σκορπά τον θάνατο, οι ISIS ανάγκασαν της μεγάλες δυνάμεις να πάρουν θέση. Αυξάνοντας την εμπλοκή τους στις εξωτερικές συγκρούσεις (GPI, 2015).

Το 2016 είδαν μια δραματική μείωση της ειρήνης όλες οι γεωγραφικές περιοχές στον κόσμο αφού η ειρήνη τους μειώθηκε. Το 2016 χαρακτηρίζεται ως το χειρότερο έτος της ειρήνης την περίοδο 2008-2017 με το μέσο όρο των χωρών να φτάνει στο 2.091. Η MENA κατέγραψε ακόμα μεγαλύτερη επιδείνωση αυτήν χρονιά με συγκρούσεις που συνεχιστήκαν και από νέες που εμφανιστήκαν. Ο πόλεμος στην Συρία πήρε διεθνές διαστάσεις με την παρέμβαση της Ρωσίας που ξεκίνησε το 2015 στο πλευρό του Ασάντ από την άλλη η Σαουδική Αραβία ενεπλάκη στο εμφύλιο της Υεμένης με αεροπορικές επιθέσεις ενώ οι ΗΠΑ με αεροπορικές επιθέσεις στο Λίβανο και Ιράκ κατά του Ισλαμικού κράτους (GPI, 2016).

Η περιοχή της Κεντρικής Αμερικής και Καραϊβικής κατέγραψε την μεγαλύτερη βελτίωση αυτό το έτος με μια αύξηση της τάξης του 2% από το 2015. Η Ευρώπη παραμένει η πιο ειρηνική όμως πλήττεται κι αυτή από τρομοκρατικές επιθέσεις (GPI, 2016).

Αξιοσημείωτη ήταν η αύξηση της επίδρασης της τρομοκρατίας με άνοδο 80%, εκ των συνολικά 138 χωρών μελέτης μόνο οι 59 δεν κατέγραψαν τρομοκρατικές ενέργειες. Επίσης η πολιτική αβεβαιότητα ένας άλλος δείκτης με την χειρότερη μείωση αυτό το έτος με τις χώρες Βραζιλία, Πολωνία, Καζακστάν, να επηρεάζονται περισσότερο αφού αντιμετωπίζουν δυσαρμονίες στο πολιτικό σύστημα των χωρών τους (GPI, 2016).

Ωστε το 2017 να έχουμε μια μικρή βελτίωση από το προηγούμενος έτος, βελτίωση κατέγραψε η περιοχή της Ασία και Ειρηνικού, η Νότια Αμερική, η Ρωσία και Ευρασία καθώς και η Νότια Ασία. Η Καμπότζη βελτιώθηκε ύστερα από την αναθέρμανση των σχέσεων με την Ταϊλανδή λόγω εδαφικών διαφορών. Η Αργεντινή και το Περού βελτιώθηκαν στην κατηγορία ασφάλεια των πολιτών κυρίως λόγω του δείκτη πολιτική σταθερότητα. Επίσης οι χώρες της Κεντρικής Αμερικής βελτιώθηκαν με πρωτοπόρους την Γουατεμάλα και η Ονδούρα στην κατηγορία ασφάλεια των πολιτών (GPI, 2017).

Η Ουκρανία βελτιώθηκε αυτό το έτος, μειώθηκε η επίδραση της τρομοκρατίας και οι βίαιες διαδηλώσεις, ενώ στο Ουζμπεκιστάν καταγράφεται πρόοδος λόγω της βελτίωσης της πολιτικής σκηνής της χώρας, η Ρωσία μείωσε τις στρατιωτικές δαπάνες ως ποσοστό του ΑΕΠ όμως η εμπλοκή της στην Συρία αύξησαν την εμπλοκή σε εξωτερικές συγκρούσεις που ισοστάθμισε την διαφορά. Άλλες χώρες με σημαντικές βελτιώσεις ήταν το Σρι Λάνκα και το Πακιστάν με προόδους στην ασφάλεια στην κοινωνία (GPI, 2017).

Ο απολογισμός του κόσμου για την περίοδο 2008-2017 φέρει τον κόσμο λιγότερο ειρηνικό κατά 2.14% όπου οι μεγαλύτερες μειώσεις στην ειρήνη των χωρών έγιναν κατά την διάρκεια της οικονομικής κρίσης. Στην συνέχεια η τραγωδία που έζησε η μέση ανατολή λόγω της αραβικής άνοιξης συντέλεσαν να μειωθεί και άλλο ειρήνη στο κόσμο. Αν αφαιρούσαμε την περιοχή της MENA ο κόσμος θα είχε βελτιωθεί (GPI, 2017).

Το 52% των χωρών έχει επιδεινώσει την ειρήνη τους την τελευταία δεκαετία. Αυτό που συμπεραίνουμε από την εξέταση των χωρών αυτή την δεκαετία είναι ότι οι βαθμολογίες στον GPI το 2008 έχουν διαμορφωθεί διαφορετικά σε σχέση με το 2017. Παρατηρείται ένα χάσμα μεταξύ των περισσότερων ειρηνικών περιοχών και των λιγότερο ειρηνικών. Λόγο ότι οι λιγότερο ειρηνικές περιοχές του κόσμου το 2008 εμφανίζονται το 2017 ακόμη λιγότερο ειρηνικές. Φαίνεται ξεκάθαρα ότι σήμερα υπάρχει μεγαλύτερη ανισότητα στην ειρήνη από ότι δέκα χρόνια πριν, αφού το 2017 η λιγότερο ειρηνική χώρα έχει βαθμολογία κατά 12.6% μεγαλύτερη από αυτήν του 2008 (GPI, 2017).

Στην κατηγορία των δεικτών που μετρούν την εσωτερική ασφάλεια στην κοινωνία το 61% των χωρών επιδείνωσε της βαθμολογίες. Με την μεγαλύτερη χειροτέρευση να καταγράφει ο δείκτης για την επίδραση της τρομοκρατίας όπου η αύξηση συνέβη στο 60% των χωρών. Το 43% των χωρών καταγράφει αύξηση του αριθμού των προσφύγων και εκτοπισμένων. Ενώ η άνοδος του Λαϊκισμού προκάλεσε την επιδείνωση του δείκτη για πολιτική σταθερότητα στο 41% των χωρών. Το 55% κατέγραψε αύξηση των φυλακισμένων Το θετικό είναι ότι Το 67% των χωρών

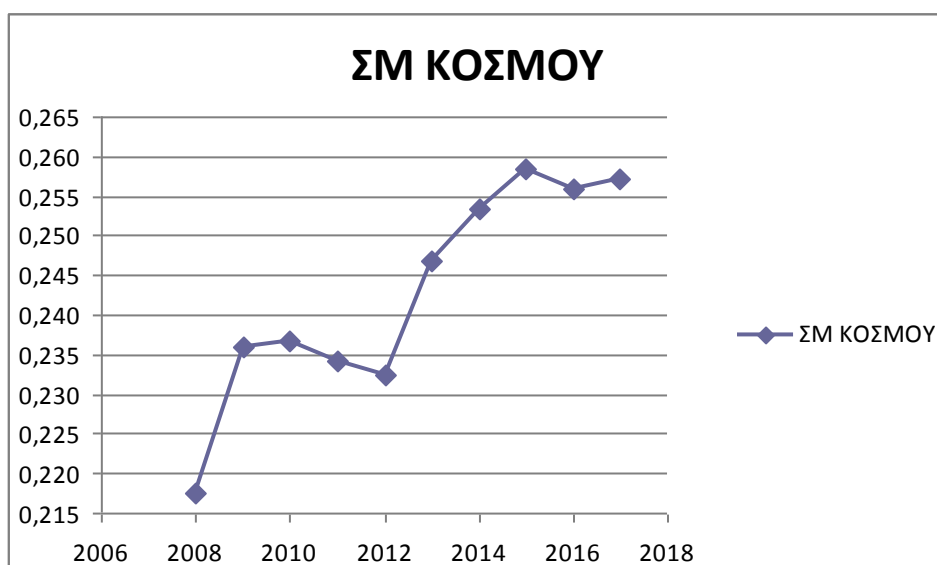
μείωσε τον ρυθμό ανθρωποκτονιών ενώ το 42% αύξησε τον σεβασμό στα ανθρωπινά δικαιώματα (GPI, 2017).

Στην κατηγορία για την εμπλοκή σε συνεχιζόμενες εσωτερικές ή εξωτερικές συγκρούσεις 45% των χωρών βελτιώθηκαν ενώ το 42% χειροτέρευσε. Στις σχέσεις των χωρών με τους γείτονες φαίνεται ότι 60% των χωρών παρέμειναν σταθερές ενώ χειροτέρευσαν οι σχέσεις των 25% των χωρών. Η εμπλοκή σε εξωτερικές συγκρούσεις χειροτέρευσε σε 47% των χωρών ενώ στο 20% των χωρών βελτιώθηκαν η εμπλοκή σε εσωτερικές συγκρούσεις (GPI, 2017).

Στην κατηγορία στρατικοποίησης παρατηρείται ότι το 60% των χωρών βελτιώθηκαν. Το 65 % των χωρών μείωσαν τις στρατιωτικές δαπάνες ως ποσοστό του ΑΕΠ καθώς και το 72% των χωρών μείωσαν τον αριθμό των ενόπλων δυνάμεων. Το αρνητικό σε αυτήν την κατηγορία είναι ότι 55% των χωρών αύξησε τις εισαγωγές συμβατικών όπλων (GPI, 2017).

Γράφημα 2 Συντελεστής Μεταβλητότητας 138 χωρών σύμφωνα με τις αποδόσεις αυτών στον Global Peace Index.

Υπολογισμοί του συγγραφέα.

Στο παραπάνω διάγραμμα φαίνεται ο συντελεστής μεταβλητότητας των 138 χωρών την περίοδο 2008-2017 όπου πρόεκυψε από το Παράρτημα ΣΤ. Ο Συντελεστής μεταβλητότητας δείχνει μια απόκλιση ανάμεσα στις χώρες από το 2008-2010 λόγω

της απόκλισης που συμβαίνει στον κόσμο ανάμεσα στις ειρηνικές και λιγότερο ειρηνικές χώρες. Το κατεστραμμένο από το πόλεμο Ιράκ, το Αφγανιστάν που υποφέρει από βιαιάς συγκρούσεις, η Σομαλία και το Σουδάν που βρίσκονται σε πόλεμο ενώ το Ισραήλ εμπλέκετε και αυτό σε πολεμικές συγκρούσεις με την Παλαιστίνη, οι συγκρούσεις στις χώρες αυτές δημιουργούν την απόκλιση από τις υπόλοιπες χώρες του κόσμου.

Ενώ από το 2010-2012 παρατηρείται σύγκλιση η οποία οφείλετε στη οικονομική κρίση και της συνέπειες αυτής σε όλο τον κόσμο όπου προκάλεσε μια παρόμοια αντίδραση στις περισσότερες χώρες με αύξηση της παρατηρούμενης εγκληματικότητας, πολιτική αστάθεια και αύξηση των εσωτερικών συγκρούσεων.

Από το 2012 έως 2015 καταγράφετε απόκλιση, η οποία οφείλεται ξεκάθαρα στα γεγονότα που συνέβησαν στην περιοχή της MENA οι εμφύλιοι πόλεμοι και εσωτερικές συγκρούσεις που συμβαίνουν στην περιοχή αυτή την περίοδο αποκλίνουν από τις υπόλοιπες χώρες του κόσμου, το 2016 ο κόσμος συγκλίνει κυρίως λόγω της μεγάλης αύξησης των τρομοκρατικών επιθέσεων σε όλο τον κόσμο και των μεγάλο αριθμό προσφύγων από την περιοχή της MENA καθώς και την διεθνή διάσταση που πήρε το θέμα της MENA με την εμπλοκή των μεγάλων δυνάμεων ενώ το 2017 πάλι ο κόσμος αποκλίνει λόγω των γεγονότων που εξακολουθούν να πλήττουν την περιοχή της MENA ενώ βελτιώθηκαν ως προς την ειρήνη περιοχές της Ασία, της Νότιας Αμερικής, η Ρωσία και Ευρασία. Όπου αποδεικνύετε η μεγάλη ανισότητα που επικρατεί στον κόσμο σε σχέση με την ειρήνη.

4.2 Σύγκλιση ανά γεωγραφική περιοχή

Η παρούσα ενότητα σκοπό έχει την διερεύνηση της ύπαρξης σύγκλισης των γεωγραφικών περιοχών ανά τον κόσμο ανάλογα με τις αποδόσεις αυτών στους 23 δείκτες του Global Peace Index. Η διερεύνηση αφορά την περίοδο 2008-2017 με γεωγραφικό κριτήριο. Όλα τα στοιχεία για κάθε δείκτη ανά χώρα προέρχονται από <http://maps.visionofhumanity.org/#/page/indexes/global-peace-index>

4.2.1 Η Περίπτωση της Ευρώπης

Η γεωγραφική περιοχή της Ευρώπης περιλαμβάνει την ανατολική Ευρώπη, την κεντρική, Δυτική και την Τουρκία. Η μέθοδος που χρησιμοποιήθηκε είναι η σύγκλιση και περιλαμβάνει 34 χώρες της Ευρώπης από την περίοδο 2008-2017 όπως Παράρτημα Β.

Η Ευρώπη είναι η πιο ειρηνική γεωγραφική περιοχή του κόσμου με τις χώρες αυτής της Ηπείρου να διεκδικούν τις πρώτες είκοσι θέσεις στον GPI και μάλιστα οι περισσότερες ανήκουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ωστόσο οι χώρες της Ευρώπης που δεν ανήκουν στην Ε.Ε όπως η Αλβανία, η Βουλγαρία, τα Σκόπια έχουν χαμηλές βαθμολογίες στην κατάταξη του GPI (GPI, 2008).

Η Ισλανδία κατέχει από το 2010 την πρωτιά χαρακτηρίζετε από άριστες σχέσεις με τις γειτονικές χώρες, υπάρχει εμπιστοσύνη ανάμεσα στους πολίτες, επικρατεί πολιτική σταθερότητα ενώ είναι απίθανες οι τρομοκρατικές επιθέσεις επίσης το ποσοστό των φυλακισμένων είναι το χαμηλότερο στο κόσμο (GPI, 2008, 2009). Από την άλλη η Τουρκία έρχεται τελευταία κυρίως για της σχέσεις με την Συρία ενώ στο εσωτερικό της πλήττεται από ταραχές, εντάσεις και τρομοκρατικές επιθέσεις.

Οι Σκανδιναβικές χώρες είναι μέσα στις πρώτες δέκα του GPI με πολύ καλές αποδόσεις στους δείκτες για την εσωτερική ασφάλεια που αντικατοπτρίζουν αρμονικές κοινωνίες όπου δεν εμπλέκονται σε διεθνής συγκρούσεις. Η Σουηδία έχει μικρότερη βαθμολογία σε σχέση με τους γείτονες λόγω των στρατιωτικών βιομηχανιών και των εξαγωγών συμβατικών όπλων (GPI, 2011). Από τις χώρες της Ευρώπης η Γαλλία, το Ηνωμένο Βασίλειο, η Ελλάδα, η Κύπρος κατατάσσονται στο πάτο της λίστας των Ευρωπαϊκών χωρών (GPI, 2009).

Γενικότερα όσον αφορά την κατηγορία στρατικοποίησης οι χώρες φέρουν άριστες αποδόσεις. Η Γαλλία και το Ηνωμένο Βασίλειο φέρουν υψηλές βαθμολογίες στους δείκτες για τα πυρηνικά όπλα ενώ κάνουν και εξαγωγές συμβατικών όπλων ένεκα των στρατιωτικών βιομηχανιών (GPI, 2009). Άλλες χώρες που εξάγουν συμβατικά όπλα με σχετικά υψηλές βαθμολογίες στον δείκτη αυτό είναι η Σουηδία, η Ισπανία, η Γερμανία, η Ιταλία, η Νορβηγία, η Ολλανδία και η Φιλανδία. Αντίθετα, η Ελλάδα και η Φιλανδία καταγραφούν αυξημένες εισαγωγές συμβατικών οπλών ανά κάτοικο.

Η Ελλάδα και η Κύπρος καταγραφούν μεγάλο αριθμό βαρέων όπλων (GPI, 2010) ανά κάτοικο όπως και μεγάλο αριθμό ενόπλων δυνάμεων ανά κάτοικο. Ενώ στο δείκτη για πρόσβαση σε μικρά και ελαφριά όπλα πέρα από την Αλβανία, τα Σκοπιά, την Ρουμάνια, την Μολδαβία και την Ιταλία οι άλλες χώρες έχουν υιοθετήσει πολιτικές και πρακτικές για αποτελεσματικό έλεγχο, όπως πολιτικές άδειες, εξονυχιστικό έλεγχο των εξαγωγών, κωδικούς και σημάνσεις. Τέλος στο δείκτη για τις στρατιωτικές δαπάνες οι βαλκανικές χώρες και η Τουρκία καταγράφουν το υψηλότερο ποσοστό.

Στην κατηγορία για την εμπλοκή σε εσωτερικές και διεθνείς συγκρούσεις οι χώρες έφεραν καλές βαθμολογίες. Στους δείκτες για την ένταση και εμπλοκή σε εσωτερικές συγκρούσεις φαίνεται ότι οι χώρες δεν βιώνουν εσωτερικές εντάσεις παρά μόνο οι χώρες των Βαλκανίων και οι Τουρκία.

Όσον αφορά την εξωτερική ειρήνη των χωρών της Ευρώπης η πλειοψηφία των χωρών δεν παρουσιάζουν εντάσεις μεταξύ τους, πέρα από εξαιρέσεις όπως η Κύπρος και σχέσεις με την Τουρκία, τα Σκόπια με την Ελλάδα λόγω μιας εδαφικής διαμάχης. Η Τουρκία με τις της τεταμένες σχέσεις με την Συρία. Ενώ οι Σκανδιναβικές χώρες κατέγραψαν εντάσεις με την Ρωσία λόγω διαφορών στο Αρκτικό. Επίσης το ΗΒ που εμπλέκεται ως βασικός παίκτης στο Αφγανιστάν και στο Ιράκ όπου το 2014 αποσύρθηκαν.

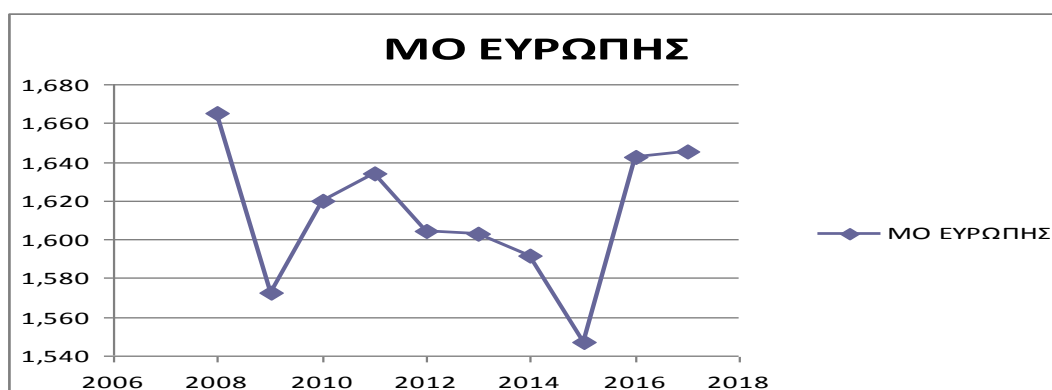
Στην κατηγορία για την εσωτερική ασφάλεια των πολιτών οι χώρες πετυχαίνουν και εδώ πολύ καλές αποδόσεις. Το κοινό που παρουσιάζουν η πλειοψηφία των χωρών αφορά τον δείκτη για τις αστυνομικές δυνάμεις, οι χώρες με πρωταγωνιστή την Σερβία έχουν υψηλό αριθμό αστυνομικών δυνάμεων ανά 100.000 κατοίκους. Μάλιστα τα βαλκάνια και η Τουρκία υποφέρουν από βίαιες διαδηλώσεις. Ενώ οι χώρες Λετονία, Εσθονία και Λιθουανία καθώς και η Ρουμανία καταγραφούν περισσότερους φυλακισμένους σε σχέση με τις άλλες χώρες τη περιοχής.

Στην κατηγορία αυτή η περιοχή επηρεάστηκε περισσότερο λόγω της οικονομικής και δημοσιονομικής κρίσης όπου επηρέασε την περιοχή και ιδιαίτερα την Ελλάδα, την Πορτογαλία, την Ισπανία και την Κύπρο. Οι πολιτικές λιτότητας των κυβερνήσεων από την μια και από την άλλη οι δυσαρεστημένοι πολίτες, η ανεργία, η αύξηση των φόρων, η μείωση δημοσίων δαπανών στην υγεία, στην παιδεία οδήγησαν στην αύξηση του κινδύνου για εσωτερικές αναταραχές και βίαιες διαδηλώσεις. Μάλιστα, η

πολιτική αστάθεια φαίνεται να πρωταγωνιστεί στις χώρες αυτές. Επίσης ένας άλλος κίνδυνος που ελλοχεύει στην περιοχή είναι αυτός της εμφάνισης νέων κινδύνων και κοινωνικών αναταραχών που συνδέονται με την μεταναστευτική κρίση της Ευρώπης (GPI, 2013).

Επίσης, ο δείκτης της τρομοκρατίας στην Ευρώπη έφτασε στο ζενίθ μετά το τρομοκρατικό χτύπημα στην Γαλλία στα γραφεία του περιοδικού Charlie Hebdo όπου πυροδότησε μια σειρά από τρομοκρατικά χτυπήματα στην Δυτική Ευρώπη συμπεριλαμβανομένου και της Γερμανίας. Ως αποτέλεσμα ο δείκτης για την επίδραση της τρομοκρατίας να αυξάνεται και μαζί το επίπεδο παρατηρούμενης εγκληματικότητας στην κοινωνία (GPI, 2015). Τέλος η Σερβία και η Κύπρος μετρούν πρόσφυγές και εκτοπισμένους λόγω εσωτερικών διαταραχών.

Γράφημα 3. Μέσος Όρος των χωρών της Ευρώπης σύμφωνα με τις αποδόσεις στον Global peace Index. Πηγή Institute for Economics and peace, υπολογισμοί του συγγραφέα

Αναλυτικότερα, από το 2008 έως το 2009 η Ευρώπη βελτίωσε την ειρήνη στην περιοχή με την Δανία και την Νορβηγία στις πρώτες θέσεις όπου έφεραν καλές βαθμολογίες σε όλους τους δείκτες που αφορούν την εσωτερική ειρήνη. Παρόλα αυτά κάποιες χώρες χειροτέρευσαν την ειρηνικότητα τους, όπως η Ισλανδία όπου βίωσε την κατάρρευση του οικονομικού της συστήματος το 2008 και ως επακόλουθο αύξηση του ενδεχομένου βίαιων διαδηλώσεων και της πολιτικής αβεβαιότητας.

Επιπρόσθετα, η Ελλάδα και η Ιταλία είδαν τις βαθμολογίες τους να πέφτουν λόγο η μεν πρώτη πολιτικής αστάθειας και η δεύτερη λόγο αύξησης των βίαιων εγκλημάτων που σχετίζονται με τους παράνομους μετανάστες (GPI, 2009).

Τα δυο έτη που ακολούθησαν 2010 και 2011 παρατηρείται μια συνεχόμενη μείωση της ειρήνης στην περιοχή. Ο κύριος λόγος της μείωσης οφείλετε στην δημοσιονομική και οικονομική κρίση που βιώνει η περιοχή. Οι βαθμολογίες της Ελλάδας μειώνονται συνεχώς εξαιτίας της αύξησης των διαδηλώσεων και βίαιων εγκλημάτων. Επίσης η Σουηδία χειροτέρευσε τις βαθμολογίες λόγο της αύξησης των αστυνομικών δυνάμεων και της αύξησης της αντίληψης της εγκληματικότητας. Το θετικό γεγονός που επηρέασαν την περιοχή είναι Ισλανδία η οποία πήρε ξανά την πτώση θέση με το πολιτικό τοπίο να σταθεροποιείται (GPI, 2010, 2011).

Το 2012 επέρχεται μια μικρή βελτίωση στο μέσο όρο της περιοχής παρόλα αυτά η Νορβηγία πέρασε μια εσωτερική κρίση πέφτοντας από τις πρώτες δέκα θέσεις λόγο μια επίθεσης τον Ιούλιο του 2011 που προκάλεσε το θάνατο 77 ατόμων. Η Ελλάδα με τα εσωτερικά της προβλήματα χειροτέρευσε για τα τέταρτο έτος. Βελτίωση κατέγραψε το Ηνωμένο Βασίλειο λόγο μείωσης των στρατιωτικών δαπανών (GPI, 2012).

Το έτος 2013 ακλούθησε μια ελάχιστη μείωση της ειρηνικότητα ξανά με το μέσο να αυξάνετε κυρίως γιατί οι περισσότερες χώρες βίωσαν οικονομικά προβλήματα. Εξαιτίας της κρίσης επηρεάστηκαν οι δείκτες της πιθανότητα βίαιων συγκρούσεων, βίαιων εγκλημάτων και πολιτικής σταθερότητας. Χώρες όπως η Ελλάδα, η Ισπανία, η Πορτογαλία, η Γαλλία, η Κύπρος, η Ιταλία βλέπουν τις βαθμολογίες για την εσωτερική ειρήνη να αυξάνονται στο GPI. Επίσης αυτό το έτος συνέβη η τραπεζική κρίση στην Κύπρο όπου αυξήθηκε η πιθανότητα βίαιων διαδηλώσεων (GPI, 2013).

Για τα δυο επόμενα έτη η Ευρώπη βελτιώνει το μέσο όρο για δυο συνεχόμενα έτη 2014-2015. Η Ευρώπη γίνεται ελάχιστα πιο ειρηνική με βελτίωση από το προηγούμενο έτος. Μεγάλη βελτίωση παρατηρήθηκε από της χώρες των Βαλκανίων μια περιοχή που χαρακτηριζόταν από αναταραχές. Η βελτίωση επήλθε λόγω της μείωσης των στρατιωτικών δαπανών ως ποσοστό του ΑΕΠ, καθώς και της μείωσης των πυρηνικών και βαρέων όπλων. Η Βοσνία και Ερζεγοβίνη καταγράφει μικρότερο αριθμό προσφύγων και εκτοπισθέντων.

Πολλές χώρες είδαν τις βαθμολογίες τους να βελτιώνονται λόγο της απόσυρσης των δυνάμεων του Νάτο από το Αφγανιστάν το Δεκέμβριο του 2014 με το Ηνωμένο Βασίλειο το οποίο ήταν πρωταρχικός παίκτης στην περιοχή να έχει μεγάλη βελτίωση στον δείκτη που μέτρα την διάρκεια και εμπλοκή σε εξωτερικές συγκρούσεις. Η Ελλάδα βελτιώθηκε πολύ, η χώρα γνώρισε βελτίωση σε πλήθος δεικτών, όπως η μείωση του βίαιου εγκλήματος και του πολιτικού τρόμου. Η Πορτογαλία είδε την πολιτική αβεβαιότητα να εξαφανίζεται λόγω της εξόδου της χώρας από το πρόγραμμα οικονομικής και δημοσιονομικής προσαρμογής της ΕΕ / ΔΝΤ όπου μειώθηκαν οι βίες διαδηλώσεις (GPI, 2015).

Παρόλα αυτά δεν έλειψαν και τα αρνητικά γεγονότα, η βαθμολογία της Δανίας μειώθηκε μετά από την απόφαση της για αύξηση των στρατιωτικών δαπανών λόγω των επιπτώσεων της τρομοκρατίας ως αποτέλεσμα των πυροβολισμών της Κοπεγχάγης το 2015. Η Γαλλία και το Βέλγιο είδαν επίσης τα αποτελέσματά τους να επιδεινώνονται λόγω των επιπτώσεων της τρομοκρατίας. Η βαθμολογία της Γαλλίας μειώθηκε σε μεγάλο βαθμό από την τρομοκρατική επίθεση στα γραφεία του περιοδικού Charlie Hebdo (GPI, 2015).

Τέλος το 2016-2017 ήταν η χειρότερη περίοδο για την Ευρώπη με μια σειρά από αρνητικά γεγονότα που επηρέασαν προς πάνω τον ΜΟ. Η μεγαλύτερη βελτίωση στην περιοχή καταγράφηκε από την Πορτογαλία το 2016, όπου κατατάχτηκε πέμπτη σε παγκόσμιο επίπεδο. Από την άλλη η Ευρώπη βιώνει μια μεταναστευτική κρίση όπου πρόσφυγες αναζητούν άσυλο όπου περνούν στα σύνορα της από της νότιες χώρες.

Η μεγαλύτερη πτώση σημειώνεται στην Πολωνία, λόγο της επιδείνωσης των δεικτών της έντασης των οργανωμένων εσωτερικών συγκρούσεων και της πιθανότητας βίαιων διαδηλώσεων. Εξαιτίας δυσαρμονίας που ακολούθησε ύστερα από τις εκλογές του 2015, οι οποίες οδήγησαν σε αυξανόμενες εντάσεις μεταξύ κυβέρνησης και αντιπολίτευσης, με αποτέλεσμα δημόσιες διαμαρτυρίες και βίαιες διαδηλώσεις (GPI, 2017).

Το Βέλγιο πλήττεται από τρομοκρατικές επιθέσεις μεγάλου βεληνεκούς αυτήν την περίοδο, βλέποντας τον δείκτη για την επίδραση της τρομοκρατίας και το επίπεδο παρατηρούμενης εγκληματικότητας να έχει ανοδική πορεία.

Επιπρόσθετα, η Τουρκία χειροτέρευσε δραματικά τις βαθμολογίες της λόγω ότι τμήματα του στρατού επιχείρησαν πραξικόπημα τον Ιούλιο του 2016 το οποίο πυροδότησε αύξηση των εσωτερικών συγκρούσεων καθώς και των θανάτων που προέχονται από αυτές καθώς και η επίδραση της τρομοκρατίας αυξήθηκε για την χώρα (GPI, 2017).

Επίσης, η Γαλλία επιδείνωσε την θέση της στην παγκόσμια κατάταξη λόγω της επίδρασης της τρομοκρατίας μετά από επίθεση στη Νίκαια τον Ιούλιο του 2016. Το Ηνωμένο Βασίλειο βίωσε μια περίοδο πολιτικής αστάθειας λόγω της ψήφου Brexit το οποίο αποκάλυψε υψηλά επίπεδα πόλωσης μέσα στην κοινωνία. Από την άλλη το ίδιο έτος, οι σχέσεις των Σκανδιναβικών χωρών με την Ρωσία χειροτέρευσαν πάλι. Παρόλα αυτά τα γεγονότα της περιόδου αυτής, η Ευρώπη το 2017 είναι περισσότερο ειρηνική από ότι στην αρχή της δεκαετίας.

Γράφημα 4. Συντελεστής Μεταβλητότητας των χωρών της Ευρώπης σύμφωνα με τις αποδόσεις αυτών στον Global Peace Index. Υπολογισμοί του συγγραφέα

Το σύνολο των χωρών της Ευρώπης παρουσιάζουν παρόμοιες συμπεριφορές στους περισσότερους δείκτες με μικρές αλλαγές από έτος σε έτος. Απόκλιση παρουσιάζουν οι βαλκανικές χώρες ως προς τα αποτελέσματα στην κατηγορία ασφάλεια των πολιτών, οι χώρες της κεντρικής Ευρώπης με της βιομηχανίες οπλών και τις αυξημένες εξαγωγές ενώ ξεχωρίζουν η Γαλλία και το Ηνωμένο Βασίλειο για τα πυρηνικά. Ο συντελεστής μεταβλητότητας δείχνει απόκλιση την περίοδο 2008-2011 κυρίως λόγω των διαφορών που παρουσιάζει η κεντρική και δυτική Ευρώπη σε σχέση με τις χώρες του Νότου

Το 2011-2012 βλέπουμε την περιοχή να παρουσιάζει σύγκλιση εξαιτίας της οικονομικής κρίσης που επηρέασε όλες τις χώρες της περιοχής. Από το 2012 έως το

2013 αποκλίνει εξαιτίας των διαφορών που παρουσιάζει η κεντρική και δυτική Ευρώπη σε σχέση με τις χώρες του Νότου. Παρατηρείται ότι κάποιες χώρες βελτιώθηκαν από τη κρίση ενώ άλλες πλήττονται ακόμη από τις συνέπειες της.

Ενώ 2013 έως το 2015 βλέπουμε να επέρχεται σύγκλιση κυρίως λόγω της απομάκρυνσης των δυνάμεων του NATO από το Αφγανιστάν και το Ιράκ όπου πολλές χώρες της Ευρώπης είναι μέλη του και η ενέργεια αυτή μείωσε την εμπλοκή σε εξωτερικές συγκρούσεις σε χώρες όπως η Γαλλία, το Ηνωμένο Βασίλειο μεταξύ άλλων. Τέλος από το 2015-2017 καταγράφεται μια απόκλιση για τις χώρες της Ευρώπης κυρίως λόγω των τρομοκρατικών επιθέσεων που δέχεται η κεντρική και δυτική Ευρώπη με την ταυτόχρονη αύξηση των δεικτών της επίδρασης της τρομοκρατίας και της αύξησης της αντίληψης της εγκληματικότητας στις χώρες αυτές.

4.2.2 Η Περίπτωση της Βόρειας Αμερικής

Η γεωγραφική περιοχή της Βόρειας Αμερικής περιλαμβάνει τις Ηνωμένες πολιτείες της Αμερικής και τον Καναδά. Η μέθοδος που χρησιμοποιήθηκε είναι η σ-σύγκλιση και περιλαμβάνει δυο χώρες από την περίοδο 2008-2017 όπως το Παράρτημα Γ.

Η γεωγραφική περιοχή της Βόρειας Αμερικής έρχεται δεύτερη μετά την Ευρώπη στον Global Peace Index και αυτό οφείλεται κυρίως στον Καναδά. Οι δυο χώρες είναι μέλη του NATO και θεωρούνται από το παρελθόν επιβλέπων στρατιωτικές δυνάμεις με παρουσία και ενεργό ρόλο στο παγκόσμιο γίγνεσθαι (Index, 2012). Ο Καναδάς θεωρείται μια από τις πιο ειρηνικές χώρες στον πλανήτη αφού στην δεκαετία μελέτης κατατάσσεται στις δέκα πρώτες θέσεις. Από την άλλη οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής παρουσιάζουν μια τελείως διαφορετική εικόνα, η καλύτερη θέση που επέτυχαν οι ΗΠΑ ήταν η 97^η στις 140 χώρες το 2008 ενώ το 2017 κατατάχθηκε 114^η στις 163 χώρες.

Οι ΗΠΑ φέρουν υψηλές αποδόσεις στην κατηγορία στρατικοποίησης ένεκα ότι χώρα έχει στην κατοχή της πυρηνικά και βαρέα όπλα, οπότε αυτόματα στο δείκτη αυτό παίρνει την χειρότερη βαθμολογία. Όσον αφορά τις στρατιωτικές δαπάνες ως ποσοστό του ΑΕΠ καταγραφεί υψηλό ποσοστό σε αντίθεση με τον Καναδά όπου είναι πολύ χαμηλότερα. Το θετικό γεγονός είναι ότι στην δεκαετία 2008 έως 2017 οι

στρατιωτικές δαπάνες μειώθηκαν τόσο στο Καναδά όσο και στις ΗΠΑ. Επίσης φαίνεται να υπάρχει παράνομη ροή όπλων στις ΗΠΑ παρόλο που υπάρχει κυβερνητικός έλεγχος με αποτέλεσμα ο δείκτης για την ευκολία πρόσβαση σε μικρά και ελαφριά όπλα να ανεβαίνει. Μάλιστα οι ΗΠΑ ένεκα των στρατιωτικών βιομηχανιών φέρει στην κατηγορία για εξαγωγές συμβατικών όπλων υψηλές αποδόσεις ενώ συνεχώς αυξάνονται την δεκαετία αυτή συμβάλλοντας στην μείωση της ειρήνης στην περιοχή.

Στην κατηγορία για την εμπλοκή σε εσωτερικές και διεθνείς συγκρούσεις και δυο χώρες έφεραν καλές βαθμολογίες στους δείκτες για την ένταση και εμπλοκή σε εσωτερικές συγκρούσεις και από ότι φαίνεται οι χώρες δεν βιώνουν εσωτερικές εντάσεις. Από την άλλη και οι δυο χώρες εμπλέκονται σε εξωτερικές συγκρούσεις πέρα από τα σύνορα τους (GPI, 2008). Ο Καναδάς έχει στρατεύματα στο Αφγανιστάν σε βοηθητικές και υποστηρικτικές θέσεις το ίδιο και οι ΗΠΑ στο Αφγανιστάν και Ιράκ όμως σε μάχιμες θέσεις.

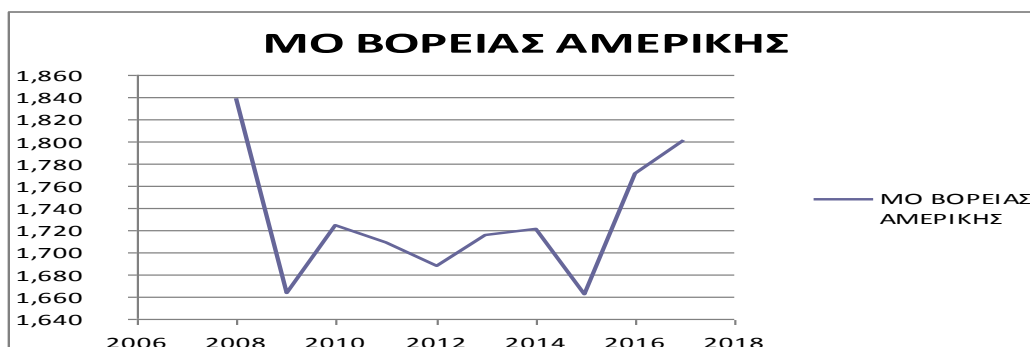
Το αισιόδοξο γεγονός της περιόδου αυτής είναι ότι αποσύρθηκαν στρατεύματα από το Ιράκ και το έτος 2014 ολοκληρώθηκε και η απόσυρση των δυνάμεων από το Αφγανιστάν. Ως αποτέλεσμα αυτού οι ΗΠΑ είδαν να μειώνεται ο δείκτης για την εμπλοκή σε εξωτερικές συγκρούσεις ενώ μειώθηκε και ο αριθμός των Αμερικανών στρατιωτών που έπεσαν στο πεδίο της μάχης (GPI, 2013).

Ο Καναδάς επέτυχε άριστες αποδόσεις σε όλους τους δείκτες για την εσωτερική ασφάλεια στην κοινωνία και μάλιστα κατόρθωσε να είναι η μόνη χώρα παγκοσμίως που στο δείκτη για το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων έφερε την καλύτερη δυνατή βαθμολογία (GPI, 2011).

Στον αντίποδα οι ΗΠΑ είναι η πρώτη χώρα παγκοσμίως σε ποσοστό φυλακισμένων (GPI, 2008). Επίσης υψηλά είναι και τα ποσοστά ανθρωποκτονιών που καταγράφονται στις ΗΠΑ ενώ η επίδραση της τρομοκρατίας είναι ένα φαινόμενο που απασχολεί και τις δυο χώρες αφού στην δεκαετία 2008-2017 ο συγκεκριμένος δείκτης έχει ανοδική πορεία με χαρακτηριστικό παράδειγμα το τρομοκρατικό χτύπημα το 2013 στο Boston-Marathon με τις ΗΠΑ να μετρούν νεκρούς και τραυματίες (GPI, 2014).

Γράφημα 5. Μέσος Όρος των χωρών της Βόρειας Αμερικής σύμφωνα με τις αποδόσεις στον Global peace Index. Πηγή Institute for Economics and peace, υπολογισμοί του συγγραφέα

Ο Μέσος Όρος της περιοχής για την δεκαετία 2008-2017 είναι αισιόδοξος για την περιοχή αφού δείχνει βελτίωση. Το 2017 η Β. Αμερική είναι πιο ειρηνική από το 2008. Το 2009 ήταν μια καλή χρονιά και για τις δυο χώρες αφού και οι δυο κατατάχτηκαν σε καλύτερες θέσεις από ότι το προηγούμενο έτος κυρίως λόγω ότι οι ΗΠΑ μείωσαν τον αριθμό των αστυνομικών δυνάμεων της χώρας και της στρατιωτικές δαπάνες ως ποσοστό του ΑΕΠ.

Ενώ ο Καναδάς καταγράφει μικρότερο αριθμό ανθρωποκτονιών και μείωση των εξαγωγών συμβατικών όπλων. Το έτος 2010 βλέπουμε να μειώνετε η ειρήνη στην περιοχή και το Καναδά να μην κατορθώνει για πρώτη φορά να τερματίσει στην πρώτη δεκάδα. Αυτό συνέβη λόγω αύξησης των βίαιων εγκλημάτων και κυρίως λόγω της επιδείνωσης των σχέσεων με τις χώρες του αρκτικού εξαιτίας διαφωνιών που αφορούν την κυριαρχία στον αρκτικό (GPI, 2011).

Παρόλα αυτά ακολούθησαν δυο συνεχόμενα έτη βελτίωσης για την περιοχή από το 2010 έως 2012 αφού αποκαταστάθηκαν οι σχέσεις του Καναδά με τις γείτονες χώρες, μειώθηκε ο ρυθμός ανθρωποκτονιών και η επίδραση της τρομοκρατίας στον Καναδά ο οποίος και επέστρεψε στην δεκάδα των πρωταθλητών της ειρήνης. Επίσης η ΗΠΑ παρουσίασαν μικρές αλλαγές προς το καλύτερο όπως μείωση των ανθρωποκτονιών και μείωση της επίδραση της τρομοκρατίας.

Η επόμενη περίοδος που ακολούθησε από το 2012 έως 2014 καταγράφετε μια μείωση της ειρήνης στην περιοχή το οποίο είναι απορία του τρομοκρατικού χτυπήματος το 2013 στο Boston Marathon των ΗΠΑ όπου ο δείκτης για της επίδραση της τρομοκρατίας αυξήθηκε την περίοδο αυτή. Επίσης καταγράφηκε αύξηση των εξαγωγών συμβατικών όπλων από της ΗΠΑ.

Το έτος 2015 ήταν το πιο ειρηνικό για την περιοχή εκτός από μικρές βελτιώσεις που καταγράφηκαν στο επίπεδο ανθρωποκτονιών και στις δυο χώρες οι κύριοι λόγοι που έσπρωξαν προς τα κάτω το μέσο όρο της περιοχής ήταν η μείωση των στρατιωτικών δαπανών και των εξαγωγών συμβατικών όπλων από την πλευρά των ΗΠΑ, ενώ καθοριστικής σημασίας ήταν η απόσυρση των δυνάμεων από το Αφγανιστάν και το Ιράκ όπου η χώρα είδε για πρώτη φορά τους δείκτες για την εμπλοκή σε εξωτερικές συγκρούσεις και των θανάτων που προέρχονται από αυτές να μειώνονται.

Τέλος η επόμενη περίοδος που ακολούθησε 2015-2017 είναι απαισιόδοξη εφόσον καταγράφηκε μια συνεχόμενη χειροτέρευση στο μέσο ορό. Κύρια αιτία των αλλαγών αυτών ήταν η εμφάνιση στην περιοχή της ανατολικής και Βόρειας Αφρικής του Ισλαμικού κράτους (ISIS) ως αποτέλεσμα ο Καναδάς και ΗΠΑ να δίνουν το παρόν στην διεθνή σκηνή κατά του Ισλαμικού κράτους ως αποτέλεσμα την αύξηση του δείκτη που μετρά τον αριθμό, την διάρκεια και το ρόλο σε εξωτερικές συγκρούσεις.

Αυτό ήταν ένα γεγονός που δυσχέραινε της σχέσεις των ΗΠΑ με την Ρωσία ένεκα ότι η Ρωσία είναι υποστηρικτής του Αλ Ασάντ (GPI, 2016). Το θετικό γεγονός της περιόδου αυτής είναι βελτίωση των σχέσεων των ΗΠΑ με την γειτονική Κούβα. Τέλος το 2017 ο GPI καταγραφεί μια δύσκολη περίοδο για τους Αμερικανούς λόγω εκλογών όπου μειώθηκε η εμπιστοσύνη στην κυβέρνηση και αυξήθηκε η πιθανότητα βίαιων εσωτερικών συγκρούσεων.

Γράφημα 6. Συντελεστής Μεταβλητότητας των χωρών της Βόρειας Αμερικής σύμφωνα με τις αποδόσεις αυτών στον Global Peace Index. Υπολογισμοί του συγγραφέα

Ο συντελεστής μεταβλητότητας την περίοδο 2008 έως 2009 αυξάνετε και δείχνει απόκλιση ανάμεσα στις δυο χώρες ομοίως από το 2010-2014 αυτό συμβαίνει λόγω των διαφορών που παρουσιάζουν οι χώρες και στις τρεις κατηγορίες δεικτών από την μια ο Καναδάς με άριστες αποδόσεις στους δείκτες και από την άλλη οι ΗΠΑ με τις στρατιωτικές βιομηχανίες τα πυρηνικά όπλα και γενικά το μεγάλο βαθμό στρατικοποίησης.

Μάλιστα εμπλέκετε σε πολεμικές συγκρούσεις όπως Αφγανιστάν, Ιράκ σε μάχιμες θέσεις ενώ έχει υψηλό αριθμό αυτοκτονιών και φυλακισμένων. Από το 2009-2010 έχουμε σύγκλιση και αυτό οφείλετε κυρίως στον Καναδά και την μείωση της ειρήνης που βίωσε η χώρα λόγω της χειροτέρευσης των εξωτερικών σχέσεων με τις χώρες αρκτικού και την αύξηση των βίαιων εγκλημάτων όπου παρατηρούμε μια σύγκλιση των δυο χωρών στους παραπάνω δείκτες.

Από το 2014-2016 παρατηρείται σύγκλιση και αυτό οφείλετε στην παρόμοια συμπεριφορά των δεικτών που αφορούν εμπλοκή σε εξωτερικές συγκρούσεις, όπου μετά την απόσυρση των δυνάμεων από το Αφγανιστάν και Ιράκ και οι δυο χώρες βελτιώθηκαν σε αυτήν την κατηγορία επίσης την περίοδο αυτή βλέπουμε μια ταυτόχρονη μείωση των στρατιωτικών δαπανών ως ποσοστό του ΑΕΠ. Τέλος, την περίοδο 2016-2017 ο συντελεστής μεταβλητότητας αυξάνεται, άρα έχουμε απόκλιση κυρίως λόγω των αναταραχών που βίωσαν οι ΗΠΑ λόγω της πολιτικής αστάθειας και την αύξηση των δεικτών που αφορούν την εσωτερική ειρήνη όπως συχνότητα διαδηλώσεων και αύξηση της πιθανότητας εσωτερικών συγκρούσεων και αύξηση της αντίληψης της εγκληματικότητας.

4.2.3 Η Περίπτωση της Ρωσίας και Ευρασίας

Η γεωγραφική περιοχή της Ρωσίας και Ευκρασίας περιλαμβάνει τις χώρες όπως Ρωσία, Ουκρανία, Τατζικιστάν, Τουρκεστάν και άλλες. Η μέθοδος που χρησιμοποιήθηκε είναι η σ-σύγκλιση και περιλαμβάνει 8 χώρες από την περίοδο 2008-2017 όπως το Παράρτημα Δ.

Η γεωγραφική περιοχή της Ρωσίας και Ευκρασίας θεωρείται η τρίτη λιγότερο ειρηνική περιοχή παγκοσμίως μετά Νότια Ασία και την MENA. Η Μολδαβία και το Καζακστάν θεωρούνται οι πιο ειρηνικές χώρες στην περιοχή με τις χώρες να

πετυχαίνουν την 62^η και 72^η παγκοσμίως στην ανάλυση του GPI 2017, με καλές αποδόσεις και στην εξωτερική και εσωτερική ειρήνη. Αντίθετα τις χειρότερες αποδόσεις στην περιοχή έφεραν η Ρωσία και η Ουκρανία όπου το 2017 ήταν μέσα στις 20 λιγότερο ειρηνικές χώρες του κόσμου.

Αυτό συμβαίνει λόγω ότι η Ρωσία είναι μια χώρα που καταγραφεί υψηλές βαθμολογίες και στις τρεις κατηγορίες του δείκτη. Για παράδειγμα στην κατηγορία στρατικοποίησης, στην κλίμακα 1-5 βαθμολογείται με 5 λόγο του δείκτη για τα πυρηνικά όπλα αλλά και τις εξαγωγές συμβατικών όπλων, ένεκα των στρατιωτικών βιομηχανιών που διαθέτει. Στην ασφάλεια των πολιτών τα αποτελέσματα είναι απαισιόδοξα αφού οι δείκτες για την αντίληψη της εγκληματικότητας, οι φυλακισμένοι και ο ρυθμός ανθρωποκτονιών είναι υψηλά. Στην χώρα επικρατεί πολιτικός τρόμος ενώ οι πολίτες δεν εμπιστεύονται το πολιτικό σύστημα (GPI, 2008, 2009). Τέλος οι σχέσεις με τις γειτονικές χώρες και ιδιαίτερα μετά το 2014 δεν είναι υγιείς κυρίως με την Ουκρανία.

Επιπρόσθετα, η Ουκρανία όπου το 2017 τερμάτισε 154 στις 163 χώρες δεν ήταν πάντα έτσι αφού το 2008 επέτυχε την 84η θέση στις 121 χώρες. Η χώρα βίωσε την δεκαετία αυτή μια δραματική μείωση της ειρήνης όπου μετά το 2014 άλλαξε η κατάσταση στην περιοχή λόγω των εντάσεων που υπήρχαν με την Ρωσία για την Κριμαία όπου θεωρούνταν Ουκρανική περιοχή και τον πόλεμο στο Donbas (GPI, 2015).

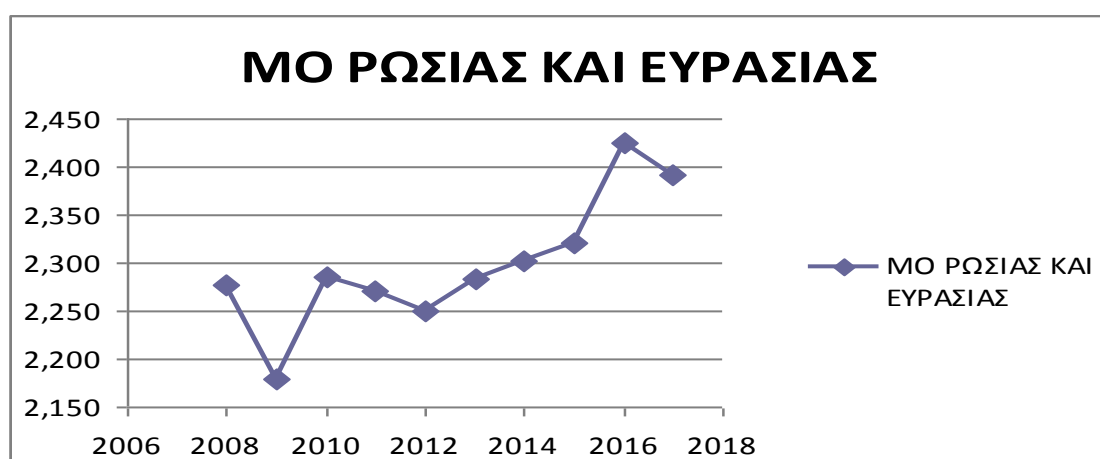
Γενικότερα όσον αφορά την κατηγορία στρατικοποίησης πέρα από την Ρωσία καταγράφει και το Αζερμπαϊτζάν υψηλό ποσοστό στρατιωτικών δαπανών σε σχέση με τις άλλες χώρες της περιοχής ενώ ο δείκτης για την πρόσβαση στα μικρά και ελαφριά όπλα και στις 8 χώρες είναι υψηλός όπου διαφαίνεται ότι δεν υπάρχει κυβερνητικός έλεγχος για την ροή των όπλων σε αυτές τις χώρες.

Στην κατηγορία για την εμπλοκή σε εσωτερικές και διεθνείς συγκρούσεις το κοινό που παρουσιάζουν και 8 χώρες είναι ότι καμιά από αυτές δεν καταγράφει άριστες και υγιείς σχέσεις με τις γειτονικές χώρες. Γενικά οι χώρες βιώνουν μια δύσκολη δεκαετία αφού η πλειοψηφία των χωρών εμπλέκονται σε εξωτερικές συγκρούσεις ενώ το Αζερμπαϊτζάν μετρά και θύματα από αυτές τις συγκρούσεις.

Στην κατηγορία για την εσωτερική ασφάλεια των πολιτών οι χώρες καταγράφουν διαφορετική συμπεριφορά για κάθε δείκτη για παράδειγμα το επίπεδο ανθρωποκτονιών είναι πολύ υψηλό στην Ρωσία και στο Καζακστάν ενώ στις άλλες χώρες καταγράφεται μικρότερο. Τον μεγαλύτερο αριθμό αστυνομικών δυνάμεων τον έχουν η Ρωσία, το Καζακστάν, το Ουζμπεκιστάν και το Τουρκμενιστάν.

Ασταθές πολιτικό περιβάλλον φαίνεται να έχουν το Ουζμπεκιστάν, το Τουρκμενιστάν και το Αζερμπαϊτζάν. Πρόσφυγες και εκτοπισμένοι καταγράφονται κυρίως από το Αζερμπαϊτζάν ενώ παρόμοιες βαθμολογίες καταγράφονται στην περιοχή στον δείκτη για τον πολιτικό τρόπο με νικητή την Ρωσία όπου φαίνεται ότι χώρες αυτές δεν σέβονται τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Γράφημα 7 Μέσος Όρος χωρών της Ρωσίας και Ευρασίας σύμφωνα με τις αποδόσεις στον Global peace Index. Πηγή Institute for Economics and peace, υπολογισμοί του συγγραφέα

Αναλυτικότερα, η περίοδος 2008-2009 υπήρχε θετική για την περιοχή όπου επήλθε βελτίωση με πάνω από της μισές χώρες να βελτιώνονται στην κατηγορία στρατικοποίησης όπου η Ρωσία, η Μολδαβία το Καζακστάν, το Αζερμπαϊτζάν και η Ουκρανία μείωσαν τις στρατιωτικές δαπάνες ως ποσοστό του ΑΕΠ, μάλιστα το Καζακστάν και η Ουκρανία μείωσαν και τον αριθμό των ενόπλων δυνάμεων των χωρών τους. Ενώ επήλθε βελτίωση στην εσωτερική ειρήνη στη Λευκορωσία και στην Μολδαβία με βελτίωση του πολιτικού τρόμου και της πολιτικής σταθερότητας.

Το 2010 η περιοχή καταγραφεί μια δραματική μείωση της ειρήνης με όλες τις χώρες να επιδεινώνουν τις βαθμολογίες τους. Κύριος παράγοντας της μείωσης είναι η κρίση μεταξύ Ρωσίας και Γεωργίας όπου οδηγήθηκαν σε πολεμικές συγκρούσεις δημιουργώντας αστάθεια στην περιοχή (GPI, 2010). Για το λόγο αυτό το Καζακστάν,

το Τουρκεστάν, το Αζερμπαϊτζάν και η Ουκρανία είδαν το δείκτη για την πολιτική σταθερότητα να ανεβαίνει ομοίως η Ρωσία, η Ουκρανία και η Μολδαβία βίωσαν μια αύξηση της επίδρασης της τρομοκρατίας. Στην Ουκρανία καταγράφεται αύξηση των εξωτερικών συγκρούσεων ενώ στο Αζερμπαϊτζάν καταγράφονται πρόσφυγες και εκτοπισμένοι εξαιτίας της σύγκρουσης με την Ρωσία.

Το έτος 2012 ήταν πιο αισιόδοξο για την περιοχή, όπου 6/8 χώρες βελτίωσαν την ειρήνη. Η Ρωσία βελτίωσε τις σχέσεις της με την Γεωργία (GPI, 2011) η Ουκρανία είδε την πολιτική αβεβαιότητα να μειώνεται, μάλιστα, η Ουκρανία επέδειξε μεγάλη βελτίωση κυρίως μετά την εκλογή του Victor Yanukovich το 2010 ο οποίος επανέφερε την σταθερότητα στην χώρα ενώ παρατηρήθηκε μια βελτίωση των σχέσεων Ουκρανίας-Ρωσίας (GPI, 2011). Η επίδραση της τρομοκρατίας στην Μολδαβία, στο Ουζμπεκιστάν και στο Αζερμπαϊτζάν μειώθηκαν. Ο αριθμός φυλακισμένων μειώθηκε στην Μολδαβία ενώ στο Καζακστάν μειώθηκε και το επίπεδο ανθρωποκτονιών.

Την περίοδο 2013-2016 καταγράφεται μια μείωση της ειρήνης με την Ρωσία, την Ουκρανία, το Τουρκεμιστάν και το Ουζμπεκιστάν να αυξάνουν τις στρατιωτικές δαπάνες. Οι σχέσεις Ουκρανίας-Ρωσίας χειροτέρευσαν πάλι. Στην Ρωσία αυξήθηκαν οι εσωτερικές συγκρούσεις και οι θάνατοι από αυτές, που οφείλονται στα επεισόδια στον Βόρειο Καύκασο (GPI, 2013). Στη Λευκορωσία αυξήθηκε ο αριθμός των στρατιωτικών δαπανών ενώ στο Αζερμπαϊτζάν ο αριθμός των φυλακισμένων.

Η Ουκρανία καταγράφει μια συνεχής χειροτέρευση από έτος σε έτος όπου φαίνεται η δύσκολη κατάσταση που επικρατεί στην χώρα. Την περίοδο αυτή καταγράφονται λιγότεροι φόντοι στην Λευκορωσία, στην Μολδαβία και στην Ρωσία. Λιγότερες εσωτερικές συγκρούσεις, στην Μολδαβία, λιγότεροι φυλακισμένοι στη Λευκορωσία και στην Ρωσία ενώ το Αζερμπαϊτζάν ύστερα από την σύγκρουση με την Ρωσία το 2011 επανέρχονται σε ισορροπία (GPI, 2014).

Παρόλα αυτά τα θετικά βήματα, την περιοχή επισκίασε η κρίση Ρωσίας και Ουκρανίας η οποία οδήγησε στην απομάκρυνση του προέδρου Victor Yanukovich. Επίσης, το Μάρτιο αποφασίστηκε η προσάρτηση της Κριμαίας στην Ρωσία για το λόγο αυτό επιδεινώθηκαν οι δείκτες για εμπλοκή ρολό και διάρκεια σε εξωτερικές συγκρούσεις (GPI, 2014). Το θετικό γεγονός που συνέβη τον Φεβρουάριο 2015 είναι η υπογραφή ανακωχής ανάμεσα στις δυο χώρες (GPI, 2014).

Το έτος 2016 είναι το χειρότερο έτος που βίωσε η περιοχή διότι ο μέσος όρος της περιοχής είναι ο υψηλότερος σε όλη την υπό εξέταση περίοδο. Όπως επίσης και οι βαθμολογίες τόσο της Ρωσίας όσο και της Ουκρανίας ήταν οι χειρότερες που επέτυχαν οι χώρες στη ίδια δεκαετία με αποτέλεσμα να είναι ο κύριος λόγος όπου ο μέσος όρος της περιοχής να σκαρφαλώνει και να μειώνετε ειρήνη. Επίσης αξιοσημείωτο είναι η υποστήριξη της Ρωσίας του καθεστώτος Basar al-Assad στην περιοχή της MENA, με αύξηση του ρόλου, την διάρκεια και εμπλοκή σε διεθνές συγκρούσεις για την Ρωσία. Ήταν αιτία να δημιουργηθεί διπλωματικό επεισόδιο μεταξύ Τουρκίας και Ρωσίας ύστερα από την κατάρριψη ενός ρωσικού πολεμικού αεροσκάφους από την τούρκικη πολεμική αεροπορία (GPI, 2016).

Ευτυχώς, η κακή πορεία της περιοχής έδειξε να βελτιώνετε το 2017 με την πλειοψηφία των χωρών μαζί η Ρωσία και η Ουκρανία να βελτιώνονται. Η Ουκρανία βελτίωσε τις αποδόσεις της στους περισσότερους δείκτες. Πολιτική σταθερότητα επήλθε στη Λευκορωσία καθώς μειώθηκε και η επίδραση της τρομοκρατίας τόσο στη Λευκορωσία και στην Ρωσία. Αξιοσημείωτη είναι η διαμάχη μεταξύ Αζερμπαϊτζάν και Αρμενίας όπου οι δυο χώρες εμφανίζουν να έχουν εδαφικές διαφορές των Nagorno –Kazabax όπου το 2016 κατέγραψαν 200 θύματα από την μεταξύ τους σύγκρουση.

Επίσης το Τουρκεστάν παρατηρήθηκαν έντονες σχέσεις με το Ιράκ εξαιτίας διαφορών όπου αφορά διαπραγματεύσεις για το αέριο (GPI, 2017). Τέλος παρόλο τα αρνητικά, αυτό το έτος υπάρξαν βελτιώσεις βεβαία η δεκαετία αυτή ήταν απαισιόδοξη αφού το 2017 ήταν λιγότερο ειρηνικό από το 2008.

Γράφημα 8. Συντελεστής Μεταβλητότητας των χωρών της Ρωσίας και Ευρασίας σύμφωνα με τις αποδόσεις αυτών στον Global Peace Index. Υπολογισμοί του συγγραφέα

Ο συντελεστής μεταβλητότητας από το 2008 έως 2011 αυξάνεται και δείχνει απόκλιση για την περιοχή κυρίως λόγω της μεγάλης απόκλισης που παρουσιάζει η Ρωσία και στις τρεις κατηγορίες του δείκτη από της άλλες χώρες καθώς αποτελεί υπερδύναμη και διαθέτει στρατιωτικές βιομηχανίες και καταγράφει υψηλές εξαγωγές όπλων ενώ διαθέτει και πυρηνικά. Ομοίως από το 2013 έως 2016 βλέπουμε απόκλιση ανάμεσα στις χώρες της περιοχής εξαιτίας της Ρωσίας όπως αναφέρθηκε παραπάνω και κυρίως λόγω των ταραχών που βίωσε η περιοχή λόγω της σύγκρουσης Ρωσίας – Ουκρανίας.

Σύγκλιση παρατηρείται ανάμεσα στις χώρες την περίοδο 2011-2012 και από το 2016 έως το 2017 και στις δυο περιόδους αυτές βλέπουμε την πλειοψηφία των χωρών να βελτιώνουν την ειρήνη και να φέρουν καλύτερες βαθμολογίες και στις τρεις κατηγορίες του GPI.

4.2.4 Η Περίπτωση της Νότιας Ασίας

Η γεωγραφική περιοχή της Νότιας Ασίας περιλαμβάνει τις χώρες όπως Ινδία Αφγανιστάν, Πακιστάν, Σρι Λάνκα, Μπαγκλαντές και Μπουτάν. Η μέθοδος που χρησιμοποιήθηκε είναι η σ-σύγκλιση και περιλαμβάνει 6 χώρες από την περίοδο 2008-2017 όπως το Παράρτημα Ε.

Η περιοχή της Νότιας Ασίας θεωρείται η λιγότερο ειρηνική παγκοσμίως από το 2008 έως το 2014 κατείχε την τελευταία θέση γεωγραφικής περιοχής στον GPI. Έκπληξη για την περιοχή προκαλούν οι αποδόσεις του Μπουτάν όπου το κατατάσσουν στις είκοσι πιο ειρηνικές χώρες στον κόσμο. Το Μπουτάν έχει καλές αποδόσεις και στις τρεις κατηγορίες δεικτών. Σε αντίθεση το Αφγανιστάν που βρίσκεται στις τελευταίες θέσεις καταγράφει υψηλές βαθμολογίες, στους δείκτες για την εσωτερική ασφάλεια, στην συνεχιζόμενη εμπλοκή σε εσωτερικές και εξωτερικές συγκρούσεις και στρατικοποίησης.

Οι χώρες της περιοχής φέρουν υψηλές αποδόσεις στους δείκτες για την στρατιωτική επάνδρωση. Το Πακιστάν και η Ινδία έχουν στην κατοχή τους πυρηνικά όπλα ένεκα του γεγονότος αυτού έχουν την μέγιστη βαθμολογία στον αντίστοιχο δείκτη. Από την άλλη το Αφγανιστάν καταγράφει πολύ υψηλό ποσοστό στρατιωτικών δαπανών ως ποσοστό του ΑΕΠ και ιδιαίτερα μετά το 2013 ένεκα της απόσυρσης των διεθνών

δυνάμεων από την περιοχή. Επίσης η πρόσβαση σε μικρά και ελαφριά όπλα είναι ανεξέλεγκτη ιδιαίτερα στο Αφγανιστάν, στο Πακιστάν, στην Ινδία και στο Σρι Λάνκα, το οποίο καταδεικνύει ελάχιστο κυβερνητικό έλεγχο για την οπλοκατοχή. Μάλιστα οι χώρες στην περιοχή αυτή και ιδιαίτερα το Νεπάλ, το Μπαγκλαντές και το Σρι Λάνκα φαίνεται πως δεν πληρώνουν τις υποχρεώσεις τους όσον αφορά τις ειρηνευτικές αποστολές του ΟΗΕ.

Στην κατηγορία για την εμπλοκή σε εσωτερικές και διεθνείς συγκρούσεις το Αφγανιστάν, το Πακιστάν και η Ινδία και λιγότερο το Σρι Λάνκα έχουν τις πιο απαισιόδοξες βαθμολογίες και αυτό γιατί οι χώρες χαρακτηρίζονται από εσωτερικές διαμάχες ως αποτέλεσμα έντονες εσωτερικές συγκρούσεις ενώ έχουν την μέγιστη βαθμολογία στο δείκτη που αφορά θανάτους που προκλήθηκαν από εσωτερικές συγκρούσεις.

Μάλιστα στο Αφγανιστάν η κατάσταση πυροδοτείται από την παρουσία ισλαμικών μαχητικών ομάδων οι οποίοι δημιουργούν απειλές και πέρα από τα σύνορα της χώρας (GPI, 2016). Μάλιστα στο εσωτερικό του Πακιστάν παρατηρούνται επιθέσεις κατά των Σίτων Μουσουλμάνων οι οποίοι αποτελούν το 1/5 του Πακιστανού πληθυσμού και θεωρούνται αιρετική, ως αποτέλεσμα αποτελούν στόχο διάφορων ομάδων και δέχονται επιθέσεις.

Από την άλλη οι σχέσεις με της γείτονες χώρες χαρακτηρίζονται από επιθετικές έως και εχθρικές και ιδιαίτερα η Ινδία όπου έχει προβλήματα και με την Κίνα αλλά και με το Πακιστάν εξαιτίας μακροχρόνιων διαφορών στην περιοχή του Κασμίρ, ομοίως το Αφγανιστάν με το Πακιστάν έχουν επιθετικές σχέσεις με τους γείτονες τους οι οποίες πυροδοτούνται κυρίως από ισλαμικές μαχητικές ομάδες όπου δρουν στο Αφγανιστάν και επηρεάζουν το Πακιστάν (GPI, 2016). Θανάτους από εξωτερικές συγκρούσεις καταγράφει το Πακιστάν και η Ινδία.

Όλες οι χώρες της περιοχής με εξαίρεση το Μπουτάν βιώνουν μια αίσθηση ανασφάλειας στην κοινωνία για το λόγο αυτό στην κατηγορία αυτή φέρουν υψηλές αποδόσεις. Μάλιστα στο Μπαγκλαντές, στην Ινδία, στο Αφγανιστάν, στο Πακιστάν και στην Σρι Λάνκα και λιγότερο στο Νεπάλ κατέγραψαν την δεκαετία αυτή υψηλό ποσοστό στον δείκτη για την πολιτική τρομοκρατία που σημαίνει μεγάλη αριθμός κατοίκων των περιοχών παραβιάζονται ανεξέλεγκτα τα πολιτικά τους δικαιώματα από την εκάστοτε εξουσία.

Επίσης η επίδραση της τρομοκρατίας είναι σημαντική πληγή για την περιοχή κυρίως για την Ινδία, Πακιστάν και Αφγανιστάν. Στην Ινδία και κυρίως στο Αφγανιστάν το επίπεδο παρατηρούμενης εγκληματικότητας είναι πολύ υψηλό ενώ το Μπαγκλαντές το Αφγανιστάν και το Πακιστάν καταγράφουν πολλά βίαια εγκλήματα και βίαιες διαδηλώσεις. Τέλος, η περιοχή μέτρα πρόσφυγες και εκτοπισμένους κυρίως Αφγανούς όπου από το 2008 έως το 2017 έφτασε ο δείκτης στη μέγιστη βαθμολογία. Επίσης στο Μπουτάν καταγράφηκε μεγάλος αριθμός προσφύγων και εκτοπισμένων κυρίως από τα έτη 2009 έως 2013.

Γράφημα 9. Μέσος Όρος των χωρών της Νότιας Ασίας σύμφωνα με τις αποδόσεις στον Global peace Index. Πηγή Institute for Economics and peace, υπολογισμοί του συγγραφέα

Από το 2008 έως το 2010 παρατηρείται χειροτέρευση της ειρήνης στην περιοχή με τις περισσότερες χώρες να χειροτερεύουν τις βαθμολογίες τους. Από το 2008-2009 το 50% των χωρών χειροτέρευσαν τις αποδόσεις τους. Το 2009-2010 το Μπουτάν και το Αφγανιστάν κατέγραψαν μια μικρή βελτίωση κυρίως στο δείκτη πολιτικής σταθερότητας ενώ για το Αφγανιστάν βελτιώθηκαν και οι σχέσεις με τους γείτονες. Παρόλα αυτά η χειροτέρευση των δεικτών στις άλλες χώρες συνέβαλε στην μείωση της ειρήνης στην περιοχή.

Την ίδια περίοδο βλέπουμε στην περιοχή και κυρίως στο Σρι Λάνκα, στο Πακιστάν και στο Αφγανιστάν να αυξάνετε η εμπλοκή σε εσωτερικές συγκρούσεις καθώς και θάνατοι που επήλθαν από αυτές. Ο πολιτικός τρόμος αυξήθηκε στο Νεπάλ ενώ στο Πακιστάν αυξήθηκε η επίδραση της τρομοκρατίας. Το Σρι Λάνκα και η Ινδία αύξησαν τις στρατιωτικές δαπάνες, ενώ το επίπεδο ανθρωποκτονιών στο Σρι Λάνκα

και στο Πακιστάν αυξήθηκε. Αυτές οι αλλαγές έφεραν το 2010 την περιοχή να βρίσκετε σε χειρότερη θέση από ότι το 2009.

Παρόλα αυτά η περιοχή είδε για τα επόμενα δυο έτη συνεχή βελτίωση και κυρίως λόγω του Σρι Λάνκα καθώς βελτιώθηκε σε μια σωρεία δεικτών κυρίως στην εμπλοκή σε εσωτερικές συγκρούσεις και στους θανάτους που προκαλούνται από αυτές, στην επίδραση της τρομοκρατίας, στον πολιτικό τρόπο καθώς και στην αντίληψη για την εγκληματικότητα ενώ μειώθηκαν οι ανθρωποκτονίες.

Επίσης το Πακιστάν υπογράμμισε μια βελτίωση στα πολιτικά δρώμενα της χώρας με την πολιτική αβεβαιότητα να μειώνετε ενώ ο δείκτης για την επίδραση της τρομοκρατίας βελτιώθηκε αρκετά. Επίσης η Ινδία φαίνεται να εξομαλύνει τις σχέσεις της με τις γειτονικές χώρες ως αποτέλεσμα μείωσε και τις στρατιωτικές δαπάνες ως ποσοστό του ΑΕΠ.

Το 2013 επήλθε επιδείνωση της ειρήνης στην περιοχή με το σύνολο των χωρών να χειροτερεύουν τις βαθμολογίες τους. Με πρωταγωνιστή το Αφγανιστάν όπου αυξήθηκαν μια πληθώρα δεικτών κυρίως οι στρατιωτικές δαπάνες και οι εισαγωγές συμβατικών οπλών ως συνεπεία της προγραμματισμένης απόσυρσης των διεθνών δυνάμεων το 2014 το οποίο προκάλεσε ένα κύμα αρνητικών συνεπειών από την ανάληψη της ευθύνης της ασφάλεια στις Αφγανικές δυνάμεις (GPI, 2013). Για τον ίδιο λόγο αυξήθηκε και η πολιτική αστάθεια καθώς και ο πολιτικός τρόμος που πυροδότησαν αύξηση των εσωτερικών συγκρούσεων και θανάτων από αυτές. Μάλιστα η χώρα κατέγραψε περισσότερους φόνους και φυλακισμένους.

Το ίδιο έτος αύξησαν τις στρατιωτικές δαπάνες η Ινδία λόγω των σχέσεων της με την Κίνα και το Πακιστάν, το Μπαγκλαντές και το Σρι Λάνκα. Το Σρι Λάνκα αύξησε επίσης τις αστυνομικές δυνάμεις. Οι φόνοι που κατέγραψε το Μπουτάν ήταν περισσότεροι αυτό το έτος. Ενώ η επίδραση της τρομοκρατίας αυξήθηκε σε Μπαγκλαντές, Πακιστάν και Αφγανιστάν.

Η περίοδος που ακολούθησε ήταν θετική για την περιοχή αφού παρατηρήθηκε βελτίωση για δυο συνεχόμενα έτη. Στο Μπουτάν καταγράφονται λιγότεροι πρόσφυγες και λιγότεροι φόνοι ομοίως στο Νεπάλ το επίπεδο βίαιων εγκλημάτων και ο πολιτικός τρόμος μειώθηκαν ενώ το Μπαγκλαντές καταγράφει λιγότερες βίαιες διαδηλώσεις την διετία αυτή. Μάλιστα, η Ινδία βελτίωσε τις βαθμολογίες για

πολιτική σταθερότητα ύστερα από τις ιστορικές εκλογές το 2014 όπου η παράταξη ‘‘Bharatiya Janata’’ κέρδισε την πλειοψηφία κάτι που είχε να συμβεί από τα μέσα της δεκαετίας του ‘80 (GPI, 2015).

Το Σρι Λάνκα τα δυο έτη αυτά κατάφερε να γίνει πιο ειρηνικό αφού μειώθηκαν οι ανθρωποκτονίες, οι εσωτερικές συγκρούσεις και οι θάνατοι από αυτές. Στο Πακιστάν καταγράφονται λιγότεροι φόννοι και βελτίωση των εξωτερικών συγκρούσεων. Για το Αφγανιστάν το 2014 κατέγραψε μείωση του πολιτικού τρόμου αλλά δεν άργησε το επόμενο έτος να επιδεινωθεί ξανά.

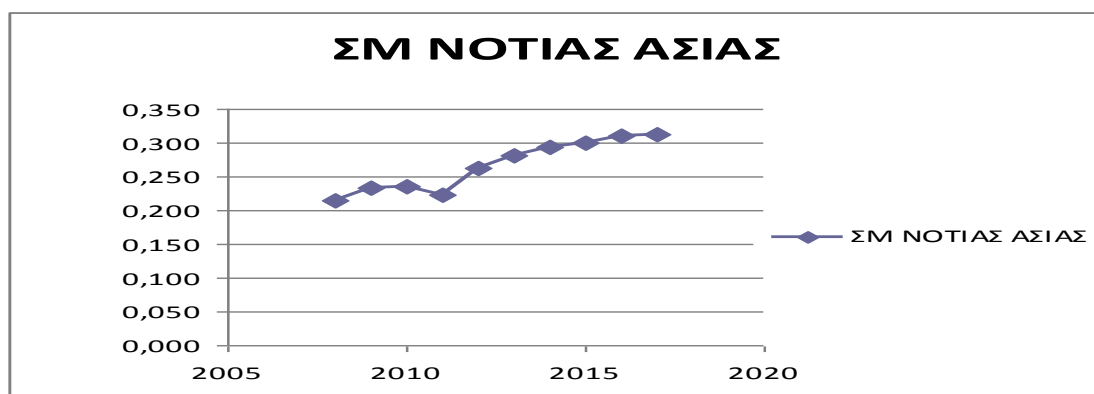
Στην συνέχεια το 2016 ξανά η περιοχή βιώνει μείωση της ειρήνης για να ακολουθήσει μια βελτίωση το 2017. Όλες οι χώρες με εξαίρεση το Σρι Λάνκα είδαν το μέσο όρο της ειρήνης να μειώνετε. Το Μπουτάν, το Μπαγκλαντές και το Σρι Λάνκα δεν πλήρωσαν το μερίδιο τους στα Ηνωμένα Έθνη. Οι σχέσεις του Αφγανιστάν με της γείτονες χώρες δυσχεραίνουν ενώ ο αριθμός των προσφύγων αυξάνεται.

Το 2017 βελτιώνονται οι χώρες Μπαγκλαντές, Σρι Λάνκα, Πακιστάν και Ινδία βοηθώντας το μέσο όρο της περιοχή να βελτιωθεί και να γίνει πιο ειρηνική. Το Πακιστάν μείωσε τις βίαιες διαδηλώσεις, την εμπλοκή σε εσωτερικές συγκρούσεις και την επίδραση της τρομοκρατίας. Στην Ινδία μειώθηκαν οι βίαιες διαδηλώσεις και η εμπλοκή σε εσωτερικές συγκρούσεις. Όμως η Ινδία αύξησε τους θανάτους από εξωτερικές συγκρούσεις λόγω των τεταμένων σχέσεων με το Πακιστάν εξαιτίας της διαμάχης στο Κασμίρ το οποίο είναι και η βασική αιτία των κακών Ινδοπακιστανικών σχέσεων (GPI, 2017).

Το Σρι Λάνκα κατέγραψε λιγότερους φυλακισμένους ενώ μειώθηκε το επίπεδο βίαιων εγκλημάτων, καλυτέρευσε η πολιτική σταθερότητα και ο πολιτικός τρόμος κυρίως μετά την ανάληψη της εξουσίας από τον Maithripala Sirisena ο οποίος προέβη σε θετικές πολιτικές μεταρρυθμίσεις (GPI, 2017) μάλιστα η χώρα μείωσε τις στρατιωτικές δαπάνες. Το Μπαγκλαντές βελτίωσε τις εξωτερικές συγκρούσεις και το Αφγανιστάν είδε τον αριθμό των εσωτερικών συγκρούσεων να αυξάνονται λόγω των κακών σχέσεων της πολιτικής ηγεσίας, του φανατισμού και των δυσαρεστημένων πολιτών (GPI, 2017)

Συμπερασματικά, η Νότια Ασία καταλήγει το 2017 να είναι λιγότερο ειρηνική από ότι ήταν το 2008. Αυτό οφείλετε κυρίως στο Αφγανιστάν όπου οι βαθμολογίες ήταν απαισιόδοξες, από το 2011 και για τα επόμενα επτά έτη συνεχώς χειροτέρευε.

Γράφημα 10. Συντελεστής Μεταβλητότητας των χωρών της Νότιας Ασίας σύμφωνα με τις αποδόσεις αυτών στον Global Peace Index. Υπολογισμοί του συγγραφέα

Τέλος, οι χώρες επιδεικνύουν παρόμοιες συμπεριφορές στους περισσότερους δείκτες που αποδεικνύεται η σύγκλιση στην περιοχή με εξαίρεση το Μπουτάν με τις καλές αποδόσεις σε όλες τις κατηγορίες ενώ απόκλιση για την περιοχή είναι οι μεγάλες στρατιωτικές δαπάνες ως ποσοστό του ΑΕΠ του Αφγανιστάν μετά το 2013, τον μεγάλο αριθμό προσφύγων που προέρχονται από το Αφγανιστάν και γενικότερα οι εσωτερικές διαμάχες καθώς και οι θάνατοι από εσωτερικές συγκρούσεις που συμβαίνουν σε αυτή την χώρα δεν παρατηρείται τόσο έντονα στις υπόλοιπες χώρες της Νότιας Ασίας.

Για τους λόγους αυτούς ο συντελεστής μεταβλητότητας όπως φαίνεται στο παραπάνω διάγραμμα παρουσιάζει απόκλιση όλη την υπό εξέταση περίοδο με εξαίρεση την περίοδο 2010 έως 2011 όπου παρουσιάζει σύγκλιση στο Αφγανιστάν παρατηρείται μια βελτίωση στην πολιτική σταθερότητα της χώρας με αποτέλεσμα να συγκλίνει με τις άλλες χώρες.

4.2.5 Η Περίπτωση της Νότιας Αμερικής

Η γεωγραφική περιοχή της Νότιας Αμερικής περιλαμβάνει όλες τις χώρες του δυτικού ημισφαιρίου στο Νότιο τμήμα της ηπείρου της Αμερικής όπως Χιλή, Βενεζουέλα, Ουρουγουάη, Βραζιλία και άλλες. Η μέθοδος που χρησιμοποιήθηκε

είναι η σ-σύγκλιση και περιλαμβάνει 10 χώρες από την περίοδο 2008-2017 όπως το Παράρτημα ΣΤ.

Η γεωγραφική περιοχή αυτή θεωρείται μια ειρηνική περιοχή τερματίζει συνήθως στην τέταρτη θέση από τις τις εννέα γεωγραφικές περιοχές που εξετάζει ο GPI. Παρόλα αυτά η περιοχή θεωρείται μια από της πιο βίαιες στον κόσμο με το δείκτη για το επίπεδο ανθρωποκτονιών και των βίαιων εγκλημάτων να χτυπάει κόκκινο (GPI, 2012), στις περισσότερες χώρες με εξαίρεση την Χιλή, την Ουρουγουάη και την Αργεντινή. Μάλιστα το ποσοστό ανθρωποκτονιών στην Βενεζουέλα είναι από το υψηλότερο στον κόσμο. Γενικά είναι μια περιοχή που χαρακτηρίζετε από υψηλό ποσοστό στους δείκτες για την εσωτερική ασφάλεια.

Κυρίως η περιοχή υποφέρει από εσωτερικές συγκρούσεις με έντονη την αντίληψη για εγκληματικότητα, με πολλούς θανάτους από εσωτερικές διαμάχες και έντονες διαδηλώσεις. Μεγάλο παράδειγμα αποτελεί η Κολομβία όπου έρχεται τελευταία στην βαθμολογία της περιοχής διότι στη χώρα δρα μια οργάνωση ανταρτών (FARC) η οποία βρίσκεται σε αντιπαράθεση με την κυβέρνηση πυροδοτώντας διχασμό στην κοινωνία, εσωτερικές επιθέσεις και αυξημένο αριθμό θανάτων καθώς και προσφυγές και εκτοπισμένους. Επίσης στην περιοχή δραστηριοποιούνται εγκληματικές ομάδες κυρίως έμποροι ναρκωτικών όπου διευκολύνεται η δράση τους από την έλλειψη ισχυρής αστυνομικής δύναμης και την διαφθορά των οργάνων της δικαιοσύνης (GPI, 2012).

Οι χώρες της περιοχής αυτής δεν εμπλέκονται με εξωτερικές συγκρούσεις ως συνέπεια καλές αποδόσεις σε όλους τους δείκτες για την εξωτερική ειρήνη (GPI, 2012) με εξαίρεση τον δείκτη για την Χρηματοδότηση ειρηνευτικών αποστολών του ΟΗΕ όπου οι χώρες, από τις βαθμολογίες που επιφέρουν φαίνεται να μην πληρώνουν της υποχρεώσεις τους κυρίως η Βενεζουέλα, το Περού, η Βραζιλία και η Βολιβία.

Ανάμεσα στις χώρες δεν παρατηρείται εχθρικότητα, ούτε συγκρούσεις μεταξύ τους περά από την Χιλή και το Περού όπου έχουν διαφορές εξαιτίας συνοριακών διαφορών. Το θέμα βρίσκεται στα χέρια της δικαιοσύνης όπου το Δικαστήριο της Χάγης έχει αναλάβει την ειρηνική επίλυση. Άλλες χώρες με μακροχρόνιες διαφορές είναι η Κολομβία και η Βενεζουέλα όμως με το πέρασμα του χρόνου οι σχέσεις τους έχουν βελτιωθεί ικανοποιητικά (GPI, 2012).

Στην κατηγορία στρατιοποίησης οι χώρες φέρουν καλές αποδόσεις με εξαίρεση την πρόσβαση σε μικρά και ελαφριά όπλα όπου οι βαθμολογίες στην πλειοψηφία των χωρών αυτών υπογραμμίζουν ότι δεν υπάρχουν ισχυρή νόμοι για την ρύθμιση της οπλοκατοχής και την χρήση των όπλων. Η Κολομβία και η Βενεζουέλα καταγράφουν υψηλό ποσοστό στρατιωτικών δαπανών σε σχέση με τις άλλες χώρες της περιοχής.

Γράφημα 11. Μέσος Όρος των χωρών της Νότιας Αμερικής σύμφωνα με τις αποδόσεις στον Global peace Index. Πηγή Institute for Economics and peace, υπολογισμοί του συγγραφέα

Στην δεκαετία μελέτης της περιοχής τα αποτελέσματα είναι θετικά, παρατηρείται πέρα από μικρές αλλαγές από έτος σε έτος, το 2017 η Νότια Αμερική είναι πιο ειρηνική από ότι το 2008. Το 2009 ήταν ένα ειρηνικό έτος για την περιοχή, η Χιλή κατατάχτηκε πρώτη στην περιοχή και έπειτα η Ουρουγουάη οι οποίες θεωρούνται από της πιο ειρηνικές σε όλο τον δυτικό κόσμο μετά τον Καναδά, μάλιστα όλες οι χώρες κατόρθωσαν να φέρουν καλύτερες βαθμολογίες σε όλους τους δείκτες .

Από το 2009 -2010 χειροτέρευσε η ειρήνη με όλες τις χώρες να φέρουν μεγαλύτερες βαθμολογίες με αποτέλεσμα την μείωση της ειρήνης με εξαίρεση το Εκουαδόρ που επέτυχε μια μικρή βελτίωση. Το 2010 η Χιλή χειροτέρευσε την βαθμολογία της εξαιτίας μιας αύξησης των εισαγωγών συμβατικών όπλων καθώς και της αύξησης των στρατιωτικών δαπανών ως ποσοστό του ΑΕΠ. Από την άλλη η Ουρουγουάη συνέβαλε κι αυτή στην πτώση της ειρήνης καταγράφοντας αύξηση των ανθρωποκτονιών και των φυλακισμένων καθώς και αύξηση των στρατιωτικών δαπανών.

Επίσης το Περού, η Βενεζουέλα, η Βολιβία και η Κολομβία βίωσαν μια αύξηση στον δείκτη για την επίδραση της τρομοκρατίας ενώ η Αργεντινή βαθμολογήθηκε με υψηλότερο ποσοστό αυτή την περίοδο στον δείκτη για τα βίαια εγκλήματα. Τέλος την περίοδο αυτή ο πολιτικός τρόμος κατέγραψε υψηλότερες βαθμολογίες για τις χώρες του Περού και της Κολομβίας.

Στην συνέχεια την περίοδο 2010 έως 2012 υπογραμμίζετε μια συνεχομένη βελτίωση με το έτος 2012 να φαίνεται το πιο ειρηνικό για την περιοχή. Η βελτίωση της ειρήνης οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι πάνω από τις μισές χώρες της περιοχής κατέγραψαν μείωση στις στρατιωτικές δαπάνες ως ποσοστό του ΑΕΠ. Από την άλλη όσον αφορά την Χρηματοδότηση των ειρηνευτικών αποστολών του ΟΗΕ οι χώρες φαίνεται αυτό το διάστημα να μην πληρώνουν τις υποχρεώσεις τους.

Επίσης, η Βενεζουέλα, το Εκουαδόρ, το Περού και η Βολιβία κατέγραψαν μείωση στην επίδραση της τρομοκρατίας. Ενώ η Κολομβία και η Ουρουγουάη είδαν τους δείκτες για την εσωτερική ασφάλεια να βελτιώνονται εξαιτίας βελτίωσης στα πολιτικά δρώμενα των χωρών ύστερα από εκλογές νέων προέδρων στις εκλογές του 2010 η μεν πρώτη τον Juan Manuel Santos και η δεύτερη του νέου προέδρου Jose Mujica (GPI 2011). Μάλιστα η Κολομβία καλυτέρευσε τις σχέσεις της με την Βενεζουέλα, Εκουαδόρ και Βραζιλία (GPI, 2011).

Αντίθετα η περίοδος 2013 έως το 2016 η περιοχή βίωσε μια συνεχόμενη επιδείνωση με εξαίρεση το έτος 2014 που ήταν ελάχιστο πιο αισιόδοξο. Την περίοδο 2013-2016 η Βενεζουέλα, η Ουρουγουάη, η Χιλή και η Κολομβία αύξησαν τον αριθμό των αστυνομικών δυνάμεων. Επιπρόσθετα το επίπεδο ανθρωποκτονιών στην περιοχή που είναι είδη υψηλό παρατηρήθηκε μια περαιτέρω αύξηση στην Ουρουγουάη, στην Βολιβία, στο Περού ενώ ο αριθμός των φυλακισμένων σε χώρες όπως η Ουρουγουάη Βολιβία, Παραγουανή, Εκουαδόρ, Περού και Βραζιλία συνεχώς αυξάνετε.

Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι η Κολομβία στην διάρκεια αυτών των ετών καταγράφει μεγάλο αριθμό εκτοπισμένων και προσφύγων εξαιτίας της συνεχιζόμενης εσωτερικής σύγκρουσης με τους Fuerzas Armadas de la Revolucion Colombiana (FARC) όπου ο συγκεκριμένος δείκτης έλαβε το 2016 την μέγιστη βαθμολογία (GPI, 2014, 2016).

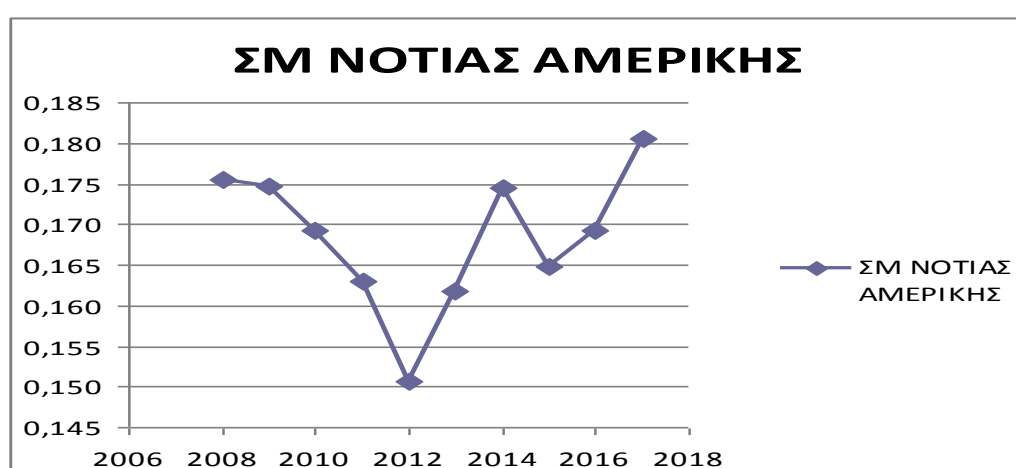

Μάλιστα το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα η επίδραση της τρομοκρατίας αυξήθηκε στις χώρες όπως Χιλή, Παραγουάη, Βραζιλία και Κολομβία ενώ στην Βολιβία στην Βραζιλία, στην Κολομβία και στην Βενεζουέλα οι βαθμολογίες στον δείκτη που μετρά βίαια εγκλήματα ήταν απαισιόδοξες. Οι βίαιες διαδηλώσεις στην Χιλή λιγοστεύουν, μάλιστα η επίδραση της τρομοκρατίας στην Χιλή στην Βραζιλία και στην Αργεντινή δείχνει να μειώνεται. Επίσης το 2015 η Βραζιλία πλήττεται από βίαιες διαδηλώσεις εξαιτίας της πολιτικής αστάθειας στην περιοχή λόγω της οικονομικής στασιμότητας και της ανόδου του πληθωρισμού ως αποτέλεσμα έντονη δυσανεμία από τους πολίτες (GPI, 2015).

Το 2017 η πλειοψηφία των χωρών βελτίωσε τους δείκτες της ως αποτέλεσμα μια βελτίωση της ειρήνης στην περιοχή με μεγάλες βελτιώσεις να καταγράφονται στην Αργεντινή λόγω ότι αύξησης του επιπέδου σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της μείωσης των βίαιων διαδηλώσεων (GPI, 2017).

Επίσης το Περού είδε την πολιτική σκηνή να βελτιώνεται υπό την κυβέρνηση του Pedro Pablo Kuczynski, τέλος στην Κολομβία καταγράφονται θετικά βήματα ανάμεσα στην κυβέρνηση και στους FARC ως αποτέλεσμα μείωση του αριθμού των θανάτων από εσωτερικές συγκρούσεις (GPI, 2017).

Γράφημα 12. Συντελεστής Μεταβλητότητας των χωρών της Νότιας Αμερικής σύμφωνα με τις αποδόσεις αυτών στον Global Peace Index. Υπολογισμοί του συγγραφέα

Ο συντελεστής μεταβλητότητας καταγράφει σύγκλιση από το 2008-2012 εξαιτίας της παρόμοιας συμπεριφοράς στους 23 δείκτες. Οι χώρες συγκλίνουν στους δείκτες που αφορούν την εξωτερική ειρήνη, στους δείκτες στρατικοποιήσεις και στους δείκτες για

την ασφάλεια στην κοινωνία αφού οι περισσότερες χώρες πλην Περού, Αργεντινή και Ουρουγουάη έφεραν υψηλές αποδόσεις εξαιτίας της εγκληματικότητας και των έμπορων ναρκωτικών που δραστηριοποιούνται στην περιοχή. Επίσης παρόμοιο είναι και το επίπεδο ανθρωποκτονιών στις περισσότερες χώρες..

Απόκλιση για την περιοχή παρουσιάζει η Κολομβία που υποφέρει από εσωτερικές συγκρούσεις ενώ μετρά και θανάτους από αυτές, μάλιστα είναι η μονή χώρα στην Νότια Αμερική που καταγραφεί πρόσφυγες και εκτοπισμένους. Μάλιστα, είναι περισσότερο στρατιωτικά επανδρωμένη σε σχέση με τις άλλες χώρες της περιοχής αφού καταγράφει το μεγαλύτερο ποσοστό στρατιωτικών δαπανών, για το λόγο αυτό παρατηρείται απόκλιση το 2012 έως 2014 και από το 2015 έως 2017 ανάμεσα στις χώρες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο

ΣΧΕΣΗ ΤΟΥ GLOBAL PEACE INDEX ΜΕ ΑΛΛΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ

5.1 Σχέση του Global Peace Index (GPI) με τον KOF Globalisation Index

Στην ενότητα αυτή γίνεται μια προσπάθεια να διερευνηθεί η σχέση ανάμεσα στην ειρήνη των χωρών και στην παγκοσμιοποίηση. Για το σκοπό αυτό θα χρησιμοποιηθεί ο δείκτης για την μέτρηση της παγκοσμιοποίησης γνωστός ως KOF Globalisation Index, ο οποίος μετρά την παγκοσμιοποίηση συμπεριλαμβανομένου την οικονομική, κοινωνική και πολιτική διάσταση αυτής. Για το σκοπό αυτό επιλεχτήκαν 134 χώρες όπου έχουμε διαθέσιμα στοιχεία και από τους δυο δείκτες και θα μελετήσουμε την σύντομη περίοδο από το 2009-2014 όπως στο Παράρτημα Ζ.

Ο δείκτης αυτός είναι εμπνευσμένος από τον Dreher Axel το 2006 και θεωρείται ο πιο διαδεδομένος δείκτης μέτρησης της Παγκοσμιοποίησης διεθνώς (Potrafke, 2015). Παγκοσμιοποίηση θεωρείται ως << η διαδικασία δημιουργίας δικτύων σύνδεσης μεταξύ των χωρών όπου περιλαμβάνονται ροές ανθρώπων, ιδεών, πληροφοριών, κεφαλαίων και αγαθών. Η παγκοσμιοποίηση διαβρώνει τα εθνικά σύνορα των οικονομιών, των πολιτισμών, των τεχνολογιών και της διακυβέρνησης και δημιουργεί πολύπλοκες σχέσεις >> (Gygli et al, 2018).

Ο Δείκτης αυτός συμπεριλαμβάνει την οικονομική, κοινωνική και πολιτική διάσταση της παγκοσμιοποίησης. Όσον αφορά την οικονομική παγκοσμιοποίηση υπολογίζονται όλα τα δεδομένα που αφορούν πραγματικές ροές όπως το εμπόριο ως ποσοστό του ΑΕΠ, άμεσες ξένες επενδύσεις, επενδύσεις χαρτοφυλακίου, πληρωμές εισοδήματος σε αλλοδαπούς μεταξύ άλλων.

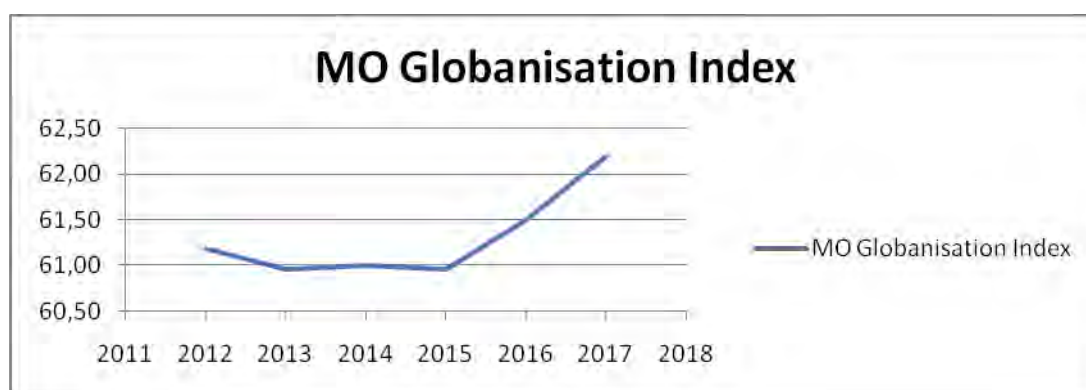
Από την άλλη η κοινωνική διάσταση μετράται ύστερα από την επεξεργασία δεδομένων που αφορούν την επικοινωνία, την ροή πληροφοριών και την πολιτιστική εγγύτητα. Παραδείγματα αποτελούν οι τηλεφωνικές κλήσεις, τουρισμός, διεθνή αλληλογραφία, χρήση internet, τηλεόρασης και εφημερίδων. Ενώ η πολιτική διάσταση μετριέται από την συγκέντρωση και αξιολόγηση δεδομένων όπως των αριθμό των πρεσβειών ανά χώρα, συμμετοχή σε διεθνής οργανισμούς, συμμετοχή

στις αποστολές του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών και διεθνής Συμμαχίες (KOF Globalisation Index, 2012a).

Έτσι λαμβάνοντας υπόψη και τις τρεις κατηγορίες εξάγετε ένας αριθμός που αντιπροσωπεύει το βαθμό παγκοσμιοποίησης για κάθε χώρα. Ο Δείκτης μετريέται στην κλίμακα 1-100 σε ποσοστά. Όσο μεγαλύτερο είναι το ποσοστό μιας χώρας τόσο περισσότερο παγκοσμιοποιημένη θεωρείται (KOF Index of Globalisation, 2015).

Ο δείκτης χρησιμοποιείται για να μετρήσει της αλλαγές στην παγκοσμιοποίηση στις χώρες για ένα μεγάλο χρονικό διάστημα. Ο δείκτης μελετά την πορεία της παγκοσμιοποίησης από το 1970 ανάλογα με τα διαθέσιμα δεδομένα. Όσον αφορά την παρούσα εργασία χρησιμοποιούνται οι πιο πρόσφατες εκθέσεις του δείκτη Παγκοσμιοποίησης όπου επιτρέπουν τις συγκρίσεις από έτος σε έτος για το λόγο αυτό επιλέχτηκαν οι δείκτες KOF Globalisation Index 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017 όπου αναφέρονται στα έτη 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014 αντίστοιχα (<https://www.kof.ethz.ch/en/forecasts-and-indicators/indicators/kof-globalisation-index.html>).

Γράφημα 13. Μέσος Όρος 134 χωρών της σύμφωνα με τις αποδόσεις στον Globalisation Index KOF από το 2012-2017. Πηγή KOF Swiss Economic Institute, υπολογισμοί του συγγραφέα

Το 2009 βρίσκει τον κόσμο περισσότερο ειρηνικό και περισσότερο κοινωνικά και πολιτικά παγκοσμιοποιημένο ενώ η οικονομική παγκοσμιοποίηση μειώθηκε το οποίο ήταν συνέπεια της οικονομικής και δημοσιονομικής κρίσης που βίωσαν οι χώρες. Το 2010 ο κόσμος γίνεται λιγότερο ειρηνικός και λιγότερο παγκοσμιοποιημένος κυρίως λόγω της οικονομικής κρίσης. Το 2011 είναι ένα έτος που χαρακτηρίζετε από την Αραβική Άνοιξη στην περιοχή της MENA ενώ οι χώρες της Ευρώπης υποφέρουν ακόμη από την οικονομική κρίση. Παρατηρείται ότι αυτό το έτος η ειρήνη

χειροτερεύει ενώ η παγκοσμιοποίηση έχει μια ελάχιστη αύξηση κυρίως λόγω της πολιτικής και κοινωνικής διάστασης.

Από την μια οι συνέπειες της αραβικής άνοιξης, ο εμφύλιος που ξέσπασε στην Συρία και οικονομική κρίση, από την άλλη η μείωση του βαθμού παγκοσμιοποίησης έφεραν το 2012 να είναι λιγότερο ειρηνικό και λιγότερο παγκοσμιοποιημένο. Τα δυο επόμενα έτη που ακολούθησα βλέπουμε τις χώρες να αυξάνουν το βαθμό παγκοσμιοποίησης τους αντίθετα τα έτη 2013 και 2014 ο Global peace index μας δείχνει πως ειρήνη μειώθηκε στις χώρες αυτές.

Το 2013 ο βαθμός παγκοσμιοποίησης κατέγραψε αύξηση κυρίως στις βιομηχανοποιημένες χώρες, στην δυτική Ευρώπη και στις περιοχές της Ασίας – Ειρηνικού λόγω βελτίωσης της Παγκόσμιας οικονομίας αν και επιβραδυνμένη η οποία συνεχίστηκε μέχρι και το 2014 (KOF Index of Globalisation, 2016, 2017). Αντίθετα η ειρήνη μειώθηκε αυτήν την περίοδο λόγω του εμφυλίου της Συρίας ενώ το 2014 καταγράφεται και η κρίση Ρωσίας-Ουκρανίας.

Γενικά οι γεωγραφικές περιοχές που θεωρούνται περισσότερο παγκοσμιοποιημένες είναι η δυτική Ευρώπη, η κεντρική Ασία και η ανατολική Ευρώπη μάλιστα οι πιο παγκοσμιοποιημένες χώρες θεωρούνται η Ολλανδία, το Βέλγιο, ο Καναδάς, η Πορτογαλία, η Ιρλανδία και η Σιγκαπούρη ενώ λιγότερο θεωρούνται η Ισημερινή Γουινέα, το Αφγανιστάν και το Σουδάν (KOF Index of Globalisation, 2012, 2013).

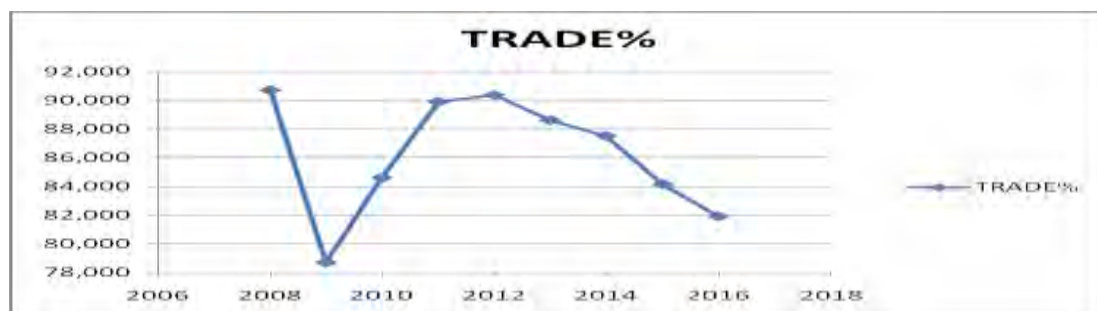
Με μια απλή παρατήρηση τόσο στο Global Peace Index όσο και στον KOF Globalisation Index αντιλαμβάνεται κανείς ότι οι πιο ειρηνικές χώρες του GPI βρίσκονται και στην κορυφή του KOF. Επίσης η γεωγραφική περιοχή της Ευρώπης όπου θεωρείται η πιο ειρηνική στο GPI ομοίως παρατηρείται ότι οι πλειοψηφία των είκοσι πρώτων χωρών που συγκαταλέγονται στον KOF ανήκουν στην ίδια γεωγραφική περιοχή.

Τέλος ύστερα από την μελέτη της πορείας της παγκοσμιοποίησης τα έτη 2009-2014 και την σύγκριση με τον GPI. Παρατηρείται ότι η Οικονομική κρίση έχει επιβραδύνει σημαντικά την παγκοσμιοποίηση ενώ ειρήνη φαίνεται να ανθίζει περισσότερο σε χώρες όπου είναι περισσότερο παγκοσμιοποιημένες. Έτσι μπορούμε να καταλήξουμε στο όχι παράλογο συμπέρασμα ότι η παγκοσμιοποίηση προωθεί την ειρήνη.

5.2 Σχέση του Global Peace Index (GPI) με το Παγκόσμιο Εμπόριο (Trade%)

Στην αυτή την ενότητα γίνεται μια προσπάθεια να βρεθεί η σχέση της ειρήνης με το Παγκόσμιο εμπόριο. Το εγχείρημα αυτό γίνεται με την σύγκριση του Global Peace Index και του παγκόσμιου εμπορίου εκφρασμένο ως το σύνολο των εισαγωγών και εξαγωγών των αγαθών και υπηρεσιών ως ποσοστό του ΑΕΠ την περίοδο 2008-2016 και συμπεριλαμβάνει 124 χώρες όπως το παράρτημα Η.

Γράφημα 14. Μέσος Όρος 124 χωρών του Παγκόσμιου εμπορίου (2008-2016) εκφρασμένο ως το άθροισμα των εισαγωγών και εξαγωγών ως ποσοστό του ΑΕΠ. Πηγή World Bank, υπολογισμοί του συγγραφέα

Όλα τα στοιχεία για το εμπόριο προέρχονται από την Παγκόσμια τράπεζα (<https://data.worldbank.org/indicator/NE.TRD.GNFS.ZS>).

Σύμφωνα με το παραπάνω διάγραμμα παρατηρείται πως το παγκόσμιο εμπόριο είχε μια δραματική μείωση το 2009, αυτό οφείλεται στην οικονομική κρίση που επηρέασε την πλειοψηφία των χωρών. Στην συνέχεια φαίνεται να διαγράφεται μια αύξηση του εμπορίου αν και αργή για δυο συνεχόμενα έτη μέχρι το 2012. Στην συνέχεια βλέπουμε να ακολουθεί μια πορεία συνεχής μείωσης του μέχρι το 2016.

Μελετώντας τον Global Peace Index συμπεράναμε πως ο κόσμος από το 2008-2017 έγινε λιγότερο ειρηνικός ομοίως βλέπουμε το εμπόριο για την περίοδο 2008-2016 να έχει μειωθεί δραματικά. Κυρίως οφείλεται στην παγκόσμια κρίση που έπληξε τις χώρες όμως είναι σκόπιμο να αναφερθεί πως ο κόσμος πλήττεται αυτήν την περίοδο από συγκρούσεις πολέμους και κρίσεις όπως ο εμφύλιος της Συρίας, της Λιβύης, της

Υεμένης καθώς και η κρίση Ρωσίας –Ουκρανίας και από ότι φαίνεται έχουν επηρεάσει και το εμπόριο.

Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι στις χώρες αυτές οι εισαγωγές και οι εξαγωγές αποτελούν σημαντικό μερίδιο του ΑΕΠ τους. Αυτό αποδεικνύει πως οι οικονομίες των χωρών εξαρτώνται από το εμπόριο, μάλιστα οι εμπορικές σχέσεις μεταξύ των χωρών είναι πολύ ανεπτυγμένες που κάθε αλλαγή επηρεάζει την εθνική αλλά και την παγκόσμια οικονομία.

Βλέπουμε πως οι μεγαλύτεροι παίκτες του εμπορίου παγκοσμίως είναι οι χώρες τις Ευρώπης, οι ΗΠΑ, η Κίνα, η Ιαπωνία, ο Καναδάς, η Σιγκαπούρη, η Ελβετία, η Ρωσία, η Νορβηγία μεταξύ άλλων. Μάλιστα οι ΗΠΑ αποτελούν τον μεγαλύτερο εισαγωγέα αγαθών διεθνώς ενώ η Κίνα θεωρείται ο μεγαλύτερος εξαγωγές αγαθών.

Επίσης οι χώρες τις Ευρώπης και κυρίως οι χώρες που ανήκουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελούν το μεγαλύτερο εμπορικό εταίρο παγκοσμίως. Μάλιστα το 16,5% των εισαγωγών και εξαγωγών προέρχεται από την Ευρώπη. Επίσης δραστηριοποιείται με εμπορικές σχέσεις πέρα από τα σύνορα της και συνεργάζεται με εταίρους σε όλο τον κόσμο. Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι η Ε.Ε έρχεται πρώτη στις εξαγωγές βιομηχανικών προϊόντων στο κόσμο ενώ εισάγει αγαθά από 100 και περισσότερες χώρες (https://europa.eu/european-union/topics/trade_el).

Παρατηρείται λοιπόν ότι οι πιο ειρηνικές χώρες σύμφωνα με τον Global Peace Index όπως είναι οι χώρες τις Ευρώπης, Καναδάς, Ιαπωνία, Σιγκαπούρη πέρα από πιο ειρηνικές είναι και σημαντικοί παίκτες για το παγκόσμιο εμπόριο. Αυτό φανερώνει ότι η αλληλεξάρτηση μεταξύ των χωρών λόγω των εμπορικών σχέσεων και τα οφέλη που προκύπτουν από το εμπόριο είναι τεράστια.

Τέλος, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι η σχέση εμπορίου και ειρήνης είναι θετική. Όσο πιο ειρηνικός είναι ο κόσμος τόσο οι εμπορικές και οικονομικές σχέσεις των χωρών ευνοούνται η αλλιώς σε έναν κόσμο όπου υποφέρει από πολέμους και διαμάχες είναι αναμενόμενο να επηρεαστεί η οικονομία και η ευημερία των πολιτών.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Ύστερα από την σύντομη ματιά στην ειρηνικότητα των 138 χωρών για την περίοδο 2008 έως 2017 συμπεραίνουμε ότι ο κόσμος σήμερα είναι λιγότερο ειρηνικός από την αρχή της δεκαετίας όμως υπογραμμίζετε το χάσμα ανάμεσα στις περισσότερες ειρηνικές και στις λιγότερες ειρηνικές αφού την δεκαετία αυτή βλέπουμε ένα διχασμένο κόσμο όπου οι περισσότερες ειρηνικές χώρες απολαμβάνουν μεγαλύτερα επίπεδα ευημερίας και ασφάλειας ενώ οι λιγότερες ειρηνικές χώρες βυθίζονται στην βία και στους πολέμους (GPI, 2015).

Ο κόσμος αυτήν την δεκαετία βίωσε δύσκολες καταστάσεις αρχικά με το ξέσπασμα της οικονομικής κρίσης όπου επηρέασε το σύνολο των χωρών όπου έκανε τους παράγοντες για την αντίληψη της εγκληματικότητας, την πολιτική σταθερότητα και τις εσωτερικές συγκρούσεις να αυξηθούν έπειτα καταγράφεται η αραβική άνοιξη στην περιοχή της Μέσης Ανατολής και Βόρειας Αφρικής όπου επηρέασε όλη την περιοχή ενώ πήρε και διεθνής διαστάσεις με την εμπλοκή της Ρωσίας και των ΗΠΑ βάζοντας τους εχθρούς του ψυχρού πολέμου απέναντι ξανά ενώ ήταν αιτία για το ξέσπασμα των εμφυλίων στην Συρία, στην Λιβύη και στην Υεμένη. Μάλιστα αν αφαιρούσαμε την περιοχή της MENA ο κόσμος θα γινόταν πιο ειρηνικός την τελευταία δεκαετία.

Επίσης καταγράφεται η κρίση της Ρωσίας και Ουκρανίας που αναστάτωσε την περιοχή της Ευρασίας. Επίσης η Υποσαχάρια Αφρική υποφέρει από πολέμους ενώ η το Αφγανιστάν και το Πακιστάν βιώνουν εσωτερικές συγκρούσεις μετρώντας πολυάριθμα θύματα. Ενώ λατινική Αμερική και η Νότια Αμερική υποφέρουν από τον πόλεμο των ναρκωτικών.

Η Ευρώπη είναι η πιο ειρηνική γεωγραφική περιοχή παγκοσμίως με τις πιο ειρηνικές χώρες του Δείκτη να ανήκουν στην Ήπειρο αυτή ενώ η λιγότερη ειρηνική περιοχή στον κόσμο για αυτήν την δεκαετία είναι η Μέση Ανατολή και Βόρεια Αφρική.

Οι χώρες φαίνεται να επιδεικνύουν παρόμοιες συμπεριφορές στο 23 δείκτες του GPI. Καταγράφηκε ότι στην κατηγορία στρατικοποίησης οι χώρες βελτιώθηκαν μειώνοντας τις στρατιωτικές δαπάνες ως ποσοστό του ΑΕΠ ενώ μείωσαν τον αριθμό των ενόπλων δυνάμεων.

Στην κατηγορία των δεικτών που μετρούν την εσωτερική ασφάλεια στην κοινωνία η πλειοψηφία των χωρών επιδείνωσε της βαθμολογίες. Με την μεγαλύτερη χειροτέρευση να καταγράφει ο δείκτης για την επίδραση της τρομοκρατίας, η αύξηση του αριθμού των προσφύγων και εκτοπισμένων, αύξηση της πολιτικής αβεβαιότητας και αύξηση των φυλακισμένων. Το θετικό είναι ότι παρατηρήθηκε μείωση του ρυθμού ανθρωποκτονιών ενώ αυξήθηκε ο σεβασμός στα ανθρωπινά δικαιώματα (GPI, 2017).

Στην κατηγορία για την εμπλοκή σε συνεχιζόμενες εσωτερικές ή εξωτερικές συγκρούσεις άλλες χώρες βελτιώθηκαν ενώ άλλες χειροτέρευσαν. Στις σχέσεις των χωρών με τους γείτονες φαίνεται ότι η πλειοψηφία των χωρών παρέμειναν σταθερές ενώ άλλες χειροτέρευσαν. Η εμπλοκή σε εξωτερικές συγκρούσεις χειροτέρεψε σε σημαντικό αριθμό χωρών ενώ κάποιες βελτίωσαν την εμπλοκή σε εσωτερικές συγκρούσεις (GPI, 2017).

Με την εφαρμογή της σ-σύγκλισης για αυτήν την δεκαετία παρατηρήθηκε ότι οι χώρες αποκλίνουν το διάστημα 2008 έως 2010, από το 2012 έως 2015 και 2016 έως 2017 ενώ τάση σύγκλισης διαπιστώθηκε από το 2010 έως 2012 και από 2015 έως 2016. Οι τάση απόκλισης φανερώνει την ανισότητα που επικρατεί στον κόσμο όπου άλλες χώρες βιώνουν βία και πολέμους ενώ άλλες ευημερούν ενώ μετά 2011 η απόκλιση οφείλεται στους εμφυλίους πολέμους που ξεσπούν ο ένας μετά τον άλλον στην περιοχή της MENA.

Από την άλλη σύγκλιση παρατηρείται 2010-2012 λόγω της οικονομικής κρίσης που επηρέασε το σύνολο των χωρών και προκληθήκαν παρόμοιες αντιδράσεις από της χώρες και τέλος από το 2015 έως το 2016 που καταγράφηκε πάλι σύγκλιση οφείλετε στην απομάκρυνση των δυνάμεων του NATO από το Αφγανιστάν ενώ η πλειοψηφία των χωρών επηρεάστηκε από την επίδραση της τρομοκρατίας και την αύξηση των προσφύγων και εκτοπισμένων.

Οι χώρες φαίνεται να συγκλίνουν προς έναν κοινό σκοπό τη επικράτηση της ειρήνης στον κόσμο μέσω τις υιοθετήσεις πολιτικών για την διασφάλιση της ειρήνης και αυτό αποδεικνύεται από τα 193 κράτη- μέλη του Οργανισμού Ηνωμένων εθνών (ΟΗΕ) που σκοπό έχει την διασφάλιση της ειρήνης παγκοσμίως. Μάλιστα αποδεικνύεται ότι

οι χώρες έχουν γίνει τόσο εξαρτημένες η μια με την άλλη μέσω της παγκοσμιοποίησης και των ανοιχτών οικονομιών όπου το κόστος ενός πολέμου θα ήταν καταστροφικό για την οικονομία και την ευημερία των πολιτών.

Συμπερασματικά, ο καινοτόμος Παγκόσμιος δείκτης ειρήνης (GPI) έδωσε την δυνατότητα να αξιολογηθεί και να μετρηθεί για πρώτη φορά η ειρήνη και να βοηθήσει στην καλύτερη αντίληψη των παραγόντων που βοηθούν στην ανάπτυξη και διατήρηση των ειρηνικών κοινωνιών. Έδωσε την δυνατότητα στον επιστημονικό κόσμο να μελετήσει την ειρήνη και γνωρίζοντας τις αιτίες που την προκαλούν, να χαραχτούν πολιτικές για την βελτίωση της. Μόνο με την καλύτερη γνώση των αιτιών που φέρνουν την ειρήνη θα κατορθώσει η ανθρωπότητα να ευημερήσει.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αρτελάρης, Π., Καλλιώρας Δ., Πετράκος Γ. (2011). *Εισοδηματικές ανισότητες μεταξύ των ελληνικών νομών, 1995-2005: Διερεύνηση της ύπαρξης σύγκλισης κατά ομάδες, Αειχώρος*, **15**, 42-67.

Arvanitidis, P., Kollias. C., Messis, P. (2017). *Converging Allies? Peace Economics Peace Science and Public Policy*, **23**(2).

Arvanitidis, P., Kollias, C., Messis, P. (2016). *Asymmetric Convergence in Globalization? Findings from a Disaggregated Analysis*. *Managing Global Transitions*, **14**(2), 117-135.

Arvanitidis, P., Kollias, C., Anastasopoulos, K. (2014). *Is There an International Convergence in Defence Burdens? Some Initial Findings*. *Peace Economics, Peace Science and Public Policy*, **20**(4)

Barbieri, K., Schneider, G. (1999). *Globalization and Peace: Assessing New Directions in the Study of Trade and Conflict*. *Journal of Peace Research*. Special Issue on Trade and Conflict, **36**(4), 387-404.

Barbieri, K. (2005). *Economic Globalization and Civil War*. *The Journal of Politics*, **67**(4), 1228-1247.

Baumol, W. (1986). *Productivity Growth, Convergence and Welfare: What the Long Run Data Show?*, *American Economic Review*, **76**(5), 1072-85.

Barro, R. J., Sala-i-Martin, X. (1992). *Convergence*. *The Journal of Political Economy*, 223-251.

Belous, R. S., Hartley, R. S. (1990). *The Growth of Regional Trading Blocs in the Global Economy*. Washington. DC:National Planning Association.

Birdsall, N. (2009). «How to unlock the \$1 trillion that developing countries urgently need to cope with the crisis». *Center for Global development*, 1-5.

Blomberg, S., Hess, G. D. (2006). *How Much Does Violence Tax Trade?*. *Review of Economics and Statistics*, **88**(4), 599–612

Chan, S. (1997). *In Search of Democratic Peace: Problems and Promise*. Mershon International Studies Review, **41**(1), 59-91.

Davis, D., Weinstein, D. (2002). *Bones, Bombs, and Break Points: The Geography of Economic Activity*. American Economic Review, **92**(5), 1269-1289.

Dreher, A. (2006). *Does Globalization Affect Growth? Evidence from a New Index of Globalization*. Applied Economics, **38**(10), 1091–1110.

Dreher, A., Gaston, N., Martens, P. (2008). *Measuring Globalisation - Gauging its Consequences*. New York: Springer

Eckey, H.F., Turck, M. (2007). *Convergence of EU-Regions. A Literature Report*. *Investigaciones Regionales*, **10**, 5–32.

Galtung, J. (1996). *Peace by peaceful means: peace and conflict, development and civilization*. Sage Publications.

Galtung, J. (1990). "Cultural Violence". Journal of Peace Research, **27** (3), 291-305

Glick, R., Taylor, A. (2005). *Collateral Damage: Trade Disruption and the Economic Impact of War*. NBER Working Paper, No. 11565.

Global Peace Index, (2008). *Methodology, Results and Findings*. Institute for Economics and Peace.

Global Peace Index, (2009). *Methodology, Results and Findings*. Institute for Economics and Peace.

Global Peace Index, (2010). *Methodology, Results and Findings*. Institute for Economics and Peace.

Global Peace Index, (2011). *Methodology, Results and Findings*. Institute for Economics and Peace.

Global Peace Index, (2012). *Quantifying peace and its benefits*. Institute for Economics and Peace.

Global Peace Index, (2013). *Measuring the state of Global Peace*. Institute for Economics and Peace.

Global Peace Index, (2014). *Measuring Peace and assessing country risk*. Institute for Economics and Peace.

Global Peace Index, (2015). *Measuring Peace its causes and its economic value*. Institute for Economics and Peace.

Global Peace Index, (2016). *10 Years of measuring Peace*. Institute for Economics and Peace.

Global Peace Index, (2017). *Measuring Peace in a complex World*. Institute for Economics and Peace.

Grenville, J.A.S. (1974). *The Major International Treaties 1914-1973*. London: Methuen.

Gygli, S., Haelg, F., Sturm, J.E. (2018). *The KOF Globalisation Index- Revisited*. KOF Working Papers No 439, KOF Swiss Economic Institute.

Hess, G., Orphanides, A. (2001). *War and Democracy*. Journal of Political Economy, **109**(4), 776-810.

Jackson, M. O., Nei, S. (2015). *Networks of military alliances, wars and international trade*. PNAS, **112**(50), 15277-15284

Knill, C. (2007). *Introduction: Cross-national policy convergence: concepts, approaches and explanatory factors*. Journal of European Public Policy, 764-774.

KOF Index of Globalization, (2012a). *Definitions and Sources*. KOF Swiss Economic Institute.

KOF Index of Globalization, (2012b). *Economic Crisis Brings Economic Globalization to Fall*. Press Release. KOF Swiss Economic Institute.

KOF Index of Globalization, (2013). *Slight Recovery of Economic Globalization*. Press Release. KOF Swiss Economic Institute.

KOF Index of Globalization, (2014). *Switzerland No Longer Among the Top Ten*. Press Release. KOF Swiss Economic Institute.

KOF Index of Globalization, (2015). *Globalization Is Stagnating*. Press Release. KOF Swiss Economic Institute.

KOF Index of Globalization, (2016). *Netherlands Beat Ireland and Belgium*. Press Release. KOF Swiss Economic Institute.

KOF Index of Globalization, (2017). *Netherlands Are the Most Globalized Country*. Press Release. KOF Swiss Economic Institute.

Kollias, C., Paleologou, S. M. (2017). *The Globalization and Peace Nexus: Findings Using two Composite Indices*. Social Indicators Research, **131**(3), 871-885.

Λώλος, Σ. (2009). *Οι ελληνικές περιφέρειες: Οικονομική σύγκλιση και συνοχή*. Εκδοσεις: Gutenberg, Αθήνα.

Marques, A., Soukiazis. E. (1998). *Per capita income convergence across countries and across regions in the European Union. Some new evidence*. International meeting of European Economy organised by CEDIN(ISEG), Lisbon.

Martin, P., Mayer, T., Thoenig, M. (2008). *Make Trade not War?*. The Review of Economic Studies, 75, 865-900.

McConaghy, C. (2015). *Cooperation for a Peaceful and Sustainable World Part 1 The Global Peace Index and the Structure of Peace*. Peace Economics and Development, **20**, 1-33.

Mill, J.S. (1990). *Principles of Political Economy*. London :Longmans.582

Morales-Zumaquero, A., Sosvilla-Rivero, S. (2015). *A contribution to the empirics of convergence in real GDP growth: the role of financial crises and exchange-rate regimes*. Applied Economics, 2156-2169.

Μοντεσσόρι, Μ. (1986). *Παιδαγωγικό Μανιφέστο*. Αθήνα: Εκδόσεις Γλάρος.

Plumper, T., Schneider, C. J. (2009). *The analysis of policy convergence, or : how to chase a black cat in a dark room*. Journal of European Public Policy. 990-1011.

Polachek, S. (1980). *Conflict and Trade*. Journal of Resolution, **24**(1), 57-78.

Potrafke, N. (2015). *The Evidence on Globalisation*. The World Economy, **38**(3), 509–552

Pyun, J. H., Lee, J. (2011). Does trade integration contribute to peace?. Working Paper, No. 11-7, University of California, Department of Economics, Davis, CA.

Quah, D. (1996). *Empirics for Economic Growth and Convergence*, European Economic Review, **40**(6), 1353-75

Sala-i-Martin, X. (1996). *The Classical Approach to Convergence Analysis*. Economic Journal, **106**(437), 1019-1036.

SIPRI, 2017. *Trends in world nuclear forces*.

Διαθεσιμο στο:

<https://www.sipri.org/publications/2017/sipri-fact-sheets/trends-world-nuclear-forces-2017>

Πρόσβαση, Ιουνιος 05, 2018

UCDP Battle-Related Deaths Dataset Codebook. (2017)

Διαθέσιμο στο:

<http://ucdp.uu.se/downloads/brd/ucdp-brd-171.pdf>

Πρόσβαση, Σεπτέμβριος 20, 2018

UCDP Non-State Conflict Codebook (2016)

Διαθέσιμο στο:

https://pcr.uu.se/digitalAssets/666/c_666956-1_1-k_ucdp-non-state-conflict-dataset-codebook-v2.5-2016.pdf

Πρόσβαση, Σεπτέμβριος 20, 2018

UCDP One-sided Violence Codebook. (2016).

Διαθέσιμο στο:

https://pcr.uu.se/digitalAssets/666/c_666956-1_1-k_ucdp-one-sided-violence-dataset-codebook-v.1.4-2016.pdf

Πρόσβαση, Σεπτέμβριος 20, 2018

ΙΣΤΙΟΣΕΛΙΔΕΣ

<http://www.un.org/en/about-un/>

<http://www.un.org/en/sections/about-un/main-organs/>

<https://www.nato.int/>

<http://economicsandpeace.org/bio/steve-killelea/>

<http://www.visionofhumanity.org/>

<http://www.prisonstudies.org/about-us>

<https://www.unodc.org/unodc/en/data-and-analysis/United-Nations-Surveys-on-Crime-Trends-and-the-Operations-of-Criminal-Justice-Systems.html>

<https://www.iiss.org/en/about-s-us>

<https://www.start.umd.edu>

<https://www.sipri.org/>

<http://ucdp.uu.se/>

<http://www.unhcr.org/>

<http://www.internal-displacement.org/about-us/about-idmc/>

<http://www.politicalterrorscale.org/Data/>

<http://www.pcr.uu.se/research/ucdp/>

<https://www.iiss.org/publications/armed-conflict-database>

<https://www.unroca.org/>

<https://www.kof.ethz.ch/en/forecasts-and-indicators/indicators/kof-globalisation-index.html>

<https://data.worldbank.org/indicator/NE.TRD.GNFS.ZS>

https://europa.eu/european-union/topics/trade_el

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Παράρτημα <<Α>>

Δεδομένα Γραφήματος 1 & 2.

		ΟΙ ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ ΣΤΟΝ GPI 138 ΧΩΡΩΝ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2008-2017									
		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1	ΙΣΛΑΝΔΙΑ	1,176	1,225	1,212	1,148	1,113	1,162	1,189	1,148	1,192	1,111
2	ΔΑΝΙΑ	1,333	1,217	1,341	1,289	1,239	1,207	1,193	1,150	1,246	1,337
3	ΝΟΡΒΗΓΙΑ	1,343	1,217	1,322	1,356	1,480	1,359	1,371	1,393	1,500	1,486
4	ΝΕΑ ΖΗΛΑΝΔΙΑ	1,350	1,202	1,188	1,279	1,239	1,237	1,236	1,221	1,287	1,241
5	ΙΑΠΩΝΙΑ	1,358	1,272	1,247	1,287	1,326	1,293	1,316	1,322	1,395	1,408
6	ΙΡΛΑΝΔΙΑ	1,410	1,333	1,337	1,370	1,328	1,359	1,384	1,354	1,433	1,480
7	ΠΟΛΤΟΓΑΛΙΑ	1,412	1,348	1,366	1,453	1,470	1,467	1,425	1,344	1,356	1,258
8	ΦΙΛΑΝΔΙΑ	1,432	1,322	1,352	1,352	1,348	1,297	1,297	1,277	1,429	1,515
9	ΑΥΣΤΡΙΑ	1,449	1,252	1,290	1,337	1,328	1,250	1,200	1,198	1,278	1,265
10	ΚΑΝΑΔΑΣ	1,451	1,311	1,392	1,355	1,317	1,306	1,306	1,287	1,388	1,371
11	ΕΛΒΕΤΙΑ	1,465	1,393	1,424	1,421	1,349	1,272	1,258	1,275	1,370	1,373
12	ΣΟΥΙΔΙΑ	1,468	1,269	1,354	1,401	1,419	1,319	1,381	1,360	1,461	1,516
13	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	1,475	1,392	1,398	1,416	1,424	1,431	1,423	1,379	1,486	1,500
14	ΒΕΛΓΙΟ	1,485	1,359	1,400	1,413	1,376	1,339	1,354	1,368	1,528	1,525
15	ΣΛΟΒΕΝΙΑ	1,491	1,322	1,358	1,358	1,330	1,374	1,398	1,378	1,408	1,364
16	ΤΣΕΧΙΑ	1,501	1,328	1,360	1,320	1,396	1,404	1,381	1,341	1,360	1,360
17	ΟΥΓΓΑΡΙΑ	1,501	1,575	1,495	1,495	1,476	1,520	1,482	1,463	1,534	1,494
18	ΧΙΛΗ	1,576	1,481	1,616	1,710	1,616	1,589	1,591	1,563	1,635	1,595
19	ΣΛΟΒΑΚΙΑ	1,576	1,539	1,536	1,576	1,590	1,622	1,467	1,478	1,603	1,611
20	ΟΥΡΟΥΓΟΥΑΗ	1,606	1,557	1,568	1,521	1,628	1,528	1,565	1,721	1,726	1,709
21	ΟΛΛΑΝΔΙΑ	1,607	1,531	1,610	1,628	1,606	1,520	1,475	1,432	1,541	1,525
22	ΡΟΥΜΑΝΙΑ	1,611	1,591	1,739	1,742	1,627	1,584	1,677	1,542	1,649	1,600
23	ΟΜΑΝ	1,612	1,520	1,561	1,743	1,887	1,806	1,889	1,947	2,016	1,983
24	ΜΠΟΥΤΑΝ	1,616	1,667	1,665	1,693	1,481	1,487	1,422	1,416	1,445	1,474
25	ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ	1,652	1,476	1,467	1,455	1,494	1,438	1,414	1,329	1,465	1,425
26	ΙΤΑΛΙΑ	1,653	1,648	1,701	1,775	1,690	1,663	1,675	1,669	1,774	1,737
27	ΣΙΝΓΚΑΠΟΥΡΗ	1,673	1,533	1,533	1,585	1,521	1,438	1,545	1,542	1,535	1,534
28	ΙΣΠΑΝΙΑ	1,683	1,577	1,588	1,641	1,548	1,563	1,548	1,451	1,604	1,568
29	ΠΟΛΩΝΙΑ	1,687	1,599	1,618	1,545	1,524	1,530	1,532	1,430	1,557	1,676
30	ΝΟΤΙΑ ΚΟΡΕΑ	1,691	1,627	1,715	1,829	1,734	1,822	1,849	1,701	1,858	1,823
31	ΚΑΤΑΡ	1,694	1,392	1,394	1,398	1,395	1,480	1,491	1,568	1,716	1,664
32	ΚΟΣΤΑ ΡΙΚΑ	1,701	1,578	1,590	1,681	1,659	1,755	1,781	1,654	1,699	1,701
33	ΕΣΤΟΝΙΑ	1,702	1,661	1,751	1,798	1,715	1,710	1,635	1,677	1,732	1,712
34	ΓΑΛΛΙΑ	1,707	1,579	1,636	1,697	1,710	1,863	1,808	1,742	1,829	1,839
35	ΒΙΕΤΝΑΜ	1,720	1,664	1,691	1,670	1,641	1,772	1,792	1,848	1,906	1,919
36	ΜΑΛΑΙΣΙΑ	1,721	1,561	1,539	1,467	1,485	1,574	1,659	1,561	1,648	1,637
37	ΔΕΤΟΝΙΑ	1,723	1,773	1,818	1,793	1,774	1,772	1,745	1,695	1,680	1,670
38	ΓΚΑΝΑ	1,723	1,761	1,781	1,752	1,807	1,899	1,902	1,840	1,809	1,793
39	ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	1,723	1,687	1,713	1,760	1,741	1,784	1,797	1,674	1,735	1,732
40	ΗΝΩΜΕΝΑ ΑΡΑΒΙΚΑ ΕΜΙΡΑΤΑ	1,745	1,667	1,715	1,690	1,785	1,679	1,748	1,805	1,931	1,944
41	ΜΑΔΑΓΑΣΚΑΡΗ	1,770	1,912	2,019	2,239	2,124	2,074	1,942	1,911	1,763	1,797
42	ΤΑΙΒΑΝ	1,779	1,652	1,664	1,638	1,602	1,538	1,558	1,657	1,787	1,782
43	ΚΟΥΒΕΙΤ	1,786	1,680	1,693	1,667	1,792	1,705	1,679	1,626	1,842	1,909
44	ΜΠΟΤΣΟΥΑΝΑ	1,792	1,643	1,641	1,695	1,621	1,598	1,678	1,597	1,639	1,622
45	ΤΥΝΗΣΙΑ	1,797	1,698	1,678	1,765	1,955	2,005	2,001	1,952	1,949	1,977
46	ΠΑΝΑΜΑΣ	1,797	1,798	1,878	1,812	1,899	1,893	1,877	1,903	1,837	1,835
47	ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	1,801	1,647	1,631	1,631	1,609	1,787	1,798	1,685	1,830	1,786
48	ΜΟΖΑΜΒΙΚΗ	1,803	1,765	1,779	1,809	1,796	1,910	2,004	1,976	1,963	2,013
49	ΛΑΟΣ	1,810	1,701	1,661	1,687	1,662	1,724	1,723	1,700	1,852	1,800
50	ΚΥΠΡΟΣ	1,847	1,737	2,013	2,013	1,957	1,840	1,844	1,924	1,994	1,994
51	ΖΑΜΠΙΑ	1,856	1,779	1,813	1,833	1,830	1,832	1,791	1,846	1,783	1,786
52	ΕΛΛΑΔΑ	1,867	1,778	1,887	1,947	1,976	1,957	2,052	1,878	2,044	1,998
53	ΓΚΑΜΠΟΝ	1,878	1,758	1,981	2,059	1,972	1,995	1,945	1,904	2,033	2,052
54	ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ	1,895	1,851	1,962	1,852	1,763	1,907	1,789	1,865	1,957	1,880

55	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	1,903	1,775	1,785	1,845	1,699	1,663	1,637	1,607	1,646	1,631
56	TANZANIA	1,919	1,798	1,832	1,858	1,873	1,887	1,889	1,903	1,899	1,876
57	ΝΙΚΑΡΑΓΟΥΑ	1,919	1,801	1,924	2,021	2,006	1,931	1,882	1,947	1,975	2,002
58	ΚΡΟΑΤΙΑ	1,926	1,741	1,707	1,699	1,648	1,571	1,548	1,550	1,633	1,665
59	ΛΙΒΥΗ	1,927	1,710	1,839	2,816	2,830	2,604	2,453	2,819	3,200	3,328
60	ΚΟΥΒΑ	1,954	1,856	1,964	1,964	1,951	1,922	1,986	1,988	2,057	2,056
61	ΜΑΡΟΚΟ	1,954	1,811	1,861	1,887	1,867	1,897	1,902	2,002	2,086	2,004
62	ΙΣΗΜΕΡΙΝΗ ΓΟΥΙΝΕΑ	1,964	1,801	1,948	2,041	2,039	2,072	2,079	1,987	1,940	1,930
63	ΙΟΡΔΑΝΙΑ	1,969	1,832	1,948	1,918	1,905	1,858	1,861	1,944	2,127	2,087
64	ΒΟΣΝΙΑ ΕΡΖΕΓΟΒΙΝΗ	1,974	1,755	1,873	1,893	1,923	1,967	1,902	1,839	1,915	2,035
65	KINA	1,981	1,921	2,034	2,054	2,061	2,126	2,207	2,267	2,288	2,242
66	ΙΝΔΟΝΗΣΙΑ	1,983	1,853	1,946	1,979	1,913	1,879	1,853	1,768	1,799	1,850
67	ΑΙΓΥΠΤΟΣ	1,987	1,773	1,784	2,023	2,220	2,258	2,571	2,382	2,574	2,583
68	ΠΑΡΑΓΟΥΑΗ	1,997	1,916	2,019	1,954	1,973	2,060	1,976	2,023	2,037	1,961
69	ΣΕΝΕΓΑΛΗ	2,011	1,984	2,031	2,047	1,994	2,061	1,974	1,805	1,978	1,929
70	ΚΑΖΑΚΣΤΑΝ	2,018	2,018	2,113	2,137	2,151	2,031	2,158	2,008	2,019	1,992
71	ΜΑΛΑΟΥΙ	2,024	1,711	1,813	1,740	1,894	1,984	1,995	1,814	1,817	1,825
72	ΜΠΑΧΡΕΙΝ	2,025	1,881	1,956	2,398	2,247	2,109	2,225	2,142	2,398	2,404
73	ΣΥΡΙΑ	2,027	2,049	2,274	2,322	2,830	3,393	3,650	3,645	3,806	3,814
74	ΡΟΥΑΝΤΑ	2,030	2,027	2,012	2,185	2,250	2,444	2,494	2,420	2,323	2,227
75	NAMIMΠΙΑ	2,042	1,841	1,864	1,850	1,804	1,807	1,808	1,784	1,873	1,838
76	ΒΟΛΙΒΙΑ	2,043	1,990	2,037	2,045	2,021	2,062	1,969	2,025	2,038	2,045
77	ΑΛΒΑΝΙΑ	2,044	1,925	1,925	1,912	1,927	1,961	1,939	1,821	1,867	1,908
78	ΠΕΡΟΥ	2,046	1,972	2,067	2,077	1,995	2,258	2,304	2,029	2,057	1,986
79	ΜΠΟΥΡΚΙΝΑ ΦΑΣΟ	2,062	1,905	1,852	1,832	1,881	2,064	1,998	1,994	2,063	2,070
80	ΔΟΜΙΝΙΚΑΝΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ	2,069	1,890	2,103	2,125	2,068	2,103	2,093	2,089	2,143	2,114
81	ΜΟΛΔΑΒΙΑ	2,091	1,925	1,938	1,892	1,927	1,984	1,971	1,942	1,953	1,938
82	ΟΥΚΡΑΝΙΑ	2,096	2,010	2,115	1,995	1,953	2,238	2,546	2,845	3,287	3,184
83	ΣΕΡΒΙΑ	2,110	1,951	2,071	2,071	1,920	1,912	1,849	1,768	1,834	1,888
84	ΜΠΑΓΚΛΑΝΤΕ Σ	2,118	2,045	2,058	2,070	2,071	2,159	2,106	1,997	2,045	2,035
85	ΣΚΟΠΙΑ	2,119	2,039	2,048	2,048	1,935	2,044	2,056	1,944	2,092	2,133
86	ΜΟΓΓΟΛΙΑ	2,155	2,040	2,101	1,880	1,884	1,921	1,778	1,706	1,838	1,801
87	ΕΛ ΣΑΛΒΑΔΟΡ	2,163	2,068	2,195	2,215	2,220	2,240	2,280	2,263	2,237	2,239
88	ΒΡΑΖΙΛΙΑ	2,168	2,022	2,048	2,040	2,017	2,051	2,073	2,122	2,176	2,199
89	ΚΑΜΠΟΤΖΗ	2,179	2,179	2,252	2,301	2,207	2,263	2,201	2,179	2,161	2,065
90	ΚΑΜΕΡΟΥΝ	2,182	2,073	2,210	2,104	2,113	2,191	2,235	2,349	2,356	2,390
91	ΜΕΞΙΚΟ	2,191	2,209	2,216	2,362	2,445	2,434	2,500	2,530	2,557	2,646
92	ΛΕΥΚΟΡΩΣΙΑ	2,194	2,103	2,204	2,283	2,208	2,117	2,078	2,173	2,202	2,141
93	ΠΑΠΟΥΑ ΝΕΑ ΓΟΥΙΝΕΑ	2,224	2,059	2,113	2,139	2,076	2,126	2,066	2,064	2,143	2,095
94	ΤΖΑΜΑΙΚΑ	2,226	2,111	2,138	2,244	2,222	2,274	2,203	2,153	2,091	2,072
95	ΗΠΑ	2,227	2,015	2,056	2,063	2,058	2,126	2,137	2,038	2,154	2,232
96	ΤΡΙΝΙΤΑΝΤ ΚΑΙ ΤΑΜΠΑΚΟ	2,230	2,035	2,107	2,051	2,082	2,074	2,065	2,070	2,056	2,095
97	ΜΑΛΙ	2,238	2,068	2,240	2,188	2,132	2,346	2,465	2,310	2,489	2,596
98	ΙΣΗΜΕΡΙΝΟΣ	2,274	2,211	2,185	2,116	2,028	2,059	2,042	1,997	2,020	1,948
99	AZEPΜΠΑΙΤΖΑ N	2,287	2,327	2,367	2,379	2,360	2,350	2,365	2,325	2,450	2,426
100	ΤΟΥΡΚΕΜΙΣΤΑ N	2,302	2,110	2,295	2,248	2,242	2,154	2,093	2,138	2,202	2,270
101	ΓΟΥΑΤΕΜΑΛΑ	2,328	2,218	2,258	2,405	2,287	2,221	2,248	2,215	2,216	2,245
102	ΟΝΔΟΥΡΑ	2,335	2,265	2,395	2,327	2,339	2,332	2,281	2,210	2,237	2,185
103	IPAN	2,341	2,104	2,202	2,356	2,324	2,473	2,437	2,409	2,411	2,364
104	YEMENH	2,352	2,363	2,573	2,670	2,601	2,747	2,629	2,751	3,399	3,412
105	ΙΝΔΙΑ	2,355	2,422	2,516	2,570	2,549	2,570	2,571	2,504	2,566	2,541
106	ΣΑΟΥΔΙΚΗ ΑΡΑΒΙΑ	2,357	2,167	2,216	2,192	2,178	2,119	2,003	2,042	2,338	2,474
107	ΑΙΤΗ	2,362	2,330	2,270	2,288	2,179	2,075	2,127	2,074	2,066	2,026
108	ΑΝΓΚΟΛΑ	2,364	2,105	2,057	2,109	2,105	2,148	2,143	2,020	2,140	2,116
109	ΟΥΖΜΠΕΚΙΣΤ ΑΝ	2,377	2,202	2,242	2,260	2,219	2,333	2,179	2,187	2,216	2,132
110	ΑΛΓΕΡΙΑ	2,378	2,212	2,277	2,417	2,255	2,284	2,239	2,131	2,213	2,201
111	ΦΙΛΙΠΠΙΝΕΣ	2,385	2,327	2,574	2,574	2,415	2,374	2,456	2,462	2,511	2,555
112	ΟΥΓΚΑΝΤΑ	2,391	2,140	2,165	2,159	2,121	2,180	2,221	2,179	2,148	2,182
113	ΤΟΥΡΚΙΑ	2,403	2,389	2,420	2,411	2,344	2,437	2,402	2,363	2,710	2,777
114	ΒΟΡΕΙΑ	2,412	2,437	2,380	2,318	2,321	2,292	2,364	2,376	2,316	2,324

	ΑΦΡΙΚΗ										
115	ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΟΥ ΚΟΝΓΚΟ	2,417	2,202	2,192	2,165	2,148	2,183	2,211	2,196	2,249	2,334
116	ΤΑΙΛΑΝΔΗ	2,424	2,353	2,393	2,247	2,303	2,378	2,395	2,303	2,312	2,286
117	ΚΕΝΥΑ	2,429	2,266	2,369	2,276	2,252	2,466	2,452	2,342	2,379	2,336
118	ΜΑΥΡΙΤΑΝΙΑ	2,435	2,485	2,389	2,425	2,301	2,326	2,350	2,262	2,295	2,355
119	ΛΙΘΙΟΠΙΑ	2,439	2,551	2,444	2,468	2,504	2,630	2,502	2,234	2,284	2,477
120	ΑΚΤΗ ΕΛΕΦΑΝΤΟΣΤ ΟΥ	2,451	2,342	2,297	2,417	2,419	2,732	2,520	2,133	2,279	2,307
121	ΒΕΝΕΖΟΥΕΛΑ	2,505	2,381	2,387	2,403	2,278	2,370	2,410	2,493	2,651	2,652
122	ΖΙΜΠΑΜΠΟΥΕ	2,513	2,736	2,678	2,722	2,538	2,696	2,662	2,294	2,322	2,352
123	ΣΡΙ ΛΑΝΚΑ	2,584	2,485	2,621	2,407	2,145	2,230	2,197	2,188	2,133	2,019
124	ΜΙΑΝΜΑΡ	2,590	2,501	2,580	2,538	2,525	2,528	2,473	2,323	2,256	2,179
125	ΠΑΚΙΣΤΑΝ	2,694	2,859	3,050	2,905	2,833	3,106	3,107	3,049	3,145	3,058
126	ΛΑΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΟΥ ΚΟΝΓΚΟ	2,707	2,888	2,925	3,016	3,073	3,085	3,213	3,085	3,112	3,061
127	ΝΙΓΗΡΙΑ	2,724	2,602	2,756	2,743	2,801	2,693	2,710	2,910	2,877	2,849
128	ΚΟΛΟΜΒΙΑ	2,757	2,645	2,787	2,700	2,625	2,634	2,701	2,720	2,764	2,777
129	ΡΩΣΙΑ	2,777	2,750	3,013	2,966	2,938	3,060	3,039	2,954	3,079	3,047
130	ΛΙΒΑΝΟΣ	2,840	2,718	2,639	2,597	2,459	2,575	2,620	2,623	2,752	2,782
131	ΒΟΡΕΙΑ ΚΟΡΕΑ	2,850	2,717	2,855	3,092	2,932	3,044	3,071	2,977	2,944	2,967
132	ΚΕΝΤΡΟΑΦΡΙΚ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ	2,857	2,733	2,753	2,869	2,872	3,031	3,331	3,332	3,354	3,213
133	ΤΣΑΝΤ	3,007	2,880	2,964	2,740	2,671	2,493	2,558	2,429	2,464	2,495
134	ΙΣΡΑΗΛ	3,052	3,035	3,019	2,901	2,842	2,730	2,689	2,781	2,656	2,707
135	ΑΒΓΑΝΙΣΤΑΝ	3,126	3,285	3,252	3,212	3,252	3,440	3,416	3,427	3,538	3,567
136	ΣΟΥΔΑΝ	3,189	2,922	3,125	3,223	3,193	3,242	3,362	3,295	3,269	3,213
137	ΣΟΜΑΛΙΑ	3,293	3,257	3,390	3,379	3,392	3,394	3,368	3,307	3,414	3,387
138	ΙΡΑΚ	3,514	3,341	3,406	3,296	3,192	3,393	3,377	3,444	3,570	3,556
	ΜΟ	2,050	1,958	2,014	2,036	2,014	2,046	2,049	2,018	2,091	2,087
	ΤΥΠΙΚΗ ΑΠΟΚΛΙΣΗ	0,446	0,462	0,477	0,475	0,468	0,505	0,519	0,522	0,535	0,537
	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗ ΜΕΤΑΒΛΗΤΟΤ ΤΑΣ	0,218	0,236	0,237	0,233	0,232	0,247	0,253	0,258	0,256	0,257

Παράρτημα <<B>>

Δεδομένα Γραφήματος 3 & 4.

		ΟΙ ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ ΣΤΟΝ GPI ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2008-2017									
		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1	ΙΣΛΑΝΔΙΑ	1,176	1,225	1,212	1,148	1,113	1,162	1,189	1,148	1,192	1,111
2	ΔΑΝΙΑ	1,333	1,217	1,341	1,289	1,239	1,207	1,193	1,150	1,246	1,337
3	ΑΥΣΤΡΙΑ	1,449	1,252	1,290	1,337	1,328	1,250	1,200	1,198	1,278	1,265
4	ΕΛΒΕΤΙΑ	1,465	1,393	1,424	1,421	1,349	1,272	1,258	1,275	1,370	1,373
5	ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	1,432	1,322	1,352	1,352	1,348	1,297	1,297	1,277	1,429	1,515
6	ΤΣΕΧΙΑ	1,501	1,328	1,360	1,320	1,396	1,404	1,381	1,341	1,360	1,360
7	ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	1,412	1,348	1,366	1,453	1,470	1,467	1,425	1,344	1,356	1,258
8	ΙΡΛΑΝΔΙΑ	1,410	1,333	1,337	1,370	1,328	1,359	1,384	1,354	1,433	1,480
9	ΣΟΥΗΔΙΑ	1,468	1,269	1,354	1,401	1,419	1,319	1,381	1,360	1,461	1,516
10	ΒΕΛΓΙΟ	1,485	1,359	1,400	1,413	1,376	1,339	1,354	1,368	1,528	1,525
11	ΣΛΟΒΕΝΙΑ	1,491	1,322	1,358	1,358	1,330	1,374	1,398	1,378	1,408	1,364
12	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	1,475	1,392	1,398	1,416	1,424	1,431	1,423	1,379	1,486	1,500
13	ΝΟΡΒΗΓΙΑ	1,343	1,217	1,322	1,356	1,480	1,359	1,371	1,393	1,500	1,486
14	ΠΟΛΩΝΙΑ	1,687	1,599	1,618	1,545	1,524	1,530	1,532	1,430	1,557	1,676
15	ΟΛΛΑΝΔΙΑ	1,607	1,531	1,610	1,628	1,606	1,520	1,475	1,432	1,541	1,525
16	ΙΣΠΑΝΙΑ	1,683	1,577	1,588	1,641	1,548	1,563	1,548	1,451	1,604	1,568

17	ΟΥΓΓΑΡΙΑ	1,501	1,575	1,495	1,495	1,476	1,520	1,482	1,463	1,534	1,494
18	ΣΛΟΒΑΚΙΑ	1,576	1,539	1,536	1,576	1,590	1,622	1,467	1,478	1,603	1,611
19	ΡΟΥΜΑΝΙΑ	1,611	1,591	1,739	1,742	1,627	1,584	1,677	1,542	1,649	1,600
20	ΚΡΟΑΤΙΑ	1,926	1,741	1,707	1,699	1,648	1,571	1,548	1,550	1,633	1,665
21	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	1,903	1,775	1,785	1,845	1,699	1,663	1,637	1,607	1,646	1,631
22	ΙΤΑΛΙΑ	1,653	1,648	1,701	1,775	1,690	1,663	1,675	1,669	1,774	1,737
23	ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	1,723	1,687	1,713	1,760	1,741	1,784	1,797	1,674	1,735	1,732
24	ΕΣΤΟΝΙΑ	1,702	1,661	1,751	1,798	1,715	1,710	1,635	1,677	1,732	1,712
25	ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	1,801	1,647	1,631	1,631	1,609	1,787	1,798	1,685	1,830	1,786
26	ΛΕΤΟΝΙΑ	1,723	1,773	1,818	1,793	1,774	1,772	1,745	1,695	1,680	1,670
27	ΓΑΛΛΙΑ	1,707	1,579	1,636	1,697	1,710	1,863	1,808	1,742	1,829	1,839
28	ΣΕΡΒΙΑ	2,110	1,951	2,071	2,071	1,920	1,912	1,849	1,768	1,834	1,888
29	ΑΛΒΑΝΙΑ	2,044	1,925	1,925	1,912	1,927	1,961	1,939	1,821	1,867	1,908
30	ΒΟΣΝΙΑ& ΕΡΖΕΓΟΒΙΝΗ	1,974	1,755	1,873	1,893	1,923	1,967	1,902	1,839	1,915	2,035
31	ΕΛΛΑΔΑ	1,867	1,778	1,887	1,947	1,976	1,957	2,052	1,878	2,044	1,998
32	ΚΥΠΡΟΣ	1,847	1,737	2,013	2,013	1,957	1,840	1,844	1,924	1,994	1,994
33	ΣΚΟΠΙΑ	2,119	2,039	2,048	2,048	1,935	2,044	2,056	1,944	2,092	2,133
34	ΤΟΥΡΚΙΑ	2,403	2,389	2,420	2,411	2,344	2,437	2,402	2,363	2,710	2,777
	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΓΡΙ ΕΥΡΩΠΗ	1,665	1,573	1,620	1,634	1,604	1,603	1,592	1,547	1,643	1,645
	ΤΥΠΙΚΗ ΑΠΟΚΛΙΣΗ	0,267	0,268	0,278	0,281	0,262	0,287	0,284	0,265	0,296	0,311
	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗ ΜΕΤΑΒΛΗΤΟΤΗ ΤΑΣ	0,160	0,170	0,172	0,172	0,163	0,179	0,178	0,171	0,180	0,189

Παράρτημα <<Γ>>

Δεδομένα Γραφήματος 5 & 6.

		ΟΙ ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ ΣΤΟΝ GPI ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΤΗΣ ΒΟΡΕΙΑΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2008-2017									
		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1	ΚΑΝΑΔΑΣ	1,451	1,311	1,392	1,355	1,317	1,306	1,306	1,287	1,388	1,371
2	ΗΠΑ	2,227	2,015	2,056	2,063	2,058	2,126	2,137	2,038	2,154	2,232
	ΜΟ ΒΟΡΕΙΑΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ	1,839	1,663	1,724	1,709	1,688	1,716	1,722	1,663	1,771	1,802
	ΤΥΠΙΚΗ ΑΠΟΚΛΙΣΗ	0,549	0,498	0,470	0,501	0,524	0,580	0,588	0,531	0,542	0,609
	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΜΕΤΑΒΛΗΤΟΤΗ ΤΑΣ	0,298	0,299	0,272	0,293	0,310	0,338	0,341	0,319	0,306	0,338

Παράρτημα <<Δ>>

Δεδομένα Γραφήματος 7 & 8.

		ΟΙ ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ ΣΤΟΝ GPI ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΡΩΣΙΑΣ ΚΑΙ ΕΥΡΑΣΙΑΣ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2008-2017									
		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1	ΜΟΛΔΑΒΙΑ	2,090	1,920	1,938	1,890	1,930	1,980	1,971	1,942	1,953	1,938
2	ΚΑΖΑΚΣΤΑΝ	2,020	2,020	2,113	2,140	2,150	2,030	2,150	2,008	2,019	1,992

3	ΟΥΖΜΠΕΚΙΣΤΑΝ	2,380	2,200	2,242	2,260	2,220	2,330	2,179	2,187	2,216	2,132
4	ΛΕΥΚΟΡΩΣΙΑ	2,190	2,100	2,204	2,280	2,210	2,120	2,078	2,173	2,202	2,141
5	ΤΟΥΡΚΕΜΙΣΤΑΝ	2,360	2,110	2,295	2,250	2,240	2,150	2,093	2,138	2,202	2,270
6	ΑΖΕΡΜΠΑΙΤΖΑΝ	2,290	2,330	2,367	2,380	2,360	2,350	2,365	2,325	2,450	2,426
7	ΟΥΚΡΑΝΙΑ	2,100	2,010	2,115	1,990	1,950	2,240	2,546	2,845	3,287	3,184
8	ΡΩΣΙΑ	2,780	2,750	3,013	2,970	2,940	3,060	3,039	2,954	3,079	3,047
	ΜΟ ΡΩΣΙΑΣ ΚΑΙ ΕΥΡΑΣΙΑΣ	2,276	2,180	2,286	2,270	2,250	2,283	2,303	2,322	2,426	2,391
	ΤΥΠΙΚΗ ΑΠΟΚΛΙΣΗ	0,242	0,262	0,322	0,326	0,315	0,341	0,348	0,376	0,493	0,473
	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΜΕΤΑΒΛΗΤΟΤΗ ΤΑΣ	0,106	0,120	0,141	0,143	0,140	0,149	0,151	0,162	0,203	0,198

Παράρτημα <<Ε>>

Δεδομένα Γραφήματος 9 & 10.

		ΟΙ ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ ΣΤΟΝ GPI ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΤΗΣ ΝΟΤΙΑΣ ΑΣΙΑΣ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2008-2017									
		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1	ΜΠΟΥΤΑΝ	1,616	1,667	1,665	1,693	1,481	1,487	1,422	1,416	1,445	1,474
2	ΜΠΑΓΚΛΑΝΤΕΣ	2,118	2,045	2,058	2,070	2,071	2,159	2,106	1,997	2,045	2,035
3	ΣΡΙ ΛΑΝΚΑ	2,584	2,485	2,621	2,407	2,145	2,230	2,197	2,188	2,133	2,019
4	ΙΝΔΙΑ	2,355	2,422	2,516	2,570	2,549	2,570	2,571	2,504	2,566	2,541
5	ΠΑΚΙΣΤΑΝ	2,694	2,859	3,050	2,905	2,833	3,106	3,107	3,049	3,145	3,058
6	ΑΦΓΑΝΙΣΤΑΝ	3,126	3,285	3,252	3,212	3,252	3,440	3,416	3,427	3,538	3,567
	ΜΟ ΝΟΤΙΑΣ ΑΣΙΑΣ	2,416	2,461	2,527	2,476	2,389	2,499	2,470	2,430	2,479	2,449
	ΤΥΠΙΚΗ ΑΠΟΚΛΙΣΗ	0,518	0,573	0,595	0,551	0,625	0,703	0,723	0,729	0,768	0,766
	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΜΕΤΑΒΛΗΤΟΤΗ ΤΑΣ	0,214	0,233	0,236	0,222	0,262	0,281	0,293	0,300	0,310	0,313

Παράρτημα <<ΣΤ>>

Δεδομένα Γραφήματος 11 & 12.

		ΟΙ ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ ΣΤΟΝ GPI ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΤΗΣ ΝΟΤΙΑΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2008-2017									
		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1	ΧΙΛΗ	1,576	1,481	1,616	1,710	1,616	1,589	1,591	1,563	1,635	1,595
2	ΟΥΡΟΥΓΟΥΑΗ	1,606	1,557	1,568	1,521	1,628	1,528	1,565	1,721	1,726	1,709
3	ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ	1,895	1,851	1,962	1,852	1,763	1,907	1,789	1,865	1,957	1,880
4	ΕΚΟΥΑΔΟΡ	2,274	2,211	2,185	2,116	2,028	2,059	2,042	1,997	2,020	1,948
5	ΠΑΡΑΓΟΥΑΗ	1,997	1,916	2,019	1,954	1,973	2,060	1,976	2,023	2,037	1,961
6	ΒΟΛΙΒΙΑ	2,043	1,990	2,037	2,045	2,021	2,062	1,969	2,025	2,038	2,045
7	ΠΕΡΟΥ	2,046	1,972	2,067	2,077	1,995	2,258	2,304	2,029	2,057	1,986
8	ΒΡΑΖΙΛΙΑ	2,168	2,022	2,048	2,040	2,017	2,051	2,073	2,122	2,176	2,199
9	ΒΕΝΕΖΟΥΕΛΑ	2,505	2,381	2,387	2,403	2,278	2,370	2,410	2,493	2,651	2,652
10	ΚΟΛΟΜΒΙΑ	2,757	2,645	2,787	2,700	2,625	2,634	2,701	2,720	2,764	2,764
	ΜΟ ΝΟΤΙΑΣ	2,087	2,003	2,068	2,042	1,994	2,052	2,042	2,056	2,106	2,074

	ΑΜΕΡΙΚΗΣ										
	ΤΥΠΙΚΗ ΑΠΟΚΛΙΣΗ	0,366	0,350	0,350	0,333	0,300	0,332	0,357	0,339	0,356	0,375
	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗ ΜΕΤΑΒΛΗΤΟΤΗΤ	0,175	0,175	0,169	0,163	0,151	0,162	0,175	0,165	0,169	0,181

Παράρτημα <<Z>>

Δεδομένα Γραφήματος 13

		ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ 134 ΧΩΡΩΝ ΣΤΟΝ ΚΟF GLOBALISATION INDEX					
		2012	2013	2014	2015	2016	2017
1	ΟΛΛΑΝΔΙΑ	90,94	91,33	91,33	91,24	91,7	92,84
2	ΙΡΛΑΝΔΙΑ	91,95	91,79	92,17	91,3	91,64	92,15
3	ΒΕΛΓΙΟ	92,76	92,3	91,61	91	90,51	91,75
4	ΑΥΣΤΡΙΑ	90,55	89,48	90,48	90,24	89,83	90,05
5	ΕΛΒΕΤΙΑ	86,64	86,28	85,74	86,04	87,01	88,79
6	ΔΑΝΙΑ	88,11	88,12	87,43	86,3	86,44	88,37
7	ΣΟΥΗΔΙΑ	88,23	87,63	87,39	86,59	85,92	87,96
8	ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	85,54	85,39	83,72	82,96	81,97	87,26
9	ΓΑΛΛΙΑ	84,12	83,86	82,76	82,65	82,61	87,19
10	ΟΥΓΓΑΡΙΑ	87,38	86,85	85,91	85,49	85,78	86,55
11	ΚΑΝΑΔΑΣ	85,53	85,38	85,63	85,03	85,67	86,51
12	ΦΙΛΑΝΔΕΙΑ	84,34	84,85	85,87	85,64	85,47	86,3
13	ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	86,73	87,07	87,01	86,29	85,08	85,04
14	ΚΥΠΡΟΣ	86,59	86,08	85,27	83,54	84,07	85
15	ΤΣΕΧΙΑ	85,76	84,86	83,97	84,1	83,6	84,88
16	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	81,53	81,08	79,47	78,86	78,24	84,57
17	ΙΣΠΑΝΙΑ	84,36	84,21	84,66	83,71	83,73	84,56
18	ΣΛΟΒΑΚΙΑ	83,83	83,49	83,55	83,52	83,62	84,36
19	ΣΙΝΓΚΑΠΟΥΡΗ	89,18	88,89	88,63	87,49	86,93	83,64
20	ΝΟΡΒΗΓΙΑ	83,19	81,99	82,83	83,3	84,24	83,5
21	ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ	81,6	81,59	82,93	81,64	81,93	82,97
22	ΙΤΑΛΙΑ	81,02	81,01	80,31	79,51	79,59	82,19
23	ΚΡΟΑΤΙΑ	75,88	75,36	74,92	75,69	75,59	81,39
24	ΠΟΛΩΝΙΑ	80,81	79,1	79,52	79,43	79,9	81,32

25	ΕΛΛΑΔΑ	81,3	80,31	80,29	79,08	80,4	80,6
26	ΗΠΑ	74,88	74,76	74,94	74,81	75,71	79,73
27	ΕΣΤΟΝΙΑ	79,34	79,72	79,38	79,35	78,46	79,27
28	ΚΑΤΑΡ	66,53	72,03	72,86	72,25	77,04	78,49
29	ΝΕΑ ΖΗΛΑΝΔΙΑ	78,31	78,22	78,82	78,29	78,15	78,29
30	ΜΑΛΔΙΣΙΑ	77,43	78,23	79,55	79,05	79,14	78,14
31	ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	66,56	72,79	73,27	72,71	77,26	77,47
32	ΣΛΟΒΕΝΙΑ	77,67	76,85	76,86	76,34	76,24	76,91
33	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	72,5	71,73	71,38	76,11	77,16	76,89
34	ΡΟΥΜΑΝΙΑ	74,94	72,53	72,24	72,27	75,09	76,51
35	ΗΝΩΜΕΝΑ ΑΡΑΒΙΚΑ ΕΜΠΡΑΤΑ	75,69	75,66	76,02	76,71	75,92	75,29
36	ΙΣΡΑΗΛ	77,23	77,27	73,01	72,41	72,81	72,88
37	ΙΑΠΩΝΙΑ	64,13	63,73	65	65,87	67,86	72,26
38	ΧΙΛΗ	73,31	72,91	72,41	71,08	71,18	72,23
39	ΛΕΤΟΝΙΑ	66,27	69	70,17	71,06	70,97	71,45
40	ΤΟΥΡΚΙΑ	69,99	69,02	68,2	69,02	69,95	71,33
41	ΜΠΑΧΡΕΙΝ	68,83	68,34	70,59	69,34	69,99	70,8
42	ΤΑΙΛΑΝΔΗ	64,15	63,64	65,34	71,02	70,45	70,76
43	ΟΥΚΡΑΝΙΑ	68,48	67,78	68,85	69,5	70,71	70,24
44	ΣΕΡΒΙΑ	68,39	64,9	63,61	65,49	68,62	69,49
45	ΙΟΡΔΑΝΙΑ	70,48	70,1	69,46	68,08	68,31	69,19
46	ΡΩΣΙΑ	67,35	67,78	65,42	65,9	69,4	68,25
47	ΚΟΥΒΕΙΤ	71,42	70,97	70,49	68,4	67,69	68,09
48	ΙΣΛΑΝΔΙΑ	72,96	72,73	68,66	67,96	67,5	67,9
49	ΣΑΟΥΔΙΚΗ ΑΡΑΒΙΑ	62,34	67,49	67,69	65,27	67,35	67,74
50	ΝΟΤΙΑ ΚΟΡΕΑ	62,39	62,31	64,79	64,65	65,42	67,03
51	ΒΟΡΕΙΑ ΑΦΡΙΚΗ	64,42	64,39	65,23	64,82	65,26	66,72
52	ΟΥΡΟΥΓΟΥΑΗ	65,71	65,28	66,04	65,68	66,15	66,63
53	ΒΟΣΝΙΑ ΚΑΙ ΕΡΖΕΓΟΒΙΝΗ	61,86	62,31	67,13	66,18	66,31	66,56
54	ΛΙΒΑΝΟΣ	64,11	67,51	65,82	64,85	65,18	66,52
55	ΔΟΜΙΝΙΚΑΝΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ	55,07	60,22	61,22	61,5	66,81	66,45

56	ΠΕΡΟΥ	64,53	64,3	65,73	65,09	65,2	66,27
57	ΜΑΡΟΚΟ	60,99	61,38	64,56	65,97	66,06	65,95
58	ΠΑΝΑΜΑΣ	68,24	67,43	67,89	66,84	66,87	65,75
59	ΕΛ ΣΑΛΒΑΔΟΡ	63,71	62,59	61,36	61	61,72	65,01
60	ΑΙΓΥΠΤΟΣ	59,35	58,1	57,2	56,33	62,71	63,2
61	ΚΟΣΤΑ ΡΙΚΑ	63,09	61,64	62,04	62,16	62,19	63,03
62	ΤΡΙΝΙΤΑΝΤ ΚΑΙ ΤΑΜΠΑΚΟ	58,34	57,97	62,52	63,56	62,62	62,79
63	ΟΜΑΝ	61,8	61,38	60,49	61,58	61,91	62,66
64	ΜΕΞΙΚΟ	59,96	59,25	60,78	60,77	61,65	62,29
65	ΚΙΝΑ	59,37	59,43	60,5	60,15	60,73	62,02
66	ΟΝΔΟΥΡΑ	61,44	60,93	58,99	58,68	59,99	61,42
67	ΒΡΑΖΙΛΙΑ	59,36	59,21	59,78	59,74	60,5	61,4
68	ΜΟΛΔΑΒΙΑ	60,94	63,49	64,12	62,45	63,14	61,39
69	ΛΕΥΚΟΡΩΣΙΑ	52,68	54,98	59,85	60,7	61,34	60,76
70	ΑΛΒΑΝΙΑ	58,43	58,32	56,81	52,95	56,68	60,65
71	ΓΟΥΑΤΕΜΑΛΑ	60,86	59,67	60,65	60,99	59,28	60,42
72	ΚΟΛΟΜΒΙΑ	56,32	52,4	59,29	59,17	60,27	60,34
73	ΠΑΡΑΓΟΥΑΗ	57,53	57,57	57,53	59,29	60,69	59,92
74	ΤΥΝΙΣΙΑ	59,52	59,58	59,2	58,64	59,1	59,74
75	ΙΝΔΟΝΗΣΙΑ	56,26	55,2	56,41	57,39	57,75	59,65
76	ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ	58,94	58,3	58,38	57,48	57,11	58,54
77	ΤΖΑΜΑΙΚΑ	61,34	59,21	61,33	60,64	60,11	58,43
78	ΜΟΓΓΟΛΙΑ	54,98	57,29	55,72	57,57	56,43	56,91
79	ΦΙΛΙΠΠΙΝΕΣ	56,7	56,12	57,4	57,13	57,86	56,84
80	ΒΙΕΤΝΑΜ	46,99	47,02	48,58	49,13	49,91	56,69
81	ΑΖΕΡΜΠΑΙΤΖΑΝ	56,92	56,71	56,55	57,19	57,53	56,22
82	ΚΑΖΑΚΣΤΑΝ	59,12	58,04	57,45	60,06	55,1	56,08
83	ΓΚΑΜΠΟΝ	55,54	53,45	47,98	49,01	50,88	55,96
84	ΣΚΟΠΙΑ	59,72	60,1	59,9	60,34	55,16	55,39
85	ΣΕΝΕΓΑΛΗ	54,48	53,08	51,01	54	53,61	54,75
86	ΓΚΑΝΑ	54,94	54,55	53,38	54,32	51,23	54,17
87	ΒΟΛΙΒΙΑ	53,79	53,08	53,14	53,76	55,25	53,99
88	ΝΑΜΙΒΙΑ	55,7	54,99	54,05	59,23	53,78	53,52

89	ΕΚΟΥΑΔΟΡ	54,16	54,01	54,46	54,68	54,66	52,78
90	ΝΙΚΑΡΑΓΟΥΑ	55,11	54,42	55,35	54,09	53,88	52,77
91	ΖΑΜΠΙΑ	53,78	55,62	52,16	50,86	51,1	52,47
92	ΙΝΔΙΑ	51,88	51,57	50,41	50,77	51,26	52,38
93	ΑΛΓΕΡΙΑ	54,88	52,37	49,33	49,36	50,06	52,33
94	ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΟΥ ΚΟΝΓΚΟ	51,49	50,56	46,62	45	45,67	51,83
95	ΣΡΙ ΛΑΝΚΑ	50,15	49,85	51,4	51,56	51,75	51,81
96	ΜΑΥΡΙΤΑΝΙΑ	49,25	44,43	45,61	47,1	48,48	51,45
97	ΒΕΝΕΖΟΥΕΛΑ	50,9	49,44	51,63	51,83	52,38	51,12
98	ΠΑΚΙΣΤΑΝ	52,18	51,68	50,29	50,99	51,91	51,02
99	ΛΙΒΥΗ	52,5	48,94	43,25	43,44	47,98	50,81
100	ΓΚΑΜΠΟΤΖΗ	46,82	47,68	49,04	49,17	50,32	50,69
101	ΝΙΓΗΡΙΑ	58,01	61,2	56,48	54,05	52,32	50,24
102	TANZANIA	39,42	39,12	38,39	37,17	36,08	38,45
103	ΑΚΤΗ ΕΛΕΦΑΝΤΟΣΤΟΥ	47,87	52,05	50,09	49,69	48,76	48,82
104	ΜΠΟΥΡΚΙΝΑ ΦΑΣΟ	44,88	44,35	42,68	43,55	46,2	48,69
105	ΜΠΑΤΣΟΥΑΝΑ	52,22	46,24	44,51	46,13	45,52	47,86
106	ΜΟΖΑΜΠΙΚΗ	48,98	46,05	46,43	45,91	48,36	47,39
107	ΣΥΡΙΑ	42,78	43,67	44,67	45,34	48,29	46,97
108	ΚΕΝΥΑ	49,39	48,79	46,68	46,04	45,51	46,64
109	ΚΟΥΒΑ	48,65	48,88	50,82	45,15	47,09	46,19
110	ΜΑΛΙ	46,52	46,87	46,65	45,85	45,23	46,07
111	ΠΑΠΟΥΑ ΝΕΑ ΓΟΥΙΝΕΑ	46,67	45,71	51,02	49,18	49,66	45,79
112	ΡΟΥΑΝΤΑ	39,54	42,24	41,64	43,68	44,66	45,56
113	ΟΥΓΚΑΝΤΑ	47,62	46,18	45,38	45,81	46,02	44,9
114	ΜΑΛΑΟΥΙ	40,7	42,6	41,39	43,45	45,55	44,4
115	ΚΑΜΕΡΟΥΝ	45,81	45,22	43,59	43,3	42,06	44,2
116	ΖΙΜΠΑΜΠΟΥΕ	50,89	50,7	50,54	49,61	48,51	44,04
117	ΙΡΑΚ	39,53	40,1	41,27	41,38	40,7	43,66
118	ΜΠΟΥΤΑΝ	28,85	27,91	29,17	29,3	40,53	43,58
119	ΥΕΜΕΝΗ	46,66	45,18	48,61	47,82	45,12	42,99

120	ΜΑΔΑΓΑΣΚΑΡΗ	43,87	42,53	39,55	40,76	42,47	42,9
121	ΙΡΑΝ	40,69	40,24	41,27	40,22	41,65	42,13
122	ΜΠΑΓΚΛΑΝΤΕΣ	40,73	40,65	41,61	41,92	42,47	40,82
123	ΑΝΓΚΟΛΑ	44,42	44,73	43,29	42,05	40,99	40,04
124	ΛΑΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΟΥ ΚΟΝΓΚΟ	36,6	36,87	42,05	40,35	41,12	39,98
125	ΤΣΑΝΤ	40,99	40,15	38,04	37,62	38,42	39,57
126	ΟΥΖΜΠΕΚΙΣΤΑΝ	36,73	34,41	40,1	42,34	41,91	39,43
127	ΑΙΘΙΟΠΙΑ	37,21	37,46	36,66	37,43	38,32	39,33
128	ΜΙΑΝΜΑΡ	33,57	31,98	32,06	33,01	34,42	39,03
129	ΑΙΤΗ	36,55	35,2	40,11	40,7	41,21	38,81
130	ΤΟΥΡΚΕΜΙΣΤΑΝ	36,85	36,06	38,32	37,96	37,31	37,05
131	ΚΕΝΤΡΟΑΦΡΙΚΑΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ	35,94	36,33	35,62	34,95	35,9	36,34
132	ΑΒΓΑΝΙΣΤΑΝ	31,35	31,46	29,91	30,62	32,92	32,17
133	ΣΟΥΔΑΝ	36,79	36,19	31,7	31,54	34,13	31,42
134	ΙΣΗΜΕΡΙΝΗ ΓΟΥΙΝΕΑ	25,89	26,26	27,7	27,49	27,22	26,16
	ΜΟ ΚΟΦ GLOBALISATION INDEX	61,18	60,97	61,01	60,97	61,49	62,20

ΚΟΦ 2012: Τα αποτελέσματα βασίζονται σε δεδομένα για το έτος 2009

ΚΟΦ 2013 : Τα αποτελέσματα βασίζονται σε δεδομένα για το έτος 2010

ΚΟΦ 2014: Τα αποτελέσματα βασίζονται σε δεδομένα για το έτος 2011

ΚΟΦ 2015 : Τα αποτελέσματα βασίζονται σε δεδομένα για το έτος 2012

ΚΟΦ 2016 : Τα αποτελέσματα βασίζονται σε δεδομένα για το έτος 2013

ΚΟΦ 2017 : Τα αποτελέσματα βασίζονται σε δεδομένα για το έτος 2014

Παράρτημα <<Η>>

Δεδομένα Γραφήματος 14

	ΤΟ ΕΜΠΟΡΙΟ 124 ΧΩΡΩΝ ΕΚΡΑΣΜΕΝΟ ΩΣ ΑΘΡΟΙΣΜΑ ΤΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΚΑΙ ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΤΩΝ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΩΣ ΠΟΣΟΣΤΟ ΤΟΥ ΑΕΠ (TRADE%) ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2008-2016									
		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
1	ΙΣΛΑΝΔΙΑ	84,585	89,982	98,695	104,282	107,42	102,405	99,539	99,043	90,419
2	ΔΑΝΙΑ	104,828	89,755	94,1	101,246	103,241	102,405	102,264	104,059	100,974
3	ΝΟΡΒΗΓΙΑ	74,84	66,98	68,19	69,597	68,116	67,493	68,566	69,81	67,41
4	ΝΕΑ ΖΗΛΑΝΔΙΑ	64,337	55,162	58,225	59,18	57,028	56,021	55,033	54,39	51,323
5	ΙΑΠΩΝΙΑ	34,399	24,491	28,613	30,393	30,636	34,148	37,546	35,596	31,267
6	ΙΡΛΑΝΔΙΑ	159,35	173,002	189,59	187,535	196,609	193,291	208,171	216,187	221,158
7	ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	71,963	61,082	67,305	72,864	75,929	78,027	79,96	80,223	79,137
8	ΦΙΛΑΝΔΙΑ	86,512	70,531	76,09	79,17	80,4	78,514	75,374	73,46	72,808
9	ΑΥΣΤΡΙΑ	102,074	87,062	99,02	105,106	105,152	104,066	103,529	102,136	101,167
10	ΚΑΝΑΔΑΣ	66,924	58,348	60,061	62,329	62,397	61,973	64,058	65,528	64,352
11	ΕΛΒΕΤΙΑ	114,779	106,93	117,252	122,496	123,682	131,797	116,86	112,768	120,4
12	ΣΟΥΗΔΙΑ	93,359	83,143	86,903	88,662	82,715	83,094	85,751	86,241	83,708
13	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	80,945	70,665	79,303	84,748	85,875	84,836	84,486	85,756	84,267
14	ΒΕΛΓΙΟ	158,908	136,357	151,1	162,754	163,995	162,219	164,71	160,229	164,545
15	ΣΛΟΒΕΝΙΑ	134,144	112,617	127,141	138,912	142,031	143,475	144,228	145,397	146,152
16	ΤΣΕΧΙΑ	124,289	113,493	128,967	138,785	147,537	147,978	158,727	156,1	151,599
17	ΟΥΓΓΑΡΙΑ	158,208	144,781	158,353	167,388	166,126	164,344	168,924	171,566	168,993
18	ΧΙΛΗ	80,79	66,337	69,064	72,206	68,272	64,973	65,262	58,953	55,513
19	ΣΛΟΒΑΚΙΑ	162,921	136,72	154,123	171,008	179,194	183,405	180,279	184,328	185,747
20	ΟΥΡΟΥΓΟΥΑ Η	65,208	53,394	51,699	53,247	55,061	49,718	49,088	45,328	41,31
21	ΟΛΛΑΝΔΙΑ	134,659	118,98	135,545	146,173	154,271	153,324	154,288	156,297	153,889
22	ΡΟΥΜΑΝΙΑ	65,416	59,316	71,314	79,686	79,902	80,272	82,823	82,649	83,569
23	ΟΜΑΝ	95,,661	85,282	106,862	115,783	105,326	116,554	104,235	94,865	76,812
24	ΜΠΟΥΤΑΝ	106,749	106,906	113,184	111,692	101,764	102,735	93,623	94,955	82,811

25	ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ	42,928	45,865	40,716	41,978	43,287	41,274	42,58	41,547	40,771
26	ΙΤΑΛΙΑ	54,718	45,609	52,346	55,583	56,185	55,467	55,76	56,922	56,351
27	ΣΙΝΓΚΑΠΟΥΡ Η	441,604	360,932	373,445	379,684	370,686	365,693	359,254	329,048	310,256
28	ΙΣΠΑΝΙΑ	55,758	46,497	52,344	58,086	59,931	61,18	62,996	63,61	62,876
29	ΠΟΛΩΝΙΑ	80,754	75,226	82,108	87,083	89,327	90,692	93,733	95,947	100,472
30	ΝΟΤΙΑ ΚΟΡΕΑ	99,934	90,413	95,654	110	109,886	102,771	95,297	83,712	77,713
31	ΚΑΤΑΡ	89,433	80,144	86,07	98,722	105,746	102,383	99,034	92,056	89,114
32	ΚΟΣΤΑ ΡΙΚΑ	86,934	70,178	68,219	69,451	68,145	65,618	67,046	62,518	64,755
33	ΕΣΤΟΝΙΑ	137,523	116,65	143,8	167,35	170,428	165,795	162,314	153,21	154,103
34	ΓΑΛΛΙΑ	57,397	50,462	54,868	58,791	59,702	59,764	60,479	61,752	61,129
35	ΒΙΕΤΝΑΜ	154,317	134,706	152,217	162,915	156,554	165,094	169,535	178,765	184,686
36	ΜΑΛΑΙΣΙΑ	176,669	162,559	157,945	154,938	147,842	142,721	138,312	133,551	128,645
37	ΛΕΤΟΝΙΑ	92,001	86,826	108,789	120,611	127,066	124,158	122,927	121,318	119,187
38	ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	125,849	105,559	132,562	152,541	162,386	166,874	160,129	152,153	147,61
39	ΕΝΩΜΕΝΑ ΑΡΑΒΙΚΑ ΕΜΙΡΑΤΑ	148,514	153,462	141,309	151,798	165,143	165,541	168,05	175,221	176,748
40	ΜΑΔΑΓΑΣΚΑ ΡΗ	83,45	13,997	68,023	69,076	67,622	68,816	69,897	67,595	69,256
41	ΚΟΥΒΕΙΤ	92,683	88,864	97,028	99,116	101,011	97,607	100,037	98,7	94,661
42	ΜΠΑΤΣΟΥΑΝ Α	96,716	86,686	94,9	101,36	108,652	122,949	114,773	105,691	97,13
43	ΤΥΝΙΣΙΑ	115,396	94,369	105,757	105,894	108,005	104,806	102,154	92,269	91,443
44	ΠΑΝΑΜΑΣ	166,699	138,98	148,274	162,488	158,058	137,634	119,091	99,671	87,284
45	ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	56,468	54,445	59,034	62,56	61,444	61,35	58,5	56,476	58,582
46	ΜΟΖΑΜΠΙΚΗ	56,511	71,247	77,732	88,334	110,83	114,376	118,123	104,206	110,817
47	ΛΑΟΣ	81,849	76,931	84,72	91,699	98,185	98,179	99,06	85,799	75,092
48	ΚΥΠΡΟΣ	112,947	102,802	107,691	108,788	108,369	115,474	122,065	128,245	130,197
49	ΖΑΜΠΙΑ	59,455	56,121	67,901	76,213	79,1	84,597	80,064	79,865	73,959
50	ΕΛΛΑΔΑ	59,33	47,744	52,829	57,845	61,818	63,519	67,149	63,394	61,64
51	ΓΚΑΜΠΟΝ	88,999	83,504	89,157	90,497	92,342	90,636	73,521	73,854	71,163
52	ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ	40,403	34,057	34,971	35,206	30,527	29,334	28,407	22,486	26,122

53	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	124,845	92,941	103,207	117,762	124,776	129,715	130,968	128,067	123,644
54	TANZANIA	49,438	43,652	47,876	56,795	54,397	48,721	80,64	46,4	42,331
55	ΝΙΚΑΡΑΓΟΥΑ	96,794	86,994	100,364	111,827	115,177	110,984	106,698	99,473	95,095
56	ΚΡΟΑΤΙΑ	84,995	72,762	75,689	81,093	82,558	85,131	88,705	94,083	95,207
57	ΙΣΗΜΕΡΙΝΗ ΓΟΥΙΝΕΑ	128,688	122,212	144,668	114,377	116,675	106,893	104,379	98,878	92,497
58	ΙΟΡΔΑΝΙΑ	145,308	115,531	117,286	121,514	120,511	114,306	113,071	98,077	91,317
59	ΒΟΣΝΙΑ ΕΡΖΕΓΟΒ ΙΝΗ	86,163	73,747	80,968	87,836	88,198	87,876	90,562	87,809	87,703
60	ΚΙΝΑ	57,453	44,605	48,889	50,6	48,108	46,565	44,877	39,453	37,034
61	ΙΝΔΟΝΗΣΙΑ	58,561	45,512	46,701	50,18	49,583	48,637	48,08	41,938	37,439
62	ΑΙΓΥΠΤΟΣ	71,681	56,553	47,936	45,256	40,712	40,373	36,92	34,846	30,021
63	ΠΑΡΑΓΟΥΑΗ	103,546	96,3	106,585	102,823	98,628	94,388	88,071	83,774	81,271
64	ΣΕΝΕΓΑΛΗ	78,558	65,669	65,144	71,016	76,806	77,509	75,419	75,702	72,906
65	ΚΑΖΑΚΣΤΑΝ	94,295	75,766	74,138	73,118	73,724	65,408	64,972	53,05	60,312
66	ΜΑΛΑΟΥΙ	61,966	51,683	57,648	48,788	67,882	78,269	73,327	64,911	77,908
67	ΜΠΑΧΡΕΙΝ	145,883	117,964	120,472	174,159	185,889	191,878	175,565	154,067	139,554
68	ΡΟΥΑΝΤΑ	42,379	41,409	42,031	43,893	44,571	46,021	47,633	52,547	48,033
69	ΝΑΜΙΒΙΑ	121,207	125,478	108,413	103,001	163,567	99,235	102,143	107,083	105,104
70	ΒΟΛΙΒΙΑ	82,867	68,627	75,512	82,48	84,949	81,231	85,264	67,933	56,401
71	ΑΛΒΑΝΙΑ	77,452	75,095	76,543	81,219	76,51	75,874	75,408	71,801	74,669
72	ΠΕΡΟΥ	58,434	48,112	51,673	55,988	52,62	49,777	46,785	45,134	45,255
73	ΜΠΟΥΡΚΙΝΑ ΦΑΣΟ	36,311	40,421	48,867	58,154	62,679	67,268	60,865	62,334	62,017
74	ΔΟΜΙΝΙΚΑΝ Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙ Α	61,392	50,612	56	58,99	58,389	56,682	56,154	53,938	53,837
75	ΜΟΛΔΑΒΙΑ	134,423	110,363	117,77	130,8	127,425	123,94	120,06	116,668	114,6
76	ΟΥΚΡΑΝΙΑ	101,834	94,425	98,14	106,242	91,788	95,15	100,62	107,082	104,807
77	ΣΕΡΒΙΑ	83,256	69,591	80,854	83,35	90,525	93,11	97,599	103,1	107,498
78	ΜΠΑΓΚΛΑΝΤ ΕΣ	42,621	40,093	37,803	47,421	48,111	46,296	44,514	42,086	37,954
79	ΣΚΟΠΙΑ	111,57	87,177	97,881	113,192	112,215	104,857	112,538	113,844	114,683
80	ΜΟΝΓΚΟΛΙΑ	121,198	107,814	103,35	126,999	109,584	100,312	109,322	90,287	95,639

81	ΕΛ ΣΑΛΒΑΔΟΡ	80,666	66,071	73,537	79,277	77,61	79,719	77,172	76,119	71,96
82	ΒΡΑΖΙΛΙΑ	27,218	22,106	22,517	23,702	24,765	25,562	24,685	26,954	24,574
83	ΓΚΑΜΠΟΤΖΗ	133,32	105,138	113,604	113,582	120,597	130,046	129,612	127,864	126,95
84	ΚΑΜΕΡΟΥΝ	61,98	47,773	49,124	56,936	56,387	55,605	55,065	49,869	41,997
85	ΜΕΞΙΚΟ	57,777	55,968	60,76	63,47	56,767	63,765	64,972	71,224	76,223
86	ΛΕΥΚΟΡΩΣΙΑ	129,599	112,31	115,918	157,974	153,085	119,816	110,651	115,915	125,209
87	ΤΖΑΜΑΙΚΑ	113,577	86,885	80,927	83,85	82,077	83,327	84,75	76,115	76,301
88	ΗΠΑ	29,941	24,766	28,182	30,885	30,715	30,226	30,164	27,89	26,58
89	ΜΑΛΙ	63,788	50,568	57,985	53,914	58,671	64,839	60,462	63,637	62,41
90	ΕΚΟΥΑΔΟΡ	68,057	52,105	60,303	64,49	61,751	59,606	57,708	45,244	38,83
91	AZERMPAITZ AN	89,243	74,744	74,986	80,508	78,263	74,978	69,466	72,602	90,077
92	ΓΟΥΑΤΕΜΑΛ A	64,125	57,106	62,115	63,984	60,983	58,549	56,718	51,306	47,005
93	ΟΝΔΟΥΡΑ	135,749	96,905	109,442	122,217	121,188	116,306	112,975	107,264	100,488
94	ΙΡΑΝ	48,229	43,7	43,771	43,191	47,373	50,331	44,604	39,017	43,214
95	ΥΕΜΕΝΗ	81,245	68,071	64,386	63,059	61,362	52,511	49,837	35,65	33,527
96	ΙΝΔΙΑ	60,941	52,416	56,936	60,516	60,569	60,133	59,842	57,801	56,207
97	ΣΑΟΥΔΙΚΗ ΑΡΑΒΙΑ	96,103	84,858	82,55	85,544	83,512	82,709	80,64	72,075	61,862
98	ΑΙΤΗ	60,941	52,416	56,936	60,516	60,569	60,133	59,842	57,807	56,207
99	ΑΝΓΚΟΛΑ	127,545	110,316	105,267	107,516	103,323	95,069	90,262	70,327	59,434
100	ΟΥΖΜΠΕΚΙΣΤ AN	79,7	68,964	60,173	63,498	59,819	57,488	50,167	40,866	39,622
101	ΑΛΓΕΡΙΑ	76,685	71,324	69,867	67,472	65,405	63,611	62,148	59,733	56,272
102	ΦΙΛΙΠΠΙΝΕΣ	76,282	65,59	71,419	67,698	64,899	60,245	61,472	62,69	64,902
103	ΟΥΓΚΑΝΤΑ	56,258	46,745	45,72	52,936	53,338	50,897	46,317	47,664	47,222
104	ΤΟΥΡΚΙΑ	49,906	45,932	45,899	52,663	52,245	50,35	51,414	49,3	46,816
105	ΒΟΡΕΙΑ ΑΦΡΙΚΗ	72,865	55,418	55,989	60,113	60,9	64,242	64,435	61,6	60,791
106	ΔΗΜΟΚΡΑΤΙ Α ΤΟΥ ΚΟΝΓΚΟ	122,154	120,623	139,818	145,119	144,104	142,604	143,239	165,646	136,519
107	ΤΑΙΛΑΝΔΗ	140,437	119,27	127,25	139,676	138,499	133,407	131,801	125,902	121,659
108	ΚΕΝΥΑ	57,579	50,864	54,227	60,446	57,855	53,133	51,298	44,211	36,751

109	ΜΑΥΡΙΤΑΝΙΑ	112,988	97,702	111,92	118,62	132,494	121,867	104,926	109,365	100,528
110	ΑΚΤΗ ΕΛΕΦΑΝΤΟΣ ΤΟΥ	87,275	90,779	93,959	91,155	92,808	80,127	62,368	61,249	49,52
111	ΖΙΜΠΑΜΠΟΥ Ε	109,522	69,261	98,695	104,282	89,119	72,471	67,072	69,482	63,326
112	ΣΡΙ ΛΑΝΚΑ	63,369	49,149	46,364	54,985	51,492	49,258	50,251	49,559	50,008
113	ΠΑΚΙΣΤΑΝ	35,594	32,072	32,869	32,94	32,806	33,334	30,901	27,655	25,306
114	DEMOCRATIC REPUBLIC OF CONGO	83,772	62,947	90,748	95,198	68,352	77,466	78,69	59,332	59,591
115	ΝΙΓΗΡΙΑ	64,973	61,803	42,651	52,794	44,38	31,049	30,885	21,333	20,725
116	ΚΟΛΟΜΒΙΑ	38,052	34,28	33,701	38,669	38,296	37,698	37,32	38,621	36,466
117	ΡΩΣΙΑ	53,383	48,435	50,356	47,901	47,11	46,193	47,699	49,177	46,225
118	ΛΙΒΑΝΟΣ	106,956	90,904	96,029	101,125	94,783	90,334	81,5	74,084	69,971
119	ΚΕΝΤΡΟΑΦΡΙ ΚΑΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙ Α	34,438	33,92	38,317	33,542	33,431	39,456	50,593	47,191	42,754
120	ΤΣΑΝΤ	80,29	77,109	80,931	80,681	80,576	72,649	76,627	66,323	67,863
121	ΙΣΡΑΗΛ	77,673	64,033	67,891	71,495	72,103	64,722	63,019	59,529	58,446
122	ΑΒΓΑΝΙΣΤΑΝ	73,066	56,907	54,967	50,301	44,659	56,066	52,342	55,804	55,921
123	ΣΟΥΔΑΝ	43,685	35,967	36,976	33,112	24,721	23,729	19,459	19,101	22,356
124	IRAQ	81,056	78,687	73,497	72,171	73,549	75,688	78,287	75,843	73,421
	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ (TRADE %)	90,704	78,711	84,621	89,891	90,361	88,622	87,520	84,159	81,918

